

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಪುಟ	
5-14	1. ಮಹಾಕಾಳಿ ಉಪಾಸನಾ ಸ್ತೋತ್ರಾಣ
15-24	2. ತಾರಾದೇವಿ ಉಪಾಸನಾ ಸ್ತೋತ್ರಾಣ
23-32	3. ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿ ಉಪಾಸನಾ ಸ್ತೋತ್ರಾಣ
33-42	4. ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಉಪಾಸನಾ ಸ್ತೋತ್ರಾಣ
43-50	5. ತ್ರಿಪುರಭೈರವಿ ಉಪಾಸನಾ ಸ್ತೋತ್ರಾಣ
51-59	6. ಧೂಮಾವತಿ ಉಪಾಸನಾ ಸ್ತೋತ್ರಾಣ
59-68	7. ಬುಗಲಾಮುಖಿ ಉಪಾಸನಾ ಸ್ತೋತ್ರಾಣ
69-76	8. ಶ್ರೀಮತಂಗಿ ಉಪಾಸನಾ ಸ್ತೋತ್ರಾಣ
77-84	9. ಭಿನ್ನಮುಖಾ ಉಪಾಸನಾ ಸ್ತೋತ್ರಾಣ
85-94	10. ಕಮಲಾತ್ತಿಕ್ತೆ ಉಪಾಸನಾ ಸ್ತೋತ್ರಾಣ

ಮಹಾಕಾಳಿಯಂತ್ರ

ಆದೌ ತ್ರಿಕೋಣ ಮಾಲಿಖ್ಯ ತ್ರಿಕೋಣಂ ತದ್ವೈರಿಖೇತ್
ತತಃ ಚ ವಿಲಿಖೇತ್ ಪುಂತ್ರೀ ತ್ರಿಕೋಣತ್ರಯ ಮುತಮರ್ಮ್
ತತಃ ತ್ರಿವೃತ್ತ ಮಾಲಿಖ್ಯ ಲಿಖೇದಪ್ಪ ದಳಂ ತತಃ
ವೃತ್ತಂ ವಿಲಿಖ್ಯ ವಿದಿವ ಲಿಖೇತ್ ಭೂಪುರ ಮೇಕಮ್

ಮಹಾಕಾಳಿ

ಸ್ತ್ರೀ— ಜಗನ್ನಾತ್ರಿ, ತಾಯಿ, ಲೋಕಪೂಜಿತೆ, ನಾನಾ ವಿಧಗಳಿಂದ ಪೂಜಿತಳೂ, ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಪ್ತಾಯಿಮಾನಳು. ಆಕೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ರೀತಿ ಸಂತಿಸಿದರೂ ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳೂ, ಅಭೀಷ್ಟಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವ ಜಗನ್ನಾತ್ರಿ ಆವತಾರಗಳು ಅನೇಕ. ಎಲ್ಲ ಅವತಾರಗಳೂ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ಣ. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೇ, ಹಾಗೇ ಕಾರಣಪೂರ್ಣ ಮಹಾಕಾಳಿ, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಮಹಾ ಸರಸ್ವತಿಯಿಂದ ಅವತಾರಗಳ ಕುರಿತಾದ ವಿಷಯಗಳು ಪುಂಜಿ ನಿಗೂಢವಾಗಿಯೇ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಚಿದಂಬರ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ -

ಯಾ ಚಿನ್ಮಯಾ ವದಾದೇವಿ ತ್ರಿಪುರಾತ್ರಿವಿಧಾ ಭವತ್
ದೇವಹಾರ್ಯ ಸುಖದ್ವೈರ್ಧಂ ಅನುರಾಣಾಂ ವಧಾಯಚಿ
ಮಹಾತ್ಮಾದಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೇ ದೇವಾ ಸಂಯುಕ್ತಾಪುರುಷೈಶಂ
ತದಾಪಿ ಚಿನ್ಮಯಾ ಶಕ್ತಿ ಕಾಳದೂಷಾ ಬಭೂವಹಾ
ಸೈವ ಕಾಶಾಂತರೇ ಲಿಖ್ಯೈಶ್ಚೈವ ಚ ಸರಸ್ವತಿ

ಎಂದಿದೆ. ಇದರರ್ಥ— ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಚಿನ್ಮಯ, ವರಾಹಕ್ಕಿಯಾದ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರೀ ದೇವಿ ಕಾಳಿ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಸರಸ್ವತಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದಳು. ಅಜನ್ಮ

ಪ್ರಕೃತಿ (ಅದು) ಯಾದ ಈಕೆಗೆ ಕೆಂಪು, ಬಿಳಿ, ಕಪ್ಪು ವರ್ಣಗಳವೆಯೆಂದು ಶ್ಲೋಕಶ್ವರೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ (4/57) ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆಜಾಮೇಕಾಂ ಯೋಷಿತಾ ಶುಕ್ಲೈಶ್ಚಾಂ
ಬಹ್ವೀಃ ಪ್ರಜಾ ಸ್ವಪಮಾಸಂ ಸದೂಷಾಃ

ಬದ್ವಜೇವ (ಅಜ) ನನ್ನು ಈಕೆ ಭೋಗವಂತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಮುಕ್ತ ಜೇವನಿಗೆ (ಅಜ) ಭೋಗ್ಯರೂಪತ್ವಾಗವನ್ನು ಕರುಣಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಮೊದಲನೆಯದನ್ನು ಅವಿದ್ಯಾ ಎಂದೂ, ಎರಡನೆಯದನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಅಚೋಚ್ಯೇಕೋ ಜುಷಮಾಸೋಽನುಶೇತೇ
ದ್ರವತ್ವೇಣಾಂ ಭುಕ್ತೈರೋಮುಚೋಽನ್ಯ

ಕಾಳಿಮಾತೆಯ ಅವತಾರದ ಕುರಿತು ಸಪ್ತಶತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಸಂಗಗಳಿವೆ. ಶೇಷಶಲ್ವದ ಮೇಲೆ ಬೋಗೇನಿವ್ರಯದಲ್ಲಿ ತಲ್ಪಿನನಾದ ಎಷ್ಟುನ ಕವಿಯ ಗುಗ್ಗಿಯಿಂದ ಮಧುಕೈಟಭರಂಜಿ ರಾಕೃಸರು ಉತ್ಪನ್ನರಾದರು. ಅವರ ಸಂಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಾಗ, ಎಷ್ಟುನ ನೇತ್ರ, ಮುಖ, ನಾಸಿಕೆ, ಬಾಹು, ಹೃದಯ, ವಕ್ರಸ್ಥಳದಿಂದ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವಂಥ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಹಾಕಾಳಿಯ ಪ್ರಾದುರ್ಭೂತಾತಿ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿರುವ ಸಪ್ತಶತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಏವಂ ಸುತಾ ತದಾದೇವಿ ತಾಮಸಿ ತತ್ರ ವೇಧಸಾ

ವಿಷ್ಣೋಃ ಪ್ರಯೋಧ ನಾರಾಯ ನಿಹಾಂತು ಮಧುಕೈಟಭಾ

ನೇತ್ರಸ್ತ ನಾಸಿಕಾ ಬಹು ಹೃದಯೇಚ್ಛಸ್ತೋ ರಸಃ

ಎರಡನೇ ಪ್ರಸಂಗ ಉತ್ತಮ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಚಂಡ-ಮುಂಡರಂಜಿ ರಾಕೃಸರ ಸಂಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಬಿಕೆಯ ಪುಟ್ಟಗಳಿಂದ ಈಕೆಯು ಉದ್ಭವಿಸಿದಳು. ಈಕೆಯ ಆಯುಧ — ಖಡ್ಗ, ಪಾಶ, ಶುಕ್ಲಾಂಗ, ಚರಕೆ ಚಮರದ ಸೀರೆ, ರುಂಡಮಾಲೆ ಈಕೆಯ ಉಡುಗೆಗಳು. ಇವು ಈಕೆಗಿರುವ ವಿಶೇಷಗಳು.

ಈಕೆಯ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಮಾಂಸವೆಲ್ಲ ಬೂಗಿ ಕೇವಲ ಅಸಿಹಂಜರ ಮಾತ್ಸ ಕಾಯಗನಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಲಕ್ಷಣದಿಂದ ಈಕೆ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಮುಖ ವಿಶಾಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾಲಿಗೆ ಎಲವಿಲನೆ ಮೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಭೀತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಂಟಿರುತ್ತದೆ. ಆಳವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಕೆಂಪಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆಕೆಯ ಅಟ್ಟಪಾಸದಿಂದ ದಶರಿಕ್ಕುಗಳೂ ತಲ್ಲಣಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಶಕ್ತಿ ರೂಪ ಬಹಳ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೋಪೇನ ಚಾಪ್ತವದನಂ ಮುಷಪವರ್ಣಮ ಭೂತೈರಾ

ಭೃಕುಟ ಕುಟಲಾತ್ಪ್ರಾ ಲಲಾಟ ಭಲಾಪ್ತೈಶ್ಚಮಾ

ಕಾಳೇ ಕರಾಲ ವದನಾ ವಿನಿಷ್ಠಾಂತಾಸಿ ಪಾಶಿನೀ

ವಚಿತ್ರ ಖಚ್ಚಾಂಗ ಭರಾ, ನರಮಾಲಾ ವಿಭೂಷಣಾ

ವಿಷು ಚರ್ಮ ಪರೀಧಾನ ಶುಷ್ಕ ಮಾಂಸಾತಿ ಭೈರವಾ

ಆತಿ ವಿಕಾರ ವದನಾ ಚಿಹ್ವಾಲಲಸಭೀಷಣಾ

ನಿಮಗ್ನಾ ರಕ್ತಸಯನಾ ನಾದಭೂರಿತಾ ದಿವ್ಯಾ

'ವೈಕೃತಿಕ ರಹಸ್ಯ'ದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮೊದಲನೆಯ ಘಟನೆಯ ಕುರಿತಾದ ವರ್ಣನೆ ಇದೆ. ಮಧುಕೈಟಭರ ಸಂಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಮಾಡಿದ ಸ್ತುತಿಯಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಶಕ್ತಿಯು ಹೆಸರೇ ಮಹಾಕಾಳಿ. ಆಕೆಗೆ ಹತ್ತು ಮುಖ, ಹತ್ತು ಕೈಗಳು, ಹತ್ತು ಕಾಲುಗಳು, ಕಾಡಿಗೆಯಂಥ ಬಣ್ಣ, ಕಾಲುಕಾಲುಗಳಿ ಇವುತ್ತು ಕಣ್ಣುಗಳು, ಹಲ್ಲುಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೋರ ಗಳು ಬಾಗಿ ಹೊರಚೂಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಆಕಾರ ಸೋಪಲು ಭಯಂಕರವಾಗಿದ್ದುತದೆ. ಆಕೆ ಖಡ್ಗ, ಬಾಣ, ಗದೆ, ಶೂಲ, ಚಕ್ರ, ಶಂಖ, ಭುರುಂಡಿ, ಪರಿಪಾ, ಧನುರಾಯುಧ ಗಳೊಂದಿಗೆ, ರುಂಡಮಾಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಭೀಕರವಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ.

ಯೋಗೇ ನಿವ್ರಾ ಪರೇ ರುಕ್ತಾ ಮಹಾಕಾಳ ತಮೋಗೌಣಾ
ಮಧುಕೈಟಭ ನಾಶಾರ್ಥಂ ಯಾಂತುಷ್ಟಾ ಮಗ್ನಾಸ್ತುಜಾಸನಾ
ದಶವಕ್ತ್ರಾ ದಶ ಭುಜಾ ದಶಪಾದಾಂಜನಾ ಪ್ರಭಾ
ವಿಶಾಲಾಯಾ ರಾಜಮಾಣಾ ಶ್ರಿಂಶ್ಚೋಚನಮಾಲಾಯಾ
ಸ್ತುರಸ್ತುತನ ದಂಷ್ಟ್ರಾಸ್ತಾ ಭೀಮರೂಪಾಪಿ ಭೂಮಿಪ
ರೂಪಾ ಪೌಘಾಗ್ನ ಕಾಂತೀಣಾಂ ಸಾಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಮಹಾಶ್ರಿಯಃ
ಖಡ್ಗ ಚಾಣ ಗದಾಶೂಲ ಚಕ್ರ ಶಂಖ ಭುಶುಂಡಿ ಭೃತ್
ಪರಿಪಾಂ ಕಾರ್ಯಕಂ ಶಿಷ್ಠಂ ನಿಶ್ಚೋತ್ತಮ್ಯುಧಿರಂ ದಧಾ ||

ಮಹಾಕಾಳಿಯ ಪ್ರಾದುರ್ಭೂತವ ಕುರಿತಂತೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಶಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ.

ಯೋಗೇ ನಿವ್ರಾ ಪರೇರುಕ್ತಾ ಯಾ ಸಾ ದೇವಿ ದುರತ್ಯಯಾ
ಮಹಾಕಾಳ್ಯಾಸ್ತುಂ ವಿದ್ರಿ ತಾಂ ಮಾಂ ದೇವೀಂ ಸನಾತನೀಂ

ಮಹಾಕಾಳಿ ವಿಷ್ಣುನ ರೂಪ. ಪ್ರತೀಕಾತ್ಮವಾದ ಈಕೆ ಕಥೆಯಲ್ಲಿನ ಭಾವವನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ವಿಷ್ಣುತೀರ್ಥರು ಈ ರೀತಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಭಗವಾನ್

ವಿಷ್ಣುನು ಕೃಷ್ಣಭೂತನೆಂದು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆತನ ಕರ್ಣ ಮಂಡಲದಲ್ಲೇ ಮಧು-ಕೃಷ್ಣರು ಜನ್ಮಿಸಿದರು. ರಾಕ್ಷಸರು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿ ನಾನಾ ಉಪದ್ರವಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದರು. ಮಹಾವಿಷ್ಣುವನ್ನು ನಿದ್ರೆಯಿಂದಜ್ಞಿಸಲು ಬ್ರಹ್ಮ ಭಗವತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಾಗ ದೇವಿ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದಳು. ಭಗವಂತ ವಿಷ್ಣುವು ಆನುರಂಜನ ಸಂಹರಿಸಿ, ಪ್ರಜಾಪತಿಯ ಭಯವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿದ. ನಾರಾಯಣ ತತ್ತ್ವವೇ ಇದರಲ್ಲಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವ. ಹೀಗೆ ಮಹಾಕಾಳಿಯ ಅವತಾರದ ಕುರಿತಾಗಿ ಉಪನಿಷತ್ತು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಮಹಾಕಾಳಿ ದಶಮಹಾವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ದೈವ. ಮರಿಕಾಂತರಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಾಗಿಯೂ, ಸ್ಥಿಲಿಂಗ ರೂಪ ಕಾಲಶಕ್ತಿಯಾಗಿಯೂ, ತಾಂಡವರೂಪ ತಾಳದೆ ಕಾಲಪಾತಕ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯಾಗಿಯೂ, ಅಂಶಾಂಡ-ಪಂಶಾಂಡ-ಪ್ರಹ್ಲಾಂಡಗಳ ಸಂಹಾರಶಕ್ತಿಯಾಗಿಯೂ, ಸೃಜನಶಕ್ತಿಯಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿಯಾಗಿಯೂ, ಉಚ್ಛ್ರಾಸ್-ನಿಶ್ಚಾಸ್ಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ರಸಜ್ಞ ಬೀಜವಾಗಿಯೂ, ದ್ವೈತ್ಯಾತ್ಮನ ಮನಶ್ಚೈವನ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿಯೂ, ಜೀವಶಕ್ತಿಯಾಗಿಯೂ, ಚೇತನತ್ವವಾಗಿಯೂ, ಆಕೆ ಖಡ್ಗಸಂಹಾರ ಜೀವನವನ್ನು ಹರಿಸುವಂಥ ತಾಂಡವಶಕ್ತಿಯಾಗಿಯೂ, ಮಹಾಕಾಲನ ಖಚ್ಚಿಕಲಯಾಗಿಯೂ, ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಹಸ್ತಸ್ತಾರ್ಥನವಾದ ಮುಕ್ತಿ ಖಡ್ಗವಾಗಿಯೂ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಾಕಾಳಿ ಉಪಾಸನಾ

ಧ್ಯಾನ

ಶವಾರೂಢಾಂ ಮಹಾಭೀಮಾಂ ಘೋರದಂಷ್ಟ್ರಾಂ ವರಪ್ರದಾಂ
ಹಾಸ್ಯಯುಕ್ತಾಂ ತ್ರಿಸೇತ್ರಾಂಚ ಕಮಾಲ ಕರ್ತ್ರಿಕಾಂ ಕರಾಂ
ಮುಕುತೇಶೀಂ ಲಲಜ್ಜಿಹ್ವಾಂ ಪಿಪಂಶೀಂ ರುಧಿರಂ ಮುಹುಃ
ಚತುರ್ವಾಹು ಯುತಾಂ ದೇವೀಂ ವರಾಭಯ ಕರಾಂಸ್ತದೇತ್ ॥

ಶವಾರೂಢಾಂ ಮಹಾಭೀಮಾಂ ಘೋರದಂಷ್ಟ್ರಾಂ ಹಸನ್ಮುಖೀಂ
ಚತುರ್ಭುಜಾಂ ಖಡ್ಗಮುಂಡ ವರಾಭಯಕರಾಂ ಶಿವಾಂ
ಮುಂಡ ಮೂಲಾಧರಾಂ ದೇವೀಂ ಲಲಜ್ಜಿಹ್ವಾಂ ದಿಗಂಬರಾಂ
ಏವಂ ಸಂಚಂತಯೇತ್ಯಾಳೀಂ ಶ್ವಶಾನಾಲಯ ವಾಸಿನೀಮ್ ॥

ಜಪಮಂತ್ರಂ

ಓಂ ಕ್ರೀಂ ಕ್ರೀಂ ಕ್ರೀಂ ಹ್ರೀಂ ಹ್ರೀಂ ಹ್ರೀಂ ಹೂಂ ಹೂಂ ॥

ದಕ್ಷಿಣ ಕಾಳಿಕೇ

ಕ್ರೀಂ ಕ್ರೀಂ ಕ್ರೀಂ ಹ್ರೀಂ ಹ್ರೀಂ ಹೂಂ ಹೂಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಕವಚಂ

- ಓಂ ತಿರುಮೇ ಕಾಳಿಹಾ ಪಾತಕೇಂ ಕಾರ್ತಿಕಾರ್ತೇ ಪದಾ
ತೇಂ ತೇಂ ತೇಂ ಮೇ ಲಲಾಟಂಚ ಕಾಳಿಹಾ ಖಡ್ಗಧಾರಿಣೀ || 1 ||
- ಹೂಂ ಹೂಂ ಪಾತು ನೇತ್ರಯುಗಂ ಪ್ರೀಂ ಪ್ರೀಂ ಪಾತು ಶ್ರುತೀ ಮಮ
ದಕಣೇ ಕಾಳಿಹಾ ಪಾತು ಫ್ರಾಣ ಯುಗಂ ಮಹೇಶ್ವರಿ || 2 ||
- ತೇಂ ತೇಂ ತೇಂ ರಸನಂ ಪಾತು, ಹೂಂ ಹೂಂ ಪಾತು ಕಪೋಲಕಮ್
ವದನಂ ಸಕಲಂ ಪಾತು ಪ್ರೀಂ ಪ್ರೀಂ ಸ್ವಾಹಾ ಸ್ವರೂಪಿಣೀ || 3 ||
- ವಾತ್ಸಿಂಹಕರ್ತರಿ ಸ್ಕಂಧೇ ಮಹಾವಿದ್ಯಾ ಸುಖಪ್ರದಾ
ಖಡ್ಗಮುಂಡ ಭದ್ರಾ ಕಾಳೀ ಸರ್ವಾರ್ಗ ಮುಖ್ಯತೋಽವತು || 4 ||
- ತೇಂ ಹೂಂ ಪ್ರೀಂ ತ್ವೈಕೇರಿ ಪಾತು ಚಾಮುಂಡಾ ಹೃದಯಂ ಮಮ
ಏಂ ಹೂಂ ಓಂ ಏಂ ಸ್ವನದ್ವಂದ್ವಂ ಪ್ರೀಂ ಭಟಾ ಸ್ವಾಹಾ ಕರುಣಾ ಸ್ವಲಮ್ || 5 ||
- ಅಪ್ಪಾಕರ್ತರಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾ ಭುಜಾ ಪಾತು ಸಮಾಶ್ರಿತಾ
ತೇಂ ತೇಂ ಹೂಂ ಹೂಂ ಪ್ರೀಂ ಪ್ರೀಂಕಾರಿ ಪಾತುಷಡಕ್ಷರಿ ಮಮ || 6 ||
- ತೇಂ ನಾಭಿ ಮಧ್ಯ ದೇಶಂ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕಾಳಿಕಾಪತು
ತೇಂ ಸ್ವಾಹಾ ಪಾತು ಪೃಷ್ಠಂ ಕಾಳಿಕಾಪ ದಶಾಕರ್ತರಿ || 7 ||
- ತೇಂಮೇ ಗುಹ್ಯಂ ಸದಾ ಪಾತು ಕಾಳಿಕಾಯೈ ನಮಸ್ತುತಃ
ಸಮಾಕರ್ತರಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾ ಸರ್ವ ತೇತ್ರೇಪು ಗೋಪಿತಾ || 8 ||
- ಪ್ರೀಂ ಪ್ರೀಂ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕಾಳೀ ಹೂಂ ಹೂಂ ಪಾತು ಕಟಿದ್ವಯಂ
ಕಾಳೀ ದಶಾಕರ್ತರಿ ವಿದ್ಯಾ ಸ್ವಾಹಾ ಪಾತು ಲೂರುಯುಗಕಮ್ || 9 ||
- ಓಂ ತೇಂ ತೇಂ ಮೇ ಸ್ವಾಹಾ ಪಾತು ಕಾಳಿಹಾ ಚಾನುನೀ ಸದಾ
ಕಾಳೀ ಹೃದ್ರಾಪು ವಿದ್ಯೇಯಂ ಚತುರ್ವರ್ಗಂ ಫಲಪ್ರದಾ || 10 ||
- ತೇಂ ತೇಂ ಪ್ರೀಂ ಪಾತು ಗುಲಿಂಗ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕಾಳಿಕಾಪತು
ತೇಂ ಹೂಂ ಪ್ರೀಂ ಸ್ವಾಹಾಪದಂ ಪಾತು ಚತುರ್ವರ್ಶಾಕರ್ತರಿ ಮಮ || 11 ||

- ಖಡ್ಗ ಮುಂಡ ಭದ್ರಾ ಕಾಳೀ ವರದಾಭಯಧಾರಿಣೀ
ವಿದ್ಯಾಭಿ ಸಕಲಾಭಿಕ್ಷಾ ಸರ್ವಾರ್ಗಮ ಭುತೋಽವತು || 12 ||
- ಕಾಳಿಕಾಪಲಿಪೀ ಕುಲಾಕುರುಕುಲ್ಕಾ ವರೋಭಿಪೀ
ವಿಪ್ರ ಚಿತ್ತಾ ತಥೋಗೇಶ್ವರೇ ಗ್ರಹಭಾವೀಶ್ವಾ ಘನ ಪ್ರೀತಾ || 13 ||
- ನೀಲಾಘನಾ ಬಲಾಕಾಚ ಮೂತ್ರಾಮುದ್ರಾ ಮಹತ್ಪ್ರಭಾ
ಮಹಾ ಸರ್ವಾರ್ಗ ಖಡ್ಗಧರಾ ಮುಂಡ ಮಾಲಾ ವಿಭೂಷಣಾ || 14 ||
- ರಕ್ತಪು ದ್ವಿರಿಕ್ತ ಮುಂ ಪ್ರಾಪ್ತೀ ನಾರಾಯಣೇ ತಥಾ
ಮಾಹೇಶ್ವರಿ ಚ ಚಾಮುಂಡಾ ಕೇಮಾರೀ ಚ ಪದಾಪಿತಾ || 15 ||
- ಪಾಲಾಪೀ, ನಾರಾಟಂಚ, ಸರ್ವಾಶ್ಚಾ ವಿತ ಭೂಷಣಾಃ
ರಕ್ತಪು ಸ್ವಾಯುಧ್ವ ದೀಕ್ಷು ವಿವಿಕ್ತ ಮುಂ ಯಥಾ ತಥಾ || 16 ||

ಸೂತ್ರಂ

ಓಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಿಂ ಜಗದ್ವಾತ್ಮೀಂ, ಪ್ತಿ ಸಂಹಾರಕಾರಿಣೀಂ
ನಿದ್ರಾಂ ಭಗವತೀಂ ನಿಷ್ಕೋರಕುಲಾಂ ತೇಜಸಃ ಪ್ರಭಾಂ
ಸುಧಾಕ್ಷ ಮಹರ್ಷೇ ನಿತ್ಯೇ ಶ್ರೀಧಾ ಮಾತ್ರಾಶ್ಚಿತಾ ಸ್ತಿತಾ
ಅರ್ಥಮಾತ್ರಾ ಸ್ತಿತಾ ನಿತ್ಯಾ ಯೋನುಚ್ಚಾರ್ಯಾ ವಿಶೇಷೇತಃ
ತ್ವಮೇವ ಸಂಧ್ಯಾ ಸಾವಿತ್ರೀ ತ್ವಂ ದೇವಿ ಜನನೀ ಪದಾ
ತ್ವಯೈತದ್ವಾರ್ಧತೇ ವಿಶ್ವಂ ತ್ವಯೈತದ್ ಸೃಷ್ಟತೇ ಜಗತ್
ತ್ವಯೈತತ್ಪ್ರಾಪ್ತೀ ದೇವಿ ತ್ವಮುತ್ಪಂತೇ ಚ ಸರ್ವದಾ
ವಿಸ್ತಷ್ಟಾ ಸೃಷ್ಟಿಂ ರೂಪಾತ್ಮಂ ಸ್ತಿತಿ ರೂಪಾಚಪಾಲತೇ
ತಥಾ ಸಂಹಾತಿ ರೂಪಾಂತೇ ಜಗತ್ಕೋಽಸ್ಯ ಜಗನ್ನಯೀ
ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾ ಮಹಾ ಮಾಯಾ ಮಹಾ ಮೇಧಾ ಮಹಾಸ್ತ್ಯುತೆ
ಮಹಾವೇಣೀಹಾ ಚ ಭವತೀ ಮಹಾದೇವೀ ಮಹಾಸುರೀ
ಪ್ರಕೃಶ್ಚೈವಂಚ ಸರ್ವಸ್ಯ ಗುಣತ್ರಯ ವಿಭಾವಿನೀ

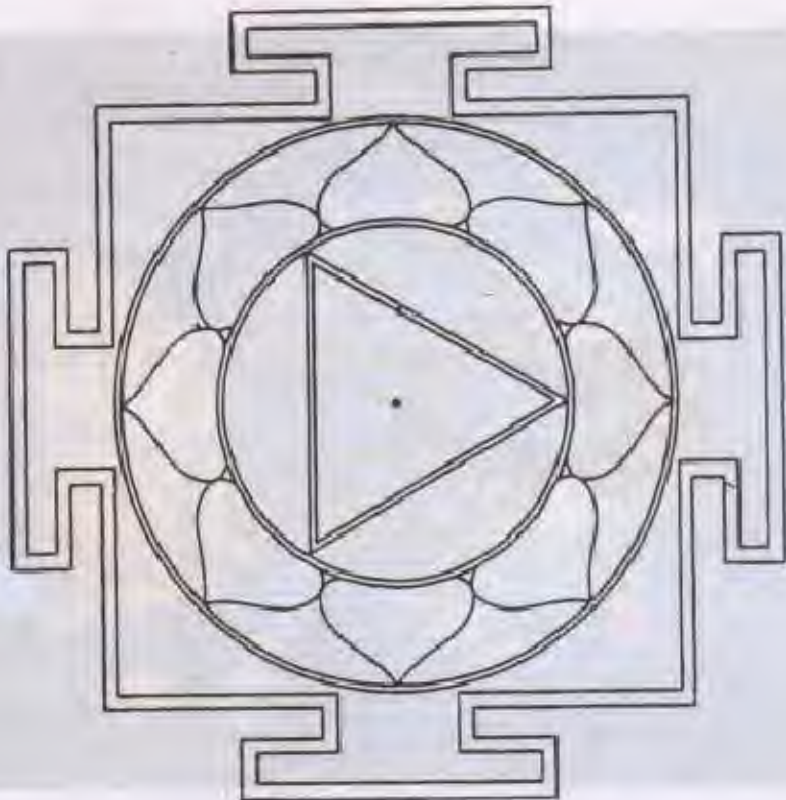

ಕಾಲ ರಾತ್ರಿರಹಾ ರಾತ್ರಿ ರೋಹಾ ರಾತ್ರಿಶ್ಚ ದಾರುಣಾ
 ತ್ವಂ ಶ್ರೀಪ್ತಮೀಶ್ವರೀ ತ್ವಂ ಪ್ರೀಪ್ತಂ ಬುದ್ಧಿರೋಧ ಲಕ್ಷಣಾ
 ಲಜ್ಜಾ ಪುಷ್ಪ ಸ್ವಪ್ನಾ ಪುಷ್ಪಿಃ ತ್ವಂ ಶಾಂತಃ ಶಾಂತಿ ರೇವತಃ
 ಖಡ್ಗಿನೀ ಮೂಲಿನೀ ಘೋರಾಗದಿನೀ ಚಕ್ರಗೀ ತಥಾ
 ಶಂಖಿನೀ ಚೂಷಿನೀ ಬಾಣಾ ಭುಶುಂಡೀ ಪರಿಘಾಯುಧಾ
 ಸೌಮ್ಯಾ ಸೌಮ್ಯತರಾತೇಷಾ ಸೌಖ್ಯೇಭ್ಯಸ್ತುತಿ ಸುಂದರೀ
 ವರಾ ಪತಾಃ ಕಾಂಚಿ ಪದಮಾ ಶ್ವಮೇವ ಪದಮೇಶ್ವರೀ
 ಯಚ್ಚ ಕಂಚಿದ್ವ್ಯ ಚಿದ್ರನ್ತು ಸದ ಸದ್ಭಾವಿನಾತ್ಮಿಕೇ
 ಯಸ್ಯ ಸರ್ವಸ್ಯ ಯಾ ಶಕ್ತಿಃ ಸಾತ್ವಂ ಕಂ ಸೂರ್ಯಸೇ ತದಾ
 ಯಯಾ ತ್ವಯಾ ಜಗತ್ ಪ್ರಪ್ತಾ ಜಗತ್ಪಾತ್ಯಯೀ ಜಗತ್
 ಸೂೀಸು ನಿಧ್ರಾವಶಂ ನೀತಃ ಕನ್ತುಂ ಸ್ತೋತು ಮಹೇಶ್ವರಃ
 ವಿಷ್ಣುಃ ಶರೀರ ಗ್ರಹಣ ಮಹಾಮೇಶಾನ್ ಭವಚಿ
 ಕಾರಿತಾಪ್ತೀ ಯತೋಂತಸ್ತುಂ ಕಃ ಸ್ತೋತುಂ ಶಕ್ತಮಾಸೌ ಭವೀತ್
 ಸಾತ್ವ ಸುಧುಂ ಪ್ರಭಾಪ್ತಃ ಸ್ವೈಃ ಉದಾರೈರೇವ ಸಂಭುತಾ
 ತ್ವಂ ಭೂಮಿಸ್ತುಂ ದಲಂ ಚಿ ತ್ವಮಸಿಮಿತವಹ ಸ್ತುಂ ಜಗದ್ಭಾಯುರೂಪಾ
 ತ್ವಂ ಚಾಕಾಶಮ್ನಸ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ರಸಿಮಹಾತ್ಮೂರಿಕಾ ಪೂರ್ವ ಪೂರ್ವ
 ಆತ್ಮಾತ್ವಂ ಚೂಪಿ ಮೂತಃ ಪರಮಸಿ ಭಗವತಿ ಕ್ವ ತ್ವರಾನ್ವವ ಕಂಚಿತ್
 ಕ್ಷಂತ ಪೂರೈ ಮೇಪದಧಃ ಪ್ರಕಟಿತ ವದನೇ ಕಾಮ ರೂಪೇ ಕರಾಳೇ
 ಕಾಲಾಘ್ರಾಂ ಶ್ಯಾಮಲಾಂಗೀಂ ವಿಗೀತ ಚಿಹುರಾಂ ಖಡ್ಗಮುಂಡಾಭಿ ರಾಮಾಂ
 ಪ್ರಾಸಕ್ತಾಣೇಪ್ಪದಾತ್ಮೀಂ ಕುಣಪಗಣ ತಿರೋ ಮೂಲಿನೀಂ ದೀರ್ಘನೇತ್ರಾಂ
 ಸಮಾರಭ್ಯೈಕ ಸಾರಾಂ ಭವಜನನಹಾರಾಂ ಭಾವಿತೀಂ ಭಾವನಾಭಿಃ
 ಕ್ಷಂತಪೂರೈ ಮೇಪದಧಃ ಪ್ರಕಟಿತ ವದನೇ ಕಾಮರೂಪೇ ಕರಾಳೇ
 ತ್ವಂ ಸ್ತುತಾತ್ವಂ ಸ್ತುತಾತ್ವಂ ಪವಪ್ರಕಾಶಃ ಸ್ವರಾಸಿಕ್ಹಾ

ತಾರಾದೇವೀ

ತಾರಾ ಯಂತ್ರ

ಸಂಯೋಗಿಂ ಚಂದನೇನಾಪ್ತದಳಂ ಪದ್ಮ ಲಿಪೇ ತತ್ರಃ
ಮೃದ್ವಾಸನಂ ಸಮಾಸಾದ್ವ ಮೂಯಾಂ ಪೂರ್ವದಳೇ ಲಿಪೇತ್
ಬೀಜ ದ್ವಿತೀಯಂ ಯಾಮ್ಯೇ ಘೂಃ ಉತ್ತರೇ ಪಶ್ಚಿಮೇತು ಠಮ್
ಮಧ್ಯೇ ಬೀಜಂ ಲಿಪೇತಾದ್ ಭೂತ ಶುದ್ಧಿಮಥಾ ಚರೇತ್

ತಾರಾದೇವಿ

ಆದಿ ಭೂತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಶಬ್ದರೂಪಿ ತಾರಾ. ಆಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯೈಃ
ಋಷಿವಾಕ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಆಕೆ ಹರಿದು ವೇದತ್ರಯವಾಗಿ ಬದಲಾದಳು. ವೇದತ್ರಯ
ರೂಪಿಣಿ ಆದಾಗ ಆಕೆಯನ್ನು ಶುಕ್ಲವೆಂದು ಕರೆದರು. ಲೋಕ ಸಂಬಂಧಿತ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯ
ಸಮ್ಯಕ್ತ ವಾಕ್ಯಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದಾಗ ಆಕೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಈ ರೀತಿ
ತಾರಾದೇವಿ ಶುಕ್ಲಾ, ಚಿತ್ರ, ನೀಲವರ್ಣಿಗಳಿಂದ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡು ಗುಪ್ತಸ್ಥಿತ್ಯಾದಿ
ವಾಗ್ವೈಷಣೀಯಾದಳು. ಶಬ್ದ ಪರಮಾಣುಗಳ ಚಲನ-ಕಂಪನಗಳೇ ಭಾಷೆ. ಶಬ್ದ ನಾದ,
ಧ್ವನಿ, ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಸಂಜ್ಞಾಸತ್ಯ ವಾಕ್ ರೂಪವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಾಳೆ.
ಅರ್ಥವೂರ್ಣವಾದಾಗ ಭಾಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಂಪನ ರೂಪವಾದ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯಾವುದೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ
ಮೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕಾಂತಿ ರೂಪವಾಗಿದ್ದರೂ, ಧ್ವನಿ ರೂಪವಾಗಿದ್ದರೂ,
ಒತ್ತಡ ರೂಪದಿಂದಿದ್ದರೂ ಶಕ್ತಿಸ್ವ ರೂಪಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ವಾಗ್ವೈಷಣೀಯಾದ್ದರೂ ಎಲ್ಲ
ಶಕ್ತಿಗಳು ಯಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಾಗಿ ಬದಲಾಗಬಹುದು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು
ಆಯಾ ವ್ಯಕ್ತ ಸಂಕೇತಗಳಾಗಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಸ್ಥಳೀಯವಾದು, ಸರ್ವಶಕ್ತಿ ಸಮನ್ವಿತವಾದ
ಕಾಳಿ ಭಾವವೇ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ. ಆ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಶ್ರವಣ ಮಹಾಬದ್ಧಾ
ಶಾರಯೇ ತಾರಾದೇವಿ. ತಾರಾದೇವಿ ರೂಪಗಳನ್ನು ಆಸ್ತಾದಿಸುವ ಇಹಾ, ಪಾಳೆ ಸ್ಥಾನ
'ಹ್ರೀ' ಧಾತುವಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಇಹಾ. ಇಹಾ ಹ್ರೀಲಿಂಗೇ ಪದ. ಹ್ರೀ ಧಾತುವನ್ನು

ಉಚ್ಚರಿಸುವುದರಿಂದ ಆರ್ಥದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತದೆ. ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಅಗ್ನಿ ಪಾಲನೆಗೇ ಪರಮಪುರುಷನ ಪಾಲನೆಗಳು. ತಾರಾ ಅಂದರೆ ನಕ್ಷತ್ರವೆಂದು ಕೂಡ ಆರ್ಥವಿದೆ. ಕಳಾ ಸ್ವಾದುತ್ಪತ್ತಿ ತಾರಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಆಕೆ ಆನಂದಾಮೃತವನ್ನು ಹೊರಸುಸುವ ಸೋಮ (ಚಂದ್ರ) ನೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿರುವುದೆಂದು ತಾರಾ-ಶಬ್ದಾಂಕದ ಕಥೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ತಾರಾ ಮಹಾವಿದ್ಯೆಗೆ ಗೌರಿ ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಇದೆ. ಮಹಾತಾಳ, ಗೌರಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ದೇವತೆಗಳು. ಚಂದ್ರನ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ, ತಾರಾದೇವಿ, ವಾಗ್ವಿಜ್ಞಾನಗಳಿಗೆ ಆಧಿಪತಿಯಾದ ಒಬ್ಬ ಗ್ರಹಕ್ಕೆ ತಾರಾಯಾದಳು. ಆರ್ಥಸಹಿತವಾದ ವಾಗ್ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಆದಿಭೂತಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಆದಿಧೈವಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ 'ಶುಕ್ಲ' ನೀಲಾ ಚಿತ್ರಗಳ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ತಾರಾ ಮಹಾವಿದ್ಯೆ ಮಹಿಸುತ್ತದೆಂದು ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಿವೆ.

ತಾರಾಮಹಾವಿದ್ಯೆ ಹಿಂದುಗಳಿಗೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬೌದ್ಧರಿಗೂ ಕೂಡ ಮುಖ್ಯ ದೇವತೆ. ಆಕೆ ಅವಲೋಕಿತೇಶ್ವರನ ಪತ್ನಿ. 'ಶ್ವ' ಶರಣೆ ಎಂಬ ಧಾವನಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇ 'ತಾರಾ' ಶಬ್ದ. ಅಂದರೆ 'ವಾಚಿಸುವುದು' ಎಂದೂ ಆರ್ಥ. ಅವಶಿನಿಂದ ಪಾರುಮಾಡುವುದು ತಾರಾ.

ಶಬ್ದಾರ್ಥಗಳ ಸಾಗರದ ಆಳದಲ್ಲಿನ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಚೋದಕ ಶಕ್ತಿ ತಾರಾ. ಆ ಆಳದಲ್ಲಿ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ಶೂಳಿದುಹಾಕುವ ನಕ್ಷತ್ರವೇ ದೇವಿ. ಪದಾಪ್ತಂತೀ ಮಧ್ಯಮಾ ಪೃಥಿವಿ ವಾಗ್ವಿಜ್ಞಾನ ಕೊನೆಯ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ತಾರಾದೇವಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಾಳೆ.

ತಾರಾದೇವಿ ಮನೋನೇತ್ರಾ ದೃಷ್ಟಿ. ಅಂದರೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಸುಭವ ಶಕ್ತಿ ಶಬ್ದಗಳ ಜೀವವನ್ನು ಅರ್ಥರೂಪವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು, ಜಿಹ್ವೆಯನ್ನು ಉಚ್ಚರಣಾ ಯಂತ್ರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು. ಜಿಹ್ವಾ ಗುಣಗಳಾದ ರುಚಿ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿ, ದೇವ, ಭಾಷೆಗಳು ಪನರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಆಧಾರವಾದುದು ಮಹಾವಿದ್ಯೆ ತಾರಾ.

ಪೋಷಣೆಯ ಧಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿದಾಗ ಆಕೆ ಶಿವನ ಪತ್ನಿ ಗೌರಿದೇವಿ. ಆಕೆಗೆ ಉಗ್ರತಾರ, ನೀಲಸ್ವರಸ್ವತಿ ಎಂಬ ಅವತಾರಗಳೂ ಇವೆ. ಕೋಪ ಬಂದರೆ ಆಕೆ ನೀಲವರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಕಪ್ಪು ವರ್ಣವನ್ನೂ ತಾಳುತ್ತಾಳೆ. ಮಹಾಲಕ್ಶ್ಮಿ ಮಹಾಸರಸ್ವತಿ ದೇವಿಯೂ ಪಾಶಾಕಶ್ಮಿಯೇ. ಆಕೆ ರಾಕ್ಷಸ ಸಂಹಾರ ಮೂಡಿ ನೀಲಪಾದಳು. ಆಗ ಆಕೆಯನ್ನು ನೀಲ ಸರಸ್ವತಿ ಎಂದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಉಗ್ರರೂಪವನ್ನು

ತಾಳದಾಗ ಉಗ್ರತಾರ ಎಂದರು.

ನಾಭೀ ಚಕ್ರಂ ಪಶ್ಚಂತಿಕೆ ಸ್ಥಾನವಾದುದು. ತಾರಾದೇವಿಗೆ ನಾಭೀ ಚಕ್ರ, ಹಾಗೂ ಚಿಹ್ನಾ (ನಾಲಿಗೆ) ವಾಸಸ್ಥಾನ. ಆದರೆ ಅವುಗಳು ಆಕೆಯ ಶಾಶ್ವತ ಋಸಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲ. ನಾಭಿಯಿಂದ ಭಾಷಾಧ್ವನಿಗಳು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿವೆ. ಮದಳನಲ್ಲಿ ಒಳ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಕೆಯ ತೃತೀಯ ಸೇತ್ರಸ್ಥಾನವಾದ ಅಬ್ಧಾಚಕ್ರ ಕೂಡ ವಾಸಸ್ಥಾನವೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಗಣಪತಿ ಮೂನಿ ಆಕೆಯ ವಿಶುದ್ಧ ಚಕ್ರ ನಿವಾಸಿನಿಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ನೀಲಿ ಬಣ್ಣ ಜಟಿಗಟ್ಟದ ಕೂದಲು, ಮೂಳೆಗಳ ದಂಡ, ಎಂಟು ಹಾವುಗಳ ಆಧರಣ, ಆನೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವರ್ಣ; ಇರುವ ನಾಲ್ಕು ಕೈಗಳಲ್ಲಿ — ಒಂದು ಪುಟ್ಟಗತ್ತಿ ಕತ್ತರಿ, ಕತ್ತರಿಸಿದ ತಳ, ಒಂದೂ ತಾವರೆ ಹೂವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ತಾರಾದೇವಿ ಭಯಂಕರವಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ.

ಲೋಕಾದ್ಭುತವಾದ ಅವ್ಯಯಕಾಂತಿಯಿಂದ ಆಕೆ ಗೌರಿಯಂತೆಯೂ, ಲೋಕ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನವಾದಾಗ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಲೋಕಮಾತೆಯಾದಾಗ ಚಿತ್ರ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಕಾಣಸಿರುತ್ತಾಳೆ.

ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿರುವ ಪೃಥಿವಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಆಕೆ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಜಿಳಿ, ನೀಲಿ, ಪಳದಿ, ಕೆಂಪು, ಎಲೆ ಹಸಿರು ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಿರಬಹುದು.

ಕವಚಂ

- ಓಂ ಪ್ರಣವೇ ಮೇಶಿರಃ ಪಾತು ಭುಕ್ತರೂಪಾ ಮಹೇಶ್ವರೀ
ಲಲಾಟೇ ಪಾತು ಹ್ರೀಂಕಾರೀ ಬೀಜರೂಪಾ ಮಹೇಶ್ವರೀ ॥ 1 ॥
- ಸ್ವೀಂಕಾರೀ ಪಾತುವದನೇ ಲಬ್ಧ್ವಾ ರೂಪಾ ಮಹೇಶ್ವರೀ
ಹೂಂಕಾರಃ ಪಾತು ಹೃದಯೇ ಭವಾನೀ ಶಕ್ತಿ ರೂಪವೃಕ್
ಫಲಟ್ಪಾರಃ ಪಾತು ಸಮಾಂಗೇ ಸರ್ವಾ ಸಿದ್ಧಿ ಫಲಪ್ರದಾ ॥ 2 ॥
- ನೀಲಾ ಮೂಂ ಪಾತು ದೇವೇಶೀ ಗುಂಡಯುಗ್ಮೇ ಭಯೂಪಹಾ
ಲಂಬೋದರೀ ಸದಾ ಪಾತು ಕರ್ಣಯುಗ್ಮೇ ಭಯೂಪಹಾ |
ವ್ಯಾಘ್ರ ಚರ್ಮಾ ಪೃತಾ ಕಟ್ಮಂ ಪಾತು ದೇವೀಕಟೀಲವೃತ್ತಯಾ ॥ 4 ॥
- ಪೀಮೋನ್ನತ ಸ್ತನೀ ಪಾತು ಪಾರ್ಶ್ವ ಯುಗ್ಮೇ ಮಹೇಶ್ವರಿ
ರಕ್ತವತುಲ ನೇತ್ರಾ ಚ ಕಟಿ ದೇಶೇ ಸದಾಸವತು ॥ 5 ॥
- ಲಲಚ್ಚಿಹ್ವಾ ಸದಾಪಾತು ನಾಭೌ ಮೂಂ ಭುವನೇಶ್ವರೀ
ಕರಾಲಾಸ್ಯಾ ಸದಾಪಾತು ಲಿಂಗೇ ದೇವಿ ಶಿವಶ್ಚಯಾ ॥ 6 ॥
- ಪಿಂಗೋಗ್ಧೈ ಕ ಜಟಾಪಾತು ಬಂಞಾಯಾಂ ವಿಶ್ವನಾಶಿನೀ
ಖಡ್ಗಹಸ್ತಾ ಮಹಾದೇವೀ ಚಾನು ಚಕ್ರೇ ಮಹೇಶ್ವರೀ ॥ 7 ॥
- ನೀಲ ವರ್ಣಾ ಸದಾಪಾತು ಚಾನುನೀ ಸರ್ವದಾ ಮಮ
ಸಾಗಹುಂಡಲ ಧತ್ತೀ ಚ ಪಾತುಪಾದಯುಗ್ಮೇ ತತಃ ॥ 8 ॥
- ಸಾಗಹಾರ್ಧಧರಾ ದೇವಿ ಸಮಾಂಗಾಂ ಪಾತು ಸರ್ವದಾ
ಪಾತಾಲೇ ಪಾತು ಮೂಂ ದೇವೀ ಸಾಗಿನೀ ಮಾನ ಸಂಖಿತಾ ॥ 9 ॥
- ಹ್ರೀಂಕಾರೀ ಪಾತು ಪೂರ್ವೇಮೂಂ ಶಕ್ತಿ ರೂಪಾ ಮಹೇಶ್ವರೀ
ಹ್ರೀಂ ಕಾರೀ ದಕ್ಷಿಣೇ ಪಾತು ಸ್ವೀ ರೂಪಾ ಪರಮೇಶ್ವರೀ ॥ 10 ॥
- ಹೂಂ ಸ್ವರೂಪಾ ಮಹಾಪ್ರಾಯಾ ಪಾತು ಮೂಂ ಕ್ರೋಧ ರೂಪಿನೀ
ಓ ಸ್ವರೂಪಾ ಮಹಾ ಪ್ರಾಯಾ ಪರಿಮೇ ಪಾತು ಸರ್ವದಾ ॥ 11 ॥

ಶ್ರೀ ತಾರಾ ಉಪಾಸನಾ

ಧ್ಯಾನಂ

ಓಂ ಪ್ರತ್ಯಾಲೇಷಪದಾರ್ಪಿತಾಂಘ್ರಿಶವದ್ಭದ್ರಾಃ ಘೋರಾಚ್ಚ ಹಾಸಾಂ ಪದಾ
ಖಿಡ್ಗೇಂದ್ರೀವರಕತ್ತೀಕರ್ದರಮಂಜಾಂ ಹೂಂಕಾರ ಬೀಜೋದ್ಭವಾ
ಸರ್ವಾ ನೀಲಾವಿಶಾಲಪಿಂಗಲಜಟಾಜೂಟೈಕ ನಾಗೈರ್ಯುತಾ
ಛಾಡ್ಯ ಸ್ಪಸ್ವ ಕಪಾಲಕೇ ತ್ರಿಜಗತಾಂ ಪಾಂತ್ಯಗ್ರತಾದಾ ಸ್ವಯಮ್
ಶೂನ್ಯಸ್ತಾ ಮಹಿಶೇಜಸಾಂ ಚ ದಧತ್ವೇಂ ಶೂಲಾಬ್ಜ ಖಿಡ್ಗಂ ಗದಾಂ
ಮುಕ್ತಾಪಾರಮುಬದ್ಧ ರತ್ನ ರವನಾಂ ಕರ್ದೂರ ಕುಂದೋಜ್ವಲಾಮ್
ಘಂಡೇ ಏಷ್ಠಸುಶೇಂಭ ರುದ್ರಸಮಿತಾಂ ತೈಲೋಕ್ತ ರಕ್ತಾಪರಾಮ್
ನೀಲಾಂ ತಾ ಮಹೋಭೂಷಣಾದ್ಧಿವಲಯಾ ಮುಕ್ತಗ್ರತಾರಾಂ ಭಚೀ |

ವಸಮಂತ್ರಂ

ಐಂ ಹ್ರೀಂ ಹ್ರೀಂ ಕ್ರೀಂ ಹೂಂ ಘಟ್ ||

ಉತರೇ ಪಾತು ಮಾಂ ದೇವೀ ಧ ಸ್ವರೂಪಾ ಹರಿಷ್ಕಯಾ
ಮಧ್ಯೇ ಮಾಂ ಪಾತು ದೇವೇಶಿ ಹೂಂ ಸ್ವರೂಪಾ ನಗಾತ್ಮಜಾ || 12 ||

ನೀಲಪರ್ಣಾ ಸದಾ ಪಾತು ಸರ್ವತ್ರ ವಾಗ್ಗವೀ ಸದಾ
ತಾರಿಣೀ ಪಾತು ಭವನೇ ಸದ್ವೈಶ್ವರ್ಯಾ ಪ್ರದಾಯಿನೀ || 13 ||

ಸ್ತೋತ್ರಂ

ಮೂತನೀಲ ಸರಸ್ವತಿ ಪ್ರಣಮತಾಂ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಸಂಪತ್ಕದೇ
ಪ್ರತ್ಯಾಲೇಷ ಪದ್ಮತೇ ಶಿವ ಹೃದಿ ಸ್ಮರಾಸನಾಂಭೋರುಹೇ
ಪುಲ್ಲೇಂದೀವರಲೋಚನೇ ತ್ರಿನಯನೇ ಕಕ್ರೀಣಂ ಕಪಾಲೋತ್ಪಲೇ
ಶಿಥಂ ಚಾ ದಧತಿ ತ್ವಮೇವ ಶರಣಂ ತ್ವಾ ಮೀಶ್ವರೀಮಾತ್ರಯೇ || 1 ||

ಖರ್ಬೇ ಗರ್ವ ಸಮೂಹಾ ಪೂರಿತತನೋ ಸರ್ವಾಧಿ ವೇಷೋಜ್ವಲೇ
ವ್ಯಾಪ್ತೃಕ್ರೋವೀತ ಸುಂದರಕಟಿ ವ್ಯಾಧೂತ ಘಂಟಾಂಕಿತೇ
ಸದ್ಭಿಃ ಕೃತ್ತಗಲದ್ರವಃ ಪರಿಮಿಲ ನ್ತುಂದದ್ವಯೇ ಮೂರ್ಧಗಚೇ
ಗಂಧಿಶ್ರೇಣ ಸ್ತಮಂಜ ದಾಮಲಲಿತೇ ಭೀಮೇ ಭಯಂ ನಾಶಯ || 2 ||

ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ರಾಜ ಕುಲೇಜಯಾಂ ರಣಭುವಿಕೇಮಂಕರೀ ಮದ್ದನಿ
ಕ್ರವ್ಯಾದ ದ್ವೀಪ ಸರಭಾಜಿ ಪಟರಿಂ ಕಾಂತಾರ ದುರ್ಗೇ ಗಿರೌ
ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಪಿಶಾಚ ರಾಕ್ಷಸಭಯೇ ಸ್ವತ್ವಾ ಮಹಾ ಭೈರವೀಂ
ವ್ಯಾಮೋಹ ತ್ರಿಪುರಾಂ ತರಣಿ ವಿಪದ ಸ್ತಾರಾಂ ಚ ತೋಯಪ್ಲವೇ || 3 ||

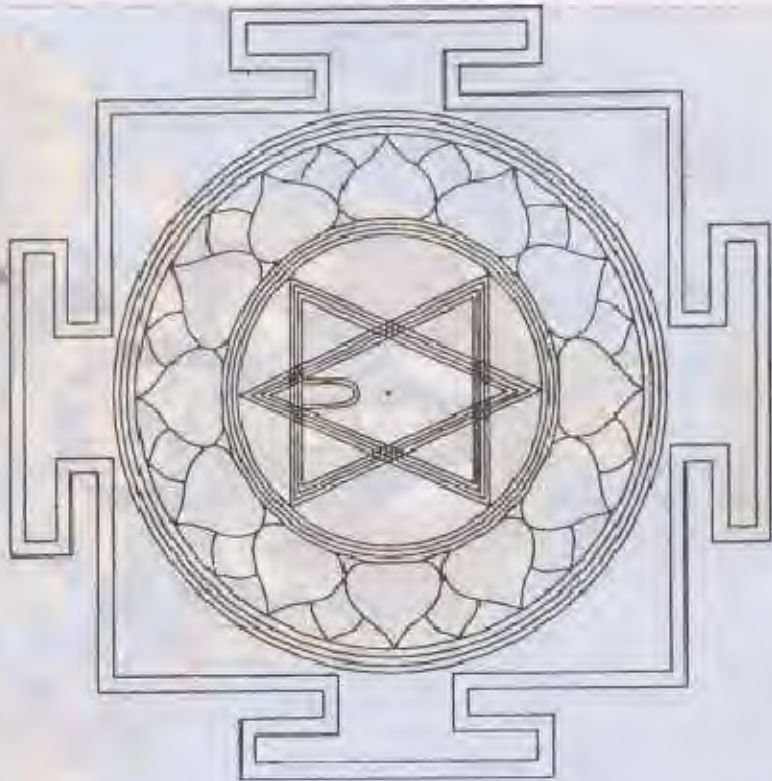
ಮಾಯಾನಂಗ ವಿಕಾರ ರೂಪಲಲನಾ ಬಿಂದುೂರ್ಧ ಚಂದ್ರಾಂಕಿತೇ
ಹೂಂಭಟ್ಮಾರ್ಧಮಪಿ ತ್ವಮೇವ ಶರಣಂ ಮಂತ್ರಾಶ್ರಿತೇ ಮೂದ್ಧತಾಂ
ಮೂರ್ತಿ ಸ್ತೇ ಜನನಿ ತ್ರಿಭಾಮ ಘಟಿತಾ ಸ್ತೂಲಾತಿ ಸೂಕ್ತಾ ಪುರಾ
ವೇದಾನಾಸ್ತುಚ ಗೋಚರಾ ಕಥಮಪಿ ಪ್ರಾಚ್ಛೈರುತಾಮಾತ್ರಯೇ || 4 ||

ತ್ವ ನಾಮ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥಲಯನಪದಾ ದ್ರಷ್ಟುಂಚ ಶಕ್ತಾ ನ ತೇ
ಭೂತಪ್ರೇತ ಪಿಶಾಚ ರಾಕ್ಷಸಗಣಾ ಯೂಕಾಶ್ಚ ನಾಗಾಧಿಪಾಃ
ದೈತ್ಯಾ ದಾನವ ಪುಂಗವಾಶ್ಚ ಖಚಿದಾ ವ್ಯಾಘ್ರಾದಿಕಾ ದಂತವೋ
ಹಾಕಿನ್ಯಃ ಕುಪಿತಾಂತಕಶ್ಚ ಮನುಜೇ ಮೂಢಃ ಕ್ಷಣಂ ಭೂತಲೇ || 5 ||

ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿ

ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿ (ಷೋಡಶೀ) ಯಂತ್ರ

ಬಿಂದು ತ್ರಿಕೋಣಿ ಪಸುಕೋಣಿ ದಶಾದ ಯುಗ್ಮ
ಮು ನೈವ ನಾಗದಳ ಸಂಯುತ ಪೋಡಶಾರಮ್
ವೃತ್ತತ್ರಯಂಚ ಧರಣೀ ಸದನ ತ್ರಯಂಚ
ತ್ರಿಚಕ್ರರಾಜಮುದಿತಮ್ ಪರದೇವ ತಾಯಾಃ

ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿ

ತ್ರಿಪುರಸುಂದರೀ ದಶಮಹಾವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ದೇವತೆ. ಈಕೆಗೆ ಷೋಡಶಿ, ಬಾಲ, ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾ, ಶ್ರೀಚಕ್ರವಾಸಿನಿ, ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿ, ಲಲಿತಾ... ಇನ್ನಿತರ ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಬಹಳ ಸುಂದರವಾದ ದೇವತೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಆಕೆಗೆ ಸುಂದರೀ ಎಂಬ ಅನ್ವರ್ಥಕನಾಮು ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ತ್ರೀಣಾ ವಿನೋದಿನಿ-ಯಾದುದರಿಂದ ಆಕೆ ಲಲಿತ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ. ಜಗತ್ತಿನಮೂಲಕೆಯಾದ ಮಹಾರಾಣಿ-ಯಾದ್ದರಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿ ಎಂದರು. ಸ್ಥೂಮಗುವಿನಂತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಾಲಾ ಎಂದು; ಹದಿನಾರು ವರ್ಷದ ಶರಣಿಯಂತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಷೋಡಶಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳವಳಾದಳು.

ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿಯು ಸೌಂದರ್ಯ ಎಂತಹುದು?

ಮೂರ್ತೀಭವಿಸಿದ ಚಲುವು ಸ್ಥಿರ ಪ್ರಕೃತಿ. ಮೂರ್ತಿತ್ವವಲ್ಲದ್ದು ಪುರುಷ ಪ್ರಕೃತಿ. ಸೌಂದರ್ಯ ಆಂತರಿಕ ಗುಣವೇ ಹೊರತು ಬಾಹ್ಯಾರ್ಪಣೆಯಲ್ಲ.

ಅಕರ್ಷಣಾಗುಣ ಅಕಾರಕ್ಕೆ ಚಲುವಿನೆನಬಹುದು. ಅದರ ಯಾವುದೇ ಆಕಾರಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾದ ಆಂತರಿಕ ಸೌಂದರ್ಯ, ನಿರಾಕಾರ ಸೌಂದರ್ಯ ಶಾಶ್ವತವಾದುದು.

ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿಗೆ ತ್ರಿಪುರ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಹೇಗೆ ಬಂತು?

ಪುರವೆಂದರೆ ಶರೀರ. ತ್ರಿಪುರಸುಂದರ ಜ್ಞಾನ ಕಳಾ ದೇವತೆ. ಈ ಜ್ಞಾನ ಕಲೆಯೇ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಸ್ಥಾನವಾದ ಚಕ್ಷುರ್ದ್ರಿಯ ಸುಂದರಿ ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಮೂವಲನೇ ಪುರ. ಲಲಿತಾಸಹಸ್ರನಾಮದಲ್ಲಿ ಫಾಲಾಸ್ತ್ರಾ ಇಂದ್ರ, ಧನುಃ, ಪ್ರಭಾ ಎಂಬ ನಾಮಗಳು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತವೆ. ತಾರಾ ಎಂದರೆ ಕಣ್ಣಿನ ಗುಡ್ಡ ಎಂಬ ಅರ್ಥವೂ ಇದೆ. ಉಚ್ಚೈಸ್ಸೆ ರವೆಂದು ಕೂಡ — ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಾರಾ ಮನೋವಿದ್ಯಾ ಸಂಬಂಧ.

ತ್ವೃಷ್ಣ ಸ್ಥಾನವಾದ ಶರಸ್ವಿ ಎರಡನೇ ಪುರ. ವಿಶುದ್ಧ ಚಕ್ರ (ಆಂದರ ಕಂಠ) ತೇಜಸ್ಸಿಗೆ ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶರಸ್ವಿ ಮತ್ತು ಕಂಠವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಬಂಧನವು ಶಂಖನೀ ನಾಡಿ ಎರಡನೇ ಪುರವೆಂಬುದು ವಾಸ್ತವ್ಯ ಗಣಪತಿ ಮುನಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಶರಸ್ವಿ, ಚಂದ್ರನಿಭಾ ಎಂಬ ಲಲಿತಾಸಹಸ್ರನಾಮದಲ್ಲಿನ ನಾಮಗಳು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಾಣ್ಯ ಸ್ಥಾನವಾದ ಹೃದಯ ತ್ರಿಪುರಾರ್ಥವಾಗಿ ಮೂರನೇ ಪುರ. ಹೃದಯಸ್ಥಾ, ರವಿ ಪ್ರಖ್ಯಾ ಎಂಬ ಲಲಿತಾಸಹಸ್ರನಾಮದ ನಾಮಗಳು ಇದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ದೇವಿ ತ್ರಿಪುರರತ್ನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಿಯಾಯಿತು.

ಇನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ —

ಸೂರ್ಯ ಮಂಡಲ ಮೂವಲನೇ ಪುರ

ಚಂದ್ರ ಮಂಡಲ ಎರಡನೇ ಪುರ

ಅಗ್ನಿ ಮಂಡಲ ಮೂರನೇ ಪುರ

ಕೆಲವರು ಅಗ್ನಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಆಕಾಶವನ್ನು ಮೂರನೇ ಪುರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದರಿಂದ ತ್ರಿಪುರಗಳು ಸ್ಥಾನವಾಗಿದ್ದರೂ ತ್ರಿಪುರ ಸುಂದರಿಯದು ತುರಿಯ ಸ್ಥಾನ ಸಮಾಧಿಯೇ ಆಗಿದೆ.

ವಾಗ್ವಿಕಾಟ, ಕಾಮಕಾಟ, ಶಕ್ತಿಕಾಟಗಳು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮೂರು ಮಂತ್ರದೊಂದಿಗೂ ಕೂಡಿದ ತ್ರೀಚಕ್ರವೇ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿಯ ನಿವಾಸವು.

ಕವಿಕಾಟ, ಹರ್ಷಕಾಟ, ಸಕಲಕಾಟ ಎಂಬ ಪಂಚದಶಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ದೇವಿಯನ್ನು ಉಪಾಸಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನೇ ತ್ರೀವಿದ್ಯಾ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಂತ್ರಗಳು ಮೂರು ಕ್ರೀಡೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಅಂತ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. 'ಕ್ರೀಡೆ' ಬೀಜಾಕ್ಷರ ಒಂದರಿಂದಲೇ ದೇವಿಯನ್ನು ಉಪಾಸಿಸಬಹುದು.

ಕ್ರೀಡೆ ಹೃದಯ ಸ್ಥಾನ. ಕ್ರೀಡೆ ಜೀವದೊಂದಿಗೆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಿದರೆ ಅದು ಪೋಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ 15 ಆಕ್ಷರಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯೇ ಆದರೂ 17 ಕಳಾರೂಪಗಳಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿನ 16 ಆಕ್ಷರಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಪ್ರಾಣಗಳು ಅಂದರೆ ಇಷ್ಟವಾದುದು. ಪೋಷಣೆ ವೇದಾಂತ ಸಾರ.

ಮೂವಲ ಮಂತ್ರ ದೇವಿಯ ಶರಸ್ವಾಗಿಯೂ, ಎರಡನೇ ಮಂತ್ರ ದೇವಿಯ ಜ್ಞಾನೋಪಶೋಕರವಾಗಿಯೂ, ಮೂರನೇ ಮಂತ್ರವನ್ನು ದೇವಿ ಜಘನಾಥಃ ಶರೀರವಾಗಿಯೂ ಪಂಡಿತರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೂವಲನ ಮಂತ್ರ ವಾಕ್ಯ, ಎರಡನೆಯದು ಕಾಮರಾಜ, ಮೂರನೆಯದು ಶಕ್ತಿ. ಮೂವಲನೇ ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂವಲನೇ ಆಕ್ಷರ 'ಕ' ಪರಮೇಶ್ವರನ ಸ್ವರೂಪ. 'ಈ' ಮಾಯ, ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು — ಇಲ್ಲವೇ ವೇದಗಳು. 'ಃ' ಎಷ್ಟು ಪೋಷಣಾಕರ್ತ, 'ಲ' ಆನಂದ.

ಎರಡನೇ ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ 'ಹ' ರೋದಸಿ, 'ಸ' ಕಾಲ, 'ಲ' ಆನಂದ, 'ಕ' ಆವೃಕ್ತ ಮೂರನೇ ಮಂತ್ರ — 'ಸ' ಕಾಲಶಕ್ತಿ, 'ಕ' ಆವೃಕ್ತ, 'ಲ' ಆನಂದ. ದೇವಿಯನ್ನು ಬಾಲೆಯಾಗಿಯೂ, ಹದಿನಾರು ವರ್ಷಗಳ ತರುಣಿಯಾಗಿಯೂ 'ಐಂ ಕ್ಲೀಂ ಸೌಃ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಉಪಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಜಂ' ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿ, 'ಕ್ಲೀಂ' ಕಳಾಶಕ್ತಿ, 'ಸೌ' ಪರಿಣಾಮ ಶಕ್ತಿ.

ಸುಂದರೀ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಿದ ಋಷಿ ಶಿವ ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿ. ಹದಿನಾರರ ಪ್ರಾಯದ ಯುವಕನಾಗಿ ಆತ್ಮ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಆಸೀನನಾಗಿ, ವೃದ್ಧ ಶಿಷ್ಯರ ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಆತ್ಮದರ್ಶನಾನುಭವಕ್ಕೆ ಆತ ಸಾಕ್ಷಿ. ತ್ರೀಚಕ್ರವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದ ಮಹಾಗುರು ಕೂಡ ಆತನೇ.

ತ್ರಿಪುರ ಸುಂದರೀ ಉಪಾಸನೆಗೆ ತ್ರೀಚಕ್ರವಾಗಿ, ದಶ ಮಹಾಪದ್ಧಿಯಲ್ಲಿನ

ಯಾವುದೇ ಯಂತ್ರವಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲವು: ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿ ಯಂತ್ರವನ್ನಾಗಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಸ್ವಸ್ಥಿಯ ರಮ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಆರಾಧಿಸುವುದೇ ಸುಂದರೀಯೋಗ.

ಆ ಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿ, ಬ್ರಹ್ಮತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದುವುದೇ ಮೋಕ್ಷ. ಇದರಿಂದ ಜಗತ್ತು ತನಗಿಂತ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಅನುಭವಿಸುವುದೇ ಮಾರ್ಗ. ಎಲ್ಲೋ ಯಾವುದೋ ಆನಂದಮಯ ಜಗತ್ತು ಇದೆಯೆಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಆ ಜಗತ್ತನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿಯೇ ಇದೆ ಎಂದೂ ಗುರುತಿಸಿ ಸ್ವಪರೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವಿಸುವುದೆನ್ನುವುದು ಸುಂದರೀ ಸಾಧನ.

ಇದೇ ಶ್ರೀಚಕ್ರ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ರಹಸ್ಯವೆಂಬುದು ಸಾಧಕರ ವಿಶ್ವಾಸ.

ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿ ಉಪಾಸನಾ

ಧ್ಯಾನಂ

ಬಾಲಾರ್ಕ ಮಂಜಲಾ ಭಾಸಾಂ ಚತುರ್ಬಾರ್ಹಾಂ ತ್ರಿಲೋಚನಾಮ್
ಪಾಶಾಂಕುಶ ಶರಾಂಶ್ಚಾಕ್ಷಾನ್ ಧಾರಯಂತೀಂ ತಿವಾಂಭಜೇ

|| 1 ||

ಬಾಲಾರ್ಕಾಯುತ ತೈಲಸಾಂ ತ್ರಿನಯನಂ ರಕ್ತಾಂಬರೋಲ್ಲಾಸಿನೀಂ
ನಾನಾಲಂಕೃತಿ ರಾಜಮಾನವಪುಷಂ ಬಾಲೀಂದು ಯುಕ್ ಶೇಖರಾಂ
ಹಸ್ತೈರಿಹುಧನುಃ ಸ್ವಗಂ ಸುಮಶರಾಂ ಪಾಶಂ ಮುದಾಬಿಭ್ರತೀಂ
ಶ್ರೀಚಕ್ರಸ್ಥಿತ ಸುಂದರೀಂ ತ್ರಿಜಗತಾ ಮಾಧಾರ ಭೂತಾಂಭಜೇ

|| 2 ||

ಪದ್ಮರಾಗ ಪ್ರತೀಕಾಶಾಂ ಸುನೇತ್ರಾಂ ಚಂದ್ರಶೇಖರಾಮ್
ನವರತ್ನಲಸದ್ಗುಣಾಂ ಭೂಷಿತಾ ಪಾದ ಮುಷ್ಠಕಾಮ್

|| 3 ||

ಪಾಶಾಂಕುಶೌ ಪುಷ್ಪ ಶರಾನ್ ದಧತೀಂಪುಂತ್ರಿ ಚಾಪಕಮ್
ಪೂರ್ಣ ತಾರುಣ್ಯ ಲಾವಣ್ಯ ತರಂಗಿತ ಕಳೇಬರಾಮ್

|| 4 ||

ಸ್ವ ಸಮಾನಾಕಾರವೇಷಕಾಮೇ ಶಾಶ್ವೇಷ ಸುಂದರಾಮ್

ಚದುರ್ಭುಜ ಚಂದ್ರ ಕವಿ ವತಂಸೇ ಕುಷೋನ್ಮೇ ಕುರುಕುಮ ರಾಗಭೋಜೇ
ಪ್ರೌಢೇ ಹೃದಯಾಂಕುಶ ಪ್ರಸ್ತ ಭಾಣಿ ದ್ವೇದೇ ಬಗದೇಕ ದ್ರಾಹಿಃ

ॐ

புதுவையில் உள்ள பஞ்சவர்ணம்

6-11-99

ಮಹಾಚಾರ್ಯನವರುಂಟು ವಿವಾಹೋದ್ದೇಶವಾಗಿ ಸದಾಪತನ
ಶ್ರೀಂ ಶ್ರೀಂ ಕ್ಕೇಂ ಐಂ ಸೋಃ
ಹಿಂ ಶ್ರೀಂ ಶ್ರೀಂ ಕ ವ ಕಾಂ ಶ್ರೀಂ ಸ ಕ ಲ ಶ್ರೀಂ
ಸೋಃ ಐಂ ಕ್ಕೇಂ ಶ್ರೀಂ ಶ್ರೀಂ
ಸದ್ವಾಂಗಂ ಮೇ ಸದಾಪಾತು ಬೀಜರೂಪಾತು ಷೋಡಶೀ

৮৫৬০

ಓಂ ಪುನಃಪೇಕ್ಷ್ಯದನಿ ಪಾತು ಚಾತಾ ಮಾಂಪಾತಿತು ದಕ್ಷಿಣೇ
ಮಾಲಿನೀ ಪಕ್ಷಿಮೇ ಪಾತು ತ್ರಾಸಿನೀ ಉತ್ತರೇವತು

|| 1 ||

ಗೂರ್ವಂ ಪಾತು ವಹಾದೇವೀ ಮಹಾಶ್ವರೂಂದರೀ
ಆದ್ರಾಕ್ಷಾತ್ ಪಾತು ದೇವೇಶೀ ಪಾತಾಲ ತಲ ಪಾಸೀ

|| 2 ||

ಆಧಾರೇ ವಾಗ್ದವಃ ಪಾತು ಕಾಮರಾಜ್ಯಭಾ ಹ್ವರಿ
ದಾಮರಃ ಪಾತು ಮಾಂ ನಿಶ್ಕಂ ಪಾಸ್ಯೇ ಸರ್ವ ಕಾಮದಃ
॥ ೩ ॥

ಪ್ರಹರಂಧ್ರೇ ಸರ್ವಗಾತ್ರೇ ಛಿದ್ರಾಸ್ಥಾನೇಷು ಸರ್ವದಾ ।
ಮಹಾವಿದ್ಯಾ ಭಗವತೀ ಶಾಕು ಮಾಂ ಪರಮೇಶ್ವರೀ

== 4 ==

ಪಂ ಕ್ಷೀಂ ಲಲಾಟೇಮಾಂ ಪಾತು ಕ್ಷಂ ಕೂಂ ಸತ್ತ್ವ ನೇತ್ರ ಯೋಃ
 ಸಾಮಾನ್ಯಾಂ ಮೇ ಕಣಾನ್ಮೋಕ್ಷದ್ವೈಂ ದ್ವಾಂ ಚಿಬುಕೇ ತಥಾ
 || 5 ||

ಪೋ: ಪಾತು ಗೋ ಕ್ವದಯೇ ಸಹಾಕ್ರೇಂ ನಾಭಿದೇವೇ
ಕಲಕ್ರೇಂ ಕೇಂ ಸ್ತೇಂ ಗಾಕ್ವದೇವೇ ಸಕ್ರೇಂ ಪಾದಯೇವ್ವಾ
॥ 6 ॥

ಸೃಷ್ಟಿಂ ಮೂಂ ಸರ್ವತಃ ಜಾತು ಸಕಲೇ ಜಾತು ಸಂಧಿಮ
ಪಲೇ ಸ್ಥಿಲೇ ತಥಾನ್ಯತಾಃ ದಿವ್ಯ ರಾಜ್ಯಯೇ ತಥಾ
|| 7 ||

0.55

ಶ್ರೀಂ ಭೀಷೇ ನಾದ ಬಿಂದುದ್ರಿತಯ ಶಶಿ ಕೇಳಾಕಾರದೂಪೇ ಸ್ವರೂಪೇ
ಮಾತರ್ಭೇ ದೇಹಿ ಬುದ್ಧಿಂ ಜಹಿ ಜಡತಾಂ ಪಾಹಿಮಾಂ ದೀನ ದೀನಮ್
ಅಜಾನ್ ಭಾರತ ನಾಶಕಮಾಚಾರಜರ ಪುತ್ರೇಶ್ವರಾಪ್ತ ಪಾದ್ವೇ
ಬ್ರಹ್ಮೇಶ್ವಾದ್ವೈಪುರೋದ್ವೈ ಸುರಗಣಿ ವಿನತೈ ಸಂಪುತಾಂ ತ್ವಾ ನಮಾಮಿ || 1 ||

ಕಲ್ಲೋಪ ಸಂಹರಣ ಕಲ್ಪಿತ ತಾಂಡವಸ್ಥ
ದೇವಸ್ಥ ಖಂಡಪದೇನೀ ಪರಸ್ಥಿರವಸ್ಥ
ಪಾತಾಂಕುಕೈಕವಾರಾಸನ ಪುಷ್ಪನೀಲಾಃ
ಸಾಸಾಕ್ಸಗೇ ವಿಜಯತೇ ತವ ಮೂರ್ತಿರೇಕಾ

॥ ೨ ॥

ಹ್ರೀಂ ಕಾರ್ಪೋವ ತವನಾದು ಗೃಣಂತಿ ಯೋವಾ
ಮೂತಃ ಶ್ರಿಕೇಲೇಣ ನಿಲಯೀ ಶ್ರಪ್ತರೇ ಶ್ರಿನೇತ್ರೇ
ತತ್ಕಂಸ್ತೌತಾ ಯಮ ಭುಟಾಭಿ ಭವಂ ವಿಹರು
ದ್ರಿಷ್ಟಂತಿ ಸಂದನವನೇ ಸಹದೇವೇಕಾಃ || 3 ||

ಸೂಕಾರಾ ನಲ ಭಾನು ಮಂಡಲ ಲಸಪ್ಪೇಶಕ್ತ ಮಧ್ಯೇಸ್ತಿತಾಮ್
 ಬಾಲಾಕೇದ್ವೈತಿ ಭಾನುರಾಂ ಕೆರತಪ್ಪಿಃ ಪಾಶಾಂಕುಪೌ ಬಿಟ್ಟತೀಂ
 ಚೂಪಂ ಚೂಣ ಮಹಿ ಪ್ರಸನ್ನ ವದನಾಂ ಕೌಸುಂಭ ಮಾನ್ರಿತಾಂ
 ತಾಂ ತ್ವಾಂ ಚಂದ್ರ ಕಲಾಪತಂಮುಕುಟಾಂ ಚಾರು ಸ್ತಿತಾಂ ಭಾವಯೀ

|| 4 ||

ಪರಜ್ಞಾನಂ ಸಮನ್ವಯಕವಿಶಾ ಪ್ರಸೂತೋ
 ದೇವಿ ಪ್ರದಂಭು ಸಮನ್ವಯೋಃ ಪ್ರಸೂತಮಃ

ದೇವೀ ಉಪಾಸನಾ ಸ್ತೋತ್ರಾನ್

ಕಂಚಿತ್ತು ರಸ್ತುಕುಟ ಮುದ್ದಲು ಮಾತಪತ್ತ
ನ್ನೇ ಲೋಮದೇ ಚ ಮಹತೀಂ ವಸುಧಾಂ ದಧಾತಿ

|| 5 ||

ಕಲ್ಪಾಣ ವೃಷ್ಟಿಃ ರಿವಾಮೃತಪೂರಿತಾಭಿಃ
ಲಕ್ಶ್ಮೀ ಸ್ವಯಂವರಣಮಂಗಲದೀಪಕಾಭಿಃ
ಸೇವಾಭಿರಂಗು ತವಪಾದ ಸರೋಜ ಮೂಲೇ
ನಾಕಾರಿಕಮ್ಮನಃ ಭಕ್ತಮತಾನ್ ಜನಾನಾಂ

|| 6 ||

ಪಿವಶ್ಚಕ್ತಃ ಕಾಮಃ ಕೃತಿ ರಥರವಿಃ ಶೋಂಶ ಕಿರಣಃ
ಸ್ವರೋ ಹಂಸಃ ಶಕ್ತಸ್ತದಮ ಚ ಪರಾಮಾರಹರಯಃ
ಅಮೀ ಪುಲ್ಲೋಚಾಭಿ ಸ್ತೈಸ್ತಭಿರವಾನೇಷು ಘಟಿತಾ
ಭಜಂತೇ ವರ್ಣಾಃ ಸ್ತೇ ತವಜನನಿ ನಾಮಾಪಯಿಷತಾಮ್

|| 7 ||

ಕದಾಕಾಲೇ ಮಾತಃ ಕಥಯಿಕಲಿತಾ ಲಕ್ಷರಸಂ
ಪಿಬೀಯಂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಣಾಂ ತವ ಚರಣ ನಿರ್ಗೇಜನಜಲಂ
ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ಮೂಕಾನಾಮಪಿ ಚ ಕವಿತಾ ಕಾದ್ರಣತಯಾ
ಸದಾಧತ್ತೇ ಪಾಣೇ ಮುಖಕಮಲ ತಾಂಬೂಲ ರಸತಾಮ್

|| 8 ||

ದೇವೀ ಉಪಾಸನಾ ಸ್ತೋತ್ರಾನ್

ಪೂವಜೇಶ್ವರಿ

ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಯಂತ್ರ

ಪದ್ಮಮುಖ್ಯದಳಂ ಬಾಹ್ಯೈಃ ಪುತ್ರಂ ಪೋಷತಃಪುರಾಣೈಃ
ವಿಲಿಖಿತೈಃ ಕರ್ಣಿಕಾ ಮಧ್ಯೈಃ ಪಟಿಸ್ಥಾನೀಮತಿ ಸುಂದರಮ್
ಚತುರಸ್ತ್ರಂ ಚತುರ್ವಾದ್ರ ಮೇವಂ ಮಂಡಲ ಮಾಲಿಖಿತೈಃ

ಭುವನೇಶ್ವರಿ

‘ಭುವನೇಶ್ವರಿ’ ಪದದ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ಅಷ್ಟೋಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಲಾರದು, ಏಕೆಂದರೆ, ಅದು ಸಹಜಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ದರ್ಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಇದನ್ನು — ‘ಬಾಹ್ಯದ ಅನಂತಾಕಾಶವನ್ನು ಹೋಲುವಂಥ ಹೃದಯದ ಧರಾಕಾಶ ಪ್ರತಿ ಜೀವಿಯಲ್ಲೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಭುವನೇಶ್ವರಿದೇವಿಯ ಸಿಂಹಾಸನ ಸ್ಥಿತಿವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಕೆ ಅಗಾಧ ಶಕ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಆಕೆಯೇ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಗರ್ಭಕೋಶ. ಆದರಿಂದಲೇ ಎತ್ತ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆಮೇರ್ಪಿಸಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಪ್ರಚ್ಛಗೈ ಎಟುಕುವಂಥದ್ದೇ ಹೊರತು ಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಲುಕುವಂಥದ್ದಲ್ಲ.’

ಚಿತಿ ರೂಪೇಣ ಯಾಕೈಶ್ಚೈತದ್ ವ್ಯಾಪ್ತ ಸ್ಥಿತಾ ದಗತ್

— ಅಂದರೆ, ಈ ಎತ್ತವೆಲ್ಲ ಚಿತ್‌ಶಕ್ತಿಯ ವಿಶಾಸದ ರೂಪ ಮಾತ್ರ. ಇದನ್ನೇ ಶಕ್ತಿಯ ಉನ್ನಿಲನ(ಅರಳುವಿಕೆ) ಪಂತಲೂ, ಇಲ್ಲವೇ ಉನ್ನೇಷವಂತಲೂ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಚಿತಿ ಇಚ್ಛಾಸುಸಾರವಾಗಿ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬಲ್ಲದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಾಸನೆ, ದಾನಾದಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಆಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೆಲ್ಲ ಆಕೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ.

ಅದಿಯಿಂದಲೂ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವುದನ್ನೇ ಆತೆ ಬಯಗತಗೊಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅದನ್ನು ಉನ್ನತನ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಮತ್ತಷ್ಟು ಓದಿದಾಗ ಮುಂದೆಕೊನೆಗೊಪ್ಪುತ್ತ ಹೀಗೆ ಅಭಿಗ್ರಹಿತೆ —

‘ಯಥಾ ಪುಣ್ಯಾ ಮೌಷಧಿಯ ಸ್ತಂಭವಂತೆ’

ಅಂದರೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಬೀಜಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವುದು, ಹಸಿವೆಗಳನ್ನು, ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರಗಳಾಗಿ ಉದಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಗೆ ಯಾವ ಮಧ್ಯವಾದ ಪರಿಣಾಮವಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ವಕರ್ಮದ ಬೀಜಾಕೃತಿಯಿಂದ ನಾನಾ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ, ಜನ್ಮ ಹೊಂದುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಜಗತ್ಪ್ರತಿ-ಯೋಗದಿಂದ ನಂಬೂಧೂರುಪುದಿಲ್ಲ. ಪರಾಶಕ್ತಿ ‘ಜಾಯಾ’ ಅಂದರೆ, ಹುಟ್ಟಿಸುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಆ ‘ಜಾಯಾಶಕ್ತಿ’ದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನನ್ನು ಕರ್ಮ (ಕರ್ಮ), ಶಕ್ತಿ, ಆ ಜಾಯಾದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಶಕ್ತಿಯಂತೆ ಪ್ರಸರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕರ್ಮ ಪಾಪಪರಿಹಾರ ಶಕ್ತಿಗೆ ವಿಶ್ವೋನ್ನತವೆ ನಡೆಸುವುದು. ಆಗ ಆ ಶಕ್ತಿ ಶಬ್ದಕರ್ಮಪಾಪ ಪರಿಹಾರವಾದ ಸ್ವಜನೋಕ್ತಾ ರೋಗಗಳಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಥವಾ ಇವೆಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಪ್ರೇಮವೆಂದೆ —

‘ಶಬ್ದೈರ್ಮುಖಾಂ ಕರ್ಮಣಾಂ ದೇಹಾತ್ಮನೋವೇ’

ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಲ್ಲಿ ‘ಪಾಪ ಪ್ರಕಾಶನ’ (2-3-22) ಅದೇ ಸ್ತೋತ್ರ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವೆನ್ನು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ. ‘ಪ್ರಕಾಶನ ಶಬ್ದ’ ಪದದ ನಿಯಂತ್ರಣ. ಅಂದರೆ, ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು. ಚೇತನವೆಂದ ಭಾವನಾ ಇದು. ಪುಣ್ಯಶಯ ಶಕ್ತಿ ಎಂದೂ ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಅದರಲ್ಲಿನ ಇಡೀ ಪ್ರೀತಿ ಭೋಧನೆಗಳಿವೆಂದೆ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ವಶಕ್ತಿ ಪುರಾತನವಾದ ಬೃಹಸ್ಪತಿ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ, ಆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿಯೂ, ಚೇತನಾ ಸತ್ವಮವಸ್ಥಾಗಿ ಶಕ್ತಿರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಶಕ್ತಿಯುತನವಾದ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಮುಖವೇನ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಭೂತ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಚೇತನ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರವಿಷ್ಟವಾದ ಉನ್ನತ ಸಂಗತಿ ದೇವಿ ಸೂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲರೂ ಈ ಚೇತನಾಶಕ್ತಿಗೆ ವಿಧೇಯರೇ ಆಗಿ ಆ ಶಕ್ತಿಯ ಸೌಜನ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಾವು ಅನ್ನವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ‘ಭೋಕ್ತೃಶಕ್ತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ. ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನೋಡುವುದು, ಕೇಳುವುದು, ಉಳಿದಿರುವುದು, ಮಾಡಲಾಡುವುದು ಸಹ ಆ ಶಕ್ತಿ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಆಯಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂಥವಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಭುವನೇಶ್ವರೇವ ನಾಮಗಾಂಧೇಯ ಮಯಾ |

ಈಶ್ವ ಶಕ್ತಿಭೂತವನೇಶ್ವರ ಮಧ್ಯಮಗೂ ದೈವತಮ್ |

ಚಾಸ್ತಸ್ಯ ನಿಮಿತ್ತ ಭೂತಃ ಪೂರ್ವೋನ್ಮಾಪಾರಾಸ್ ಈಶ್ವ |

ಈಶ್ವ ಶಕ್ತಿ ರಿಶ್ವ ಶಕ್ತಿ ರಿತ್ಯನರ್ಥಾಂತರಮ್ |

ಕೃಚ ದೀಶ್ವ ಪೂರ್ವಿಕಾ ಶಬ್ದಃ ಪ್ರದರ್ಶತೇ |

ಕೃಚ ದೀಶ್ವ ಪೂರ್ವಿಕಾ | ಆ ವಿಶೇಷಾ ದೇವ

ದ್ವಯೋಃ | ಈಶಶಕ್ತೈಶ್ಚ ವಿಶಾಚೋ ದೇವಃ |

ಭುವನೇಶ್ವರಿಗೆ ಮೂರು ಎಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರಿನಿಂದ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಾಶಕ್ತಿಯೆಂದು, ಅದುವಕ್ಕೆ ಈಶ್ವಶಕ್ತಿಯೆಂದು ಹೆಸರು. ಇಷ್ಟಾ — ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಸ್ವತಃಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯ ಅಗತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಶಕ್ತಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈ ಎರಡೂ ಭುವನೇಶ್ವರಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿರುವಂಥ ಗುಣಗಳು.

ಪಂಚಭೂತಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ, ದೇಶ (Space) ಕೂಡ ಭೂತವೆನಿಸಿದ ಆಕಾಶಕಾಯವಾಗಿ ಭೃಷಿಕೊಂಸುತ್ತದೆ. ಎಕಾಸ ಸ್ಪೃಖಾ (ಇಷ್ಟ) ಯೆಂಬ ಇರುವುದು, ಸ್ಪಂದನಗಳಿಗೆ ಬಳಗಾಗಿ, ಏಕೋ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ತೂಡಗುವ (ಈಶ್ವ) ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾದ ಸ್ವರೂಪಗಳಾಗಿ ಕುಳಿತಿದೆ. ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ಬದಲಾಗುವ ಗಾರುಡಿಯದು. ಈ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯಗಳು ಒಂದರ ನಂತರ ಹುಟ್ಟೊಂದಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಮೂರ್ತಿಯಾ ಜಾಲ ಇರುವಂತೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಪೂರ್ವ (ಪೂರ್ವ) ಯಾಗಿರಬಹುದು. ಅನಾಹತ ಶಕ್ತಿ ಆಗಬಹುದು. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಯಾಗಬಹುದು. ಅದೇ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ದೇವಿ ಎರಡಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯವು ಹಿರಿಗಾಡುವಾಗಿ ಕೂಡಿಸುವುದು. ಇಷ್ಟಾ ಹಾಗೂ ಈಶ್ವ ಎರಡಕ್ಕೂ ಭೇದ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೂ, ಈಶ್ವರಿನ ಈಶ್ವರೋ ವಿಶಾಲ ದೇವತೆ, ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗುವ.

ಆದರಲ್ಲಿದ್ದುವು ಫಣೀಭವಿಸಿದ ಉಪಾದಾನ ಕಾರಣ. ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯ ಲೀಲೆಯೇ.

ಭುವನೇಶ್ವರ ಸ್ಥಾನವಾದ ಪರಮಾಕಾಶವನ್ನು ಆದಿತಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆ + ರಿತಿ ಎಂದರೆ ಮಂಡವೆಂದು ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದಿತಿ ಸರ್ವದೇವತೆಗಳಿಗೂ ತಾಯಿ. ಸಕಲಕ್ಕೂ ತಾಯಿ. ಆಂದರೆ ಪ್ರಥಮ.

ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಬೀಜಾಕ್ಷರದಿಂದಾಗಲಿ, ಮಾ ಎಂಬ ಅಕ್ಷರದಿಂದಾಗಲಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಮಾ ಎಂದರೆ ಮೂಲ. ಎಂದರ್ಥ. ಶ್ರೀ ಮಾ ಎಂದರೆ ಸುಂದರವಾದ ಆವೃತ ಎಂದರ್ಥ. ನಟರಾಜನನ್ನು ಭುವನೇಶ್ವರನೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆ ಭುವನೇಶ್ವರ ಶಂಖಚಕ್ರಸುತಾಳೆ. ಆಣು ಅಣುವಿನಲ್ಲಿನ, ಸಕಲ ಚರಾಚರ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಈ ಮಗ್ನಾತೆಯೇ ಕಾರಣ.

ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಉಪಾಸನಾ

ಧ್ಯಾನಂ

ಉದ್ಭವಿಸಿದ ದುತಿ ಮಿಂದು ಕಿರೀಟಾಂ ಪುಂಗವಚಾಂ ನಯನತ್ರಯಯುಕ್ತಾಂ
ಸ್ವರಮುಖೇಂ ವರದಾಂಕುಶ ಪಾಶಾಂ ಭೀತಿಕರಾಂ

ಪ್ರಭುಜೇ ಭುವನೇಶ್ವರೀಂ || 1 ||

ಬ್ರಹ್ಮರೂಪೇ ಸದಾಸಂದೇ ಪರಾಸಂದ ಸ್ವರೂಪಿಣೀ
ದ್ರುತಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರದೇದೇವಿ ನಾರಾಯಣೀ ನಮೋಮುತೇ

|| 2 ||

ಶೌರಿಶಕ್ತಾಸ್ತಿ ಹೃದಯೇಷು ಶರೀರ ಭಾಜಾಂ
ತಸ್ಯಾಪಿ ದೇವಿ ಹೃದಯಂ ತ್ವಮನು ಪ್ರವಿಶ್ವಾ
ಪದ್ಮೇ ತವಾಪಿ ಹೃದಯೇ ಪ್ರಥತೇ ದಯೋಯಂ
ಶ್ರಮೇವ ಜಾಗ್ರದಖಿಲಾತಿಶಯಾಂ ಪ್ರಯಾಮುಃ

|| 3 ||

ಜಪಮಂತ್ರಂ

ಐಂ ಹ್ರೀಂ ಶ್ರೀಂ

ಆಘ್ರಾಂ ಹ್ರೀಂ

৫১৫০

ಶ್ರೀಂ ಬೀಜಂ ಮೇ ಶಿರಪಾತು ಭುವೇಶ್ವರೀಲಿಂಗಮ್
ಐಂ ಪಾತು ಡಕ್ಕನೇಶಂ ಮೇ ಶ್ರೀಂ ಪಾತು ವಾಮದೇವೇಶಂ
|| ॥ ||

ಶ್ರೀ ಪಾತು ದಕ್ಕರ್ಣಿಯೇ ಶ್ರೀವರ್ಣಾತ್ಮಮಹೋದ್ಧರೀ
ಪಾತು ಕರ್ಣಿ ಸದಾ ಪಾತು ಬಂ ಘ್ರಣಿಂ ಪಾತುಮೇ ಸದಾ
॥ 2 ॥

ಕೃತೇಪಾತು ಪದವಂ ದೇವೋ ಐಂ ಪಾತು ರವನಾಂ ಮಮ
ಪಾಪಹುಂಚ ಸ್ವಿವರ್ತಾತ್ಮ ಕಂಠಂ ಪಾತು ಪದಾಂಬಿನಾ

|| ೩ ||

ಶ್ರೀಮದ್ಭೂಮಿಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ಪ್ರೇಮಭೋಜನಾದಾಹುತಃ |
 ಕ್ಷೇಮಕಾರ್ಯಪ್ರವೇಶಾಃ ಶ್ರೀಪ್ರಜ್ಞಪುರುಷಾದಯನೇ || ೩ ||

॥ ५ ॥

॥ ६ ॥

ಮೊಹೇಶ್ವರೀ ಸದಾಪಾತು ಸತ್ಯೇನಾ ಜಾನು ಯುಗೈವಹಾ
ಅನನ್ಯಾರ್ಥ ಸದಾಪಾತು ಸ್ವಾಹಾ ಪಾತು ಪದ್ಧಯಿಂ || 7 ||

॥ ४ ॥

ತೆರನಾ ಸರ್ವದಾ ಪಾಪ ನಿವೃತ್ತಾಂತಿಹ ಪ್ರದಾ
ತಾರಂ ದುರ್ಗೇಯುಗಂ ರಕ್ಷಿತ್ ಸ್ವಾತೇತಿ ವಾಕಿರೀ || ೧ ||

ಬಯ್ಯದ್ವಾರ್ತಾ ಭವತ್ಯಾಮಾ ಪಾತು ಮಾರ ಸರ್ವತೋ ಮುದಾ
ಮಾಂಸೂ ಬೀಜಾಪಿಹಾ ಸ್ವೇಪಾ ದಾಹಾರಾ ೩೩ ಪದಾಪಠಾ

ಉತ್ಪತ್ತಿಕರಣಭೂತಾ ಜಯ ಮಾರ್ಗನೇನೇವಹು
ತಾರ ಪ್ರೌಢಮಂಡಿ ದುರ್ಗಾರಯ್ಯ ನಮೋಽಸ್ತುರ್ಗಾರಭೈಕಾ ಪದಾ || 11 ||

ಪಂಪ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಭದ್ರಾ ಮಾರಣಗೇಡೆನವರು
ಮಹಿಷಾ ವಧಿಗೋಪಾಪಾದಾ ವಾಣೀಶ್ವರಾ ಪದಾ || 12 ||

॥ १३ ॥

ಪದ್ಮಾವತೀ ಪದ್ಮಸಂನ್ಯಾಸಪ್ರಮೇ ವನಂ ಸದಾಪತು
ಪಾಶಾಂಕುತ ಪ್ರಾಣೇ ಮಾಯೀ ಪ್ರೀತಿಂ ಪದಮೇಶ್ವರಿ ನಾಥಾ

|| 14 ||

ಪ್ರಯೋಗದಾಕಾರ ಕಾದಾವ್ಯಾ ಪುತ್ರಾ ರೂಪಾನೇನೈವ ಮಹಾ
ವರನತಿ ಪ್ರಯಶಲೋ ದಕ್ಷಕನ್ಯಾ ಮದದ್ರವೇ

ಸಾಹುಖ್ಯಕರೀ ವಿದ್ಯಾ ಮೂ ಮುತರೇ ಸದಾಽವತು
ಪಾದಂ ಮೂಯಾತು ಕವಚಂ ಭೇ ರಕ್ತೇಶ್ವ ಸತತಂ ವಧೂಃ
॥ 15 ॥

ಮೂಲ ಕರ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಘಟಕ ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಿಜೃಂಭದಾ
ತಃ ಶಿಷ್ಯಾತ್ಪ್ರಭುಃ ಪಾಯಾ ಚೈವ ಕೋಣೇ ಸದಾ ಚ ಮಾಯಾ
ಪಂ ಕ್ಲೇಂ ಸೌಃ ಸಾ ತತೋ ಬಾಲಾ ಮಾ ಮೂರ್ಧ್ವಗಂ ದೇವತೋಲಮದು
ಬಂದಂತಾ ಚೈರಸೀ ಬಾಲಾ ಭೂಮೋ ಚ ಮಾಂ ಸದಾಕಮದು

ಸ್ತೋತ್ರಂ

ಜಗದ್ವಿನಾಸಂದಕರೀಂ ಜಯಾಮ್ಭಾಂ ಯಶಸ್ವಿನೀಂ ಯಂತ್ರ ಸುಯಜ್ಞ ಯೋನಿಂ
ಜಿತಾ ಮಿತ್ರ ಕೃತ್ ಪ್ರಪಂಚಂ ಭಜಾಮಹೇ ಶ್ರೀ ಭುವನೇಶ್ವರೀಂ ತಾಂ ||

ಹದೌ ಪ್ರಸುಪ್ತೇ ಭುವನತ್ರ ಯಾಂತ್ ಆವಾತದನ್ನಾಭಿಜ ಪದ್ಮಜಮ್ಮಾ
ಕೃಪಾ ಕಟಾಕ್ಷೇಣ ಕುಪೇದ ಕಲ್ಪಾ ಭವಂತಿ ಯಸ್ಯಾಃ ಪದಭಕ್ತ ಭಾಜಾ

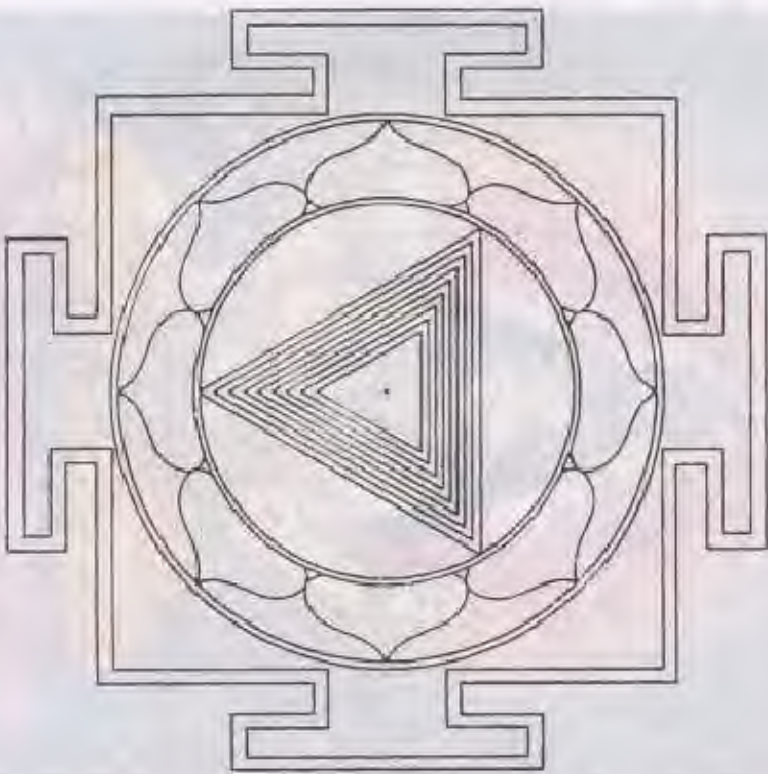
ಯದಾಜ್ಞಯಾ ಯೋ ಜಗದಾಪ್ತ ಕೇಶಂ ಸ್ತವತ್ಸದಃ ಶ್ರೀಪತಿರೌರಸಂವಾ
ಬಿಭರ್ತಿ ಸಂಹರ್ತಿ ಭವಸ್ತದಂತೇ ಭಜಾಮಹೇ ಶ್ರೀ ಭುವನೇಶ್ವರೀಂ ತಾಂ

ಯಾಶ್ರೀ ಸ್ವಯಂ ಸುಕೃತೀನಾಂ ಭವನೇಷ್ವಲಕ್ಶೀಃ
ಪಾಪಾತ್ಮನಾಂ ಕೃತಧಿಯಾಂ ಹೃದಯೇಷು ಮಿಥಿಃ
ಪ್ರದ್ವಾಸತಾಂ ಕುಲಜನ ಪ್ರಭವಸ್ತು ಲಜ್ಜಾ
ತಾಂ ತ್ವಾಂ ಸತಾಶ್ಚ ಪರಿಪಾಲಯ ದೇವಿ ವಿಶ್ವಮ್

ತೃಪ್ತಾರಬ್ಧಿದಮಿ

ಭೈರವಿ ಯಂತ್ರ

ಪದ್ಮಮುಷ್ಣದಳೋಪೇತಂ ನವಯೌನ್ಯಾಚ್ಛೇಕಣೀಕಾಮಾ
ಚತುರ್ವ್ಯಾಸರ ಸಮಾಯುಕ್ತಂ ಭೂಗೃಹಂ ವಿಲಿಖೇ ತೇತಃ

ತ್ರಿಪುರಭೈರವಿ

ಭೈರವೀ ಅಥವಾ ತ್ರಿಪುರಭೈರವಿ ಎಂದರೂ ಒಂದೇ. ಪರಾ ಪಶ್ಚಿಮಿ ಮಧ್ಯಮಾ
ವೈಖರಿಗಳೆಂಬ ವಾಕ್ಯನಲ್ಲೆಷ್ಟು ಮೂವಲನೆಯದಾದ ಪರಾವಾಕ್ಯ ತ್ರಿಪುರಭೈರವಿ.
ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿ ಮಧ್ಯಮಾ ವಾಕ್ಯೆಗೆ ಅಧಿದೇವತೆ. ತಾರ ಪಶ್ಚಿಮಿ ವಾಕ್ಯೆಗೆ ಅಧಿದೇವತೆ.
ಭೈರವಿ ಪರಾ ವಾಕ್ಯೆಗೆ ಅಧಿದೇವತೆ.

ಖುಗ್ಗೇದ ಪರಾ ಪಶ್ಚಿಮೀ ಮಧ್ಯಮಾ ವೈಖರೀ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿದ
ತಂತ್ರಗಳೂ ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಬಳಸುತ್ತಿವೆ. ವೈಖರೀ ವ್ಯಕ್ತ ಪದ. ವಾಗ್ಗೌತ್ತರಿ,
ಅಂದರೆ ಕಂಠ, ಅದರ ಸ್ಥಳ. ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತ
ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಧ್ಯಮಾ ವಾಕ್ಯ ಭಾವ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ನಮ್ಮ ಶ್ರವಣವೇ ಅದರ
ಕಾರ್ಯ. ಸ್ವಾಸ್ಥ ಹೃದಯ. ಸ್ವಪ್ನದಶೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಸಂಚಾರ.

ಇನ್ನೂ ಮೂರು ಬಗೆಯ ವಾಗ್ಗೇಹಗಳಿವೆ. ಅಪು ಪುನಃಪುರ ಕಿವಿಗೆ
ಕೇಳಿಸುವಂಥದ್ದು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಭೈರವಿ ಪರಾವಾಕ್ಯೆಗೆ ಅಧಿದೇವತೆ. ಅಕೆ ಮೂಲಾಧಾರ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ
ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಕುಂಡಲಿನಿಯೊಂದಿಗೆ ಜೊತೆಗೂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಭಯಂಕರವಾದ ಗುಡುಗಿನ ಘರ್ಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಾಮೋದ್ರಗಳನ್ನು ಸೀಳಿಕೊಂಡು ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಸುಂದರವಾದ ಸಿಡಿಲನಂಥವಳು ಭೈರವಿ. ಆ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಳಯಾಗ್ನಿಯ ತೀವ್ರತೆ, ಕಣ್ಣೋದ್ದೆಸುವಂಥ ತೇಜಸ್ಸು, ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ ಉಜ್ವಲಕಾಂತಿಯಿಂದ ವಿಕಸಿತಗೊಳಿಸಿ ತೋರಿಸುವ ಕಳಾಶತ್ ಎಲ್ಲವೂ ಅದರಲ್ಲೇ ಮೂರ್ತೀಭವಿಸಿವೆ. ಅದು ಚಿದ್ರಿ.

ಪಂಚಭೂತಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ಥಾನಪಡೆದ ಆತಿರೋಹಿತ ಸೃಷ್ಟಿಕಾಂಡವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಲಾಗಾ ಹಾಕುವ ಮನಃಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಳು ಈ ದೇವಿ. ದೃಶ್ಯ ಪುಷಂಚವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನಃಶಕ್ತಿ ಮುನಾಡಿ ಆ ದೇವಿ.

ಭೈರವಿಯಲ್ಲಿ ಅಮಾನುಷ ಉಗ್ರತೆ, ಕೋಪ ಉರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಕೋಪಾಗ್ನಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಕಲ್ಮಷ ಮೂಲಿನ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಡಲು, ಮುಳ್ಳಿನ ಹಾದಿಯನ್ನು ಭಸ್ಮ ಮಾಡಲು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಕೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸಿ, ಸಲಹೆಪುದು ಮಹಾ ಕಷ್ಟದ ವಿಚಾರ. ಆಕೆಯ ಉಗ್ರತೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದವನು ದೂರವಿರುಪುದೇ ಉತ್ತಮ.

ಅಗ್ನಿಶುಲ್ಕವಾದ ಪರಾಪುಗ್ಗೇವತೆ ಈಕೆ. ಆ ಪುಗ್ಗಿನಿಯಲ್ಲಿ ನೈಸಿಂಹಾವತಾರ ಹೊರ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಕೆಗಿರುವ ಉಂ ಬೆಳಕು ಚಿದ್ರಿ ಕುಂಡಗಳು. ಪವಿತ್ರತೆಗೆ ಈ ಅಗ್ನಿತ್ವವೇಮೊಳಿ ಭೈರವಿಗಿರುವ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜ್ವಾಲೆ ಮನಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಪಂಚಭೂತಗಳನ್ನು ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಶಕ್ತುಗಳ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಆಗ್ನೇಯಾಸ್ತ. ಈ ಅಗ್ನಿ ಆಕೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿ.

ಭೈರವಿಯನ್ನು ದುರ್ಗಾ ಎಂದು ಸಹ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ದುರ್ಗಮವಾದ ಕಷ್ಟಗಳಿಂದ ದಾಟಿಸುವವಳೇ ದುರ್ಗಾ. ದುರ್ಗೆಗೆ ಮಹನ ಸಿಂಹ. ಸಿಂಹದ್ದು ಭಾನು ತೇಜಸ್ಸಿನಲ್ಲಿನ ಅಗ್ನಿ. ಆ ಅಗ್ನಿಪೂರಿತ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಹೂಡಿ ರಾಕ್ಷಸ್ ಸಂಹಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ ದುರ್ಗಾದೇವಿ. ಆಶ್ಚಿತರನ್ನು ದೋಗ್ಧೆ ಕೊಂದರೆ, ಆಪತ್ತುಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿ ಅವರ ದುಷ್ಟ ಸ್ವಭಾವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.

ಭೈರವಿಗೂ ತಾರಗೂ ಹತ್ತಿರ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಇಬ್ಬರೂ ವಾಗ್ಗೇವತೆಗಳೆ. ಪದಾಮಾಕೈ ಈಶ, ಪಶ್ಚಂತಿಗೆ ತಾರ ದೇವತೆಗಳು.

ಮಾಕಸ್ತರಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದಾಗ ಬರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ. ಅದರ ಭೈರವಿ ತಾದಾದೇವಿಗಿಂತ ಒಂದು ಹಂತ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ಭೈರವಿ ಸಮರ ದೇವತೆ.

ತಪಸ್ಸು, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಗಳಂಥವುಗಳಾಗಿ ಭೈರವಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಪಸ್ಸೆಂದರೆ ಗುರಿಯ ಮೇಲೆ ನಿರತವಾಗಿರುವುದು. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವಾದರೂ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೆನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದಾಗ ಇತರ ವಿಷಯಗಳೆಡೆಗೆ ಮನಸ್ಸು ಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳತ್ತ ಮನಸ್ಸು ಹೊರಳಿ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಬಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹುಡುಕೆ ಎಂದರು. ತಪಸ್ಸು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಉಪಾಸನಾ ರೀತ್, ಮನನ ಪ್ರತಿಗಳು, ಸಮಾಧಿ ಸಾಧನೆಗಳು, ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಳು ಇಂಥ ಆನುಷ್ಠಿಕ ಭಲಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಪುರಾಣವಿಷಯವನ್ನು ಸಾಧಕರು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭೈರವಿಗೆ ಚಂಡಿ ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಇದೆ. ಚಂಡಿ ಆವಹಾರದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಯುದ್ಧ ದೇವತೆ.

ಶ್ರೀಪುರಾಣವಿಷಯ ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀಪುರಾಣವಿಷಯ ಮೂರುಲೋಕಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೇವತೆ. ಅಗ್ನಿ, ಖದ್ಯುಕ್, ಸೂರ್ಮಂಜಲಗಳಲ್ಲಿ ಭೈರವಿ. ತಪಸ್ಸು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಕೆಗಿರುವ ಭೂಸಂಬಂಧಿ ಉಗ್ರತೆವೇ ಆಕೆಯನ್ನು ಸಮರದೇವತೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ದೈತ್ಯಮರ್ದಿನಿಯಾದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಮಹಾಕಾಳಿ, ಮಹಾ ಸರಸ್ವತಿಯರು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ಪತ್ನಿಯರು. ದೈತ್ಯಮರ್ದಿನೀತ್ವವು ಪೂಜಾ ಸೂತ್ರವಾದಾಗ ಅದೇ ಶ್ರೀಪುರಾಣವಿ. ಈ ಸೂತ್ರ ಪುರಾಣಗಳಾದ ಮೂವಂಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಭೈರವಿ ಮಾನವ ದೇಹದಲ್ಲಿನ ಮೂಲಾಧಾರ ಪಾಸಿನಿ, ಕುಂಡಲಿನೀ ಎಂದರೆ ಆಕೆ. ಭೈರವಿಯನ್ನು ಶಾಂತಗೊಳಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಉಳ್ಳವರು ಕುಂಡಲಿನಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಬಾರದು. ರುದ್ರವನ್ನು ಪರಿಮತ್ತ ರುದ್ರನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಭೈರವಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಭೈರವಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವ, ಭೈರವಿಯನ್ನು ಶಾಂತಿಗಳಿಸುವ ಪಾಮರ್ಶ್ಯ ಇಲ್ಲದವರು ಕುಂಡಲಿನಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಬಾರದು.

ಉದಯಸೂರ್ಯನ ಸಹಸ್ರ ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾದವಳು ಭೈರವಿ. ಮೂರು ಕಣ್ಣು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅರ್ಧಚಂದ್ರ. ನಗುಮೊಗದೊಂದಿಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾಳೆ ಭೈರವಿ. ರಕ್ತ

ದೇವೀ ಉಪಾಸನಾ ಸ್ತೋತ್ರಾಣಿ

ಕೌಸುಂಭ. ವತ್ಸ. ಭರಿಷಿ. ರತ್ನಕವಾದ. ಸ್ವನಗಳಿಂದ ಮೂಳೆಗಳ ದಂಡದೊಂದಿಗೆ, ಎರಡು ಕೈಗಳಲ್ಲೂ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಾಲೆ, ಪುಷ್ಕರದೊಂದಿಗೆ ಅಭಯ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಕವುಳದ ಹೂಳು ಅಸೀನಳಾಗಿ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ತೇಜೋವಿಜಯವನ್ನು ಆಕೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಆಕೆಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿ ಕಡಾರಗಳಂಥವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಕೆಸರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಲು ಭೈರವಿಗೆ ಬೆಳಕೇ ಖಡ್ಗ. ಶ್ರೀಪುರಸುಂದರಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಪಂಚದಶೀ ಪೂತ್ರದಿಂದಲೂ ಭೈರವಿಯನ್ನು ಉಪಾಸಿಸಬಹುದು. ಯೋಗೇಷ್ಟಾಪ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಮೂವಿಧಾರದಲ್ಲಿರುವ ಭೈರವಿಯಿಂದ ಹೂರಟು ಸಹಸ್ರಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪುರಸುಂದರಿಯನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಆದರ ಶ್ರೀಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಮೇರು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದುವುದೇ.

ಭೈರವಿಯನ್ನು ಆನೆಕೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಸಿಸಿ, ಆರಾಧಿಸಿ ಪುನೀತರಾಗಿ ಬಹುದು.

ತೃಪುರಬೈರವಿ ಉಪಾಸನಾ

ಧ್ಯಾನಂ

ಉದ್ಭವ್ಯಾ ನು ಸಹಸ್ರಕಾಂತಿ ಮಧುಣಿ ಕೌಮಾರಿ ಶಿರೋ ಮೂಲಿಕಾಮ್
ರಕ್ತಾಲಿಪ್ತ ಪಂಚೋದ್ಧರಾಂ ಜಪವಟೀಂ ನಿಧ್ಯಾ ಪುಭೀತಿಂ ವರಮ್
ಹಸ್ತಾ ಭೈರವತೀಂ ತ್ರಿನೇತ್ರ ವಿಲಸದ್ವಕ್ತ್ರಾ ರವಿಂದಂ ಶ್ರಿಯಮ್
ದೇವೀಂ ಬದ್ಧ ಹಿಮಾಂಶು ರತ್ನಮುಕುಟಾಂ ಪಂದೇ ಸಮಂದ ಸ್ಥಿತಾಮ್

ಜಪಮಂತ್ರಂ

ಹಸ್ ರಿಮ್ ಹ ಸ ಕ ಲ ರೀಂ ಹಸ್ ರೇಃ

ಅಥವಾ (ಹ್ರಸ್ವಂ ಹ್ರಿಸ್ವಂ ಹ್ರೋಂ ಹ್ರೈಂ)

ಹಸೇಂ ಹ ಸ ಕ ರೀಂ ಹ ಸೇಃ

ಕವಚಂ

ಹ ಸ್ತಾಂಮೇ ಶಿರಃ ಪಾತು ಭೈರವೀ ಭಯನಾಶಿನೀ
ಸಕಲರೀಂ ನೇತ್ರಂಚ ಹಸ್ತಾಂ ಚೈವ ಲಲಾಟಕಮ್ || 1 ||
ಕುಮಾರೀ ಸರ್ದಗಾತ್ರೀ ಚ ವಾರಾಹೀ ಉತ್ತರೇಶ್ವರಾ
ಪೂರ್ವೇ ಚ ವೈಷ್ಣವೇ ದೇವೀ ಅಂದ್ರಾಣೀ ಮಮ ದಕ್ಷಿಣೇ || 2 ||

ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಸ್ವೀಂ ಹೂಂ ಘೃತ್ ಸಾ ತಾದಾ ಸದ್ವತ್ ಮೂಂ ಸದಾ ವತು
ದಿಗ್ವಿಹಿತು ಚ ಸರ್ವತ್ರ ಚೈರವೀ ಸರ್ವದಾಽವತು ॥ 3 ॥

ವಾಪನಾನಿ ಸದಾ ಪಾಂತು ಆತ್ಮಾಣಿಪಾಂತು ಸರ್ವದಾ
ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ ಸರ್ವದಾ ಪಾಂತು ಯೋಗಿನ್ಯಃ ಪಾಂತು ಸರ್ವದಾ ॥ 4 ॥

ಅಸಂದ ರೂಪಿಣೀ ದೇವೀ ಚಿತ್ತ ರೂಪಾ ಚಿದಾತ್ಮಿಕಾ
ಸರ್ವದಾ ಸುಂದರೀ ಪಾತು ಸುಂದರೀ ಭವ ಸುಂದರೀ ॥ 5 ॥

ಸ್ತೋತ್ರಂ

ಸದ್ಭುಃ ಸಮುದ್ಭುತ ಸಹಸ್ರ ದಿವಾಕರಾಭಾಂ
ವಿದ್ಯಾಕ್ತ ಸೂತ್ರ ವರದಾಭಯ ಚಿಹ್ನಹಸಾಂ
ನೇತೃತ್ವೇಶ್ವರೈ ಸ್ವೀ ಭರಲಂಕೃತ ವಕ್ತ್ರ ಪದ್ಮಾಂ
ತ್ವಾಂ ಹಾರ ಭಾರ ದುಚಿದಾಂ ತ್ರಿಪುರೇ ಭಜಾಮಃ

ಸ್ವೂಲಾಂ ವದಂತಿ ಮುನಯಃ ಶ್ರುತಿಯೋರ್ದ್ವಣಂತಿ
ಸ್ವೂಕ್ಮಾಂ ವದಂತಿ ವಚನಾ ಮಧಿವಾಸ ಮನ್ಯೇ
ತ್ವಾಂ ಮೂಲ ಮಾಹು ರವರೇ ಬುಗತಾಂ ಭವಾನಿ
ಮನ್ಯಾಮಹೇ ವಯ ಮಹಾರ ಕೃಪಾಂಯು ರಾಶಿಮ್

ನಾರಯಣೇತಿ ನರಕಾರ್ಣವ ತಾರಣೇತಿ
ಗೌರೀತಿ ಶೇಷ ಶಮನೀತಿ ಸರಸ್ವತೀತಿ
ಜ್ಞಾನಪ್ರದೇತಿ ನಯನ ತ್ರಯ ಭೂಷಿತೇತಿ
ತ್ವಾ ಮದ್ರಿ ರಾಜ ತನಯೀ ವಿವಿಧಾ ವದನ್ತಿ

ಸುಧಾಂಶು ಸೂರ್ಯ ವಕ್ಷ್ಯ ಲೋಕೇನತ್ರಯಾನ್ವಿತಾನನಮ್
ನರಾಂತಕಾಂತಕ ಪ್ರಭೂತಿ ಪರ್ವ ದತ್ತ ದಕ್ಷಿಣಾಮ್
ಸಮುಂಡ ಚಂಡ ಖಂಡನಮ್ ಪ್ರಚಂಡ ಚಂದ್ರಹಾಸಿನೀಮ್
ತಪೋ ಮತಿ ಪ್ರಕಾಶಿನೀಮ್ ಭಜಾಮಿ ಚೈರವೀಂ ಸದಾ ॥

ಬುಗಕಾಮುವಿ

ಬಗೆಳಾಮುಖಿ ಯಂತ್ರ

ಬಿಂದು ತ್ರಿಕೋಣ ಪಟೋಣ ಪೃತಾಪ್ತ ದಳಮೇವಚಿ
ವೃತ್ತಂಚ ಪೋದಶ ದಳಂ ಯಂತ್ರ ಚ ಭೂಪು ದಾತೃಕಮ್

ಅಥವಾ

ತ್ರಿಕೋಣಂ ಚೈವ ಪಟೋಣಂ ವಸುಪತ್ರಂ ತತಃ ಪರಮ್
ಪ್ರಸತ್ತ ವಸ ಪತ್ರಂಚ ವರುಲಂಚ ಪಕಲ್ಪಯೇತ್
ಪೋದಶಾರಂ ತತಃ ಪೃತ್ಯಾ ಚತುರಸ್ರಂ ವಿಧೀಯತೇ
ಮರ್ಕಲಂ ಚತುರಸ್ರಂಚ ಮಧ್ಯೇ ಮಾಯಾಂ ಸಮಾಲಿಖೇತ್

ಬಗೆಳಾಮುಖಿ

ಬಗೆಳಾಮುಖಿ ಸಮ್ಮೋಹನ ಶಕ್ತುಶ್ಚಂಭನ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿದೇವತೆ. ಯಾರಾದರೂ
ನುಂಥರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿದರೆ ಸದು ದಾರಿಯಿಂಬ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ,
ಪುರುಷನು ನಿಂತು ನೋಡಿ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಆ ನೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸಿ,
ಪ್ರೇಮರಯುತ್ತಾನೆ. ಎದುರುಪಕ್ಕಗಳನ್ನು ಓಡಿದಂ ನಿಶ್ಚಯವಂತ ಶಕ್ತಿ ಹೆಣ್ಣಿನ
ನೌಂದರ್ಯಕ್ಕಿದೆ. ಅದನ್ನೇ ಸ್ತಂಭನ ಶಕ್ತಿ ಅನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಸ್ತಂಭನ ಅಂದರೆ
ಚಲನವಿಲ್ಲದಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಅದೇ ಮೂಕಿನ ವಿಷಯವಾದರೆ ವಾಕ್ಯ
ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧಿದೇವತೆ ಬಗೆಳಾಮುಖಿ. ಬಗೆಳಾ ಅಂದರೆ ಹಗ್ಗ, ಮುಖ
ಎಂದರೆ ಬಾಯಿ.

ಬಗೆಳಾಮುಖಿ ತಾರಾದೇವತೆಯಂತೆಯೇ ವಾಕ್ಶಕ್ತಿ. ನಾದ ಕಾಂತಿಯಾದರೆ
ತಾರಾದೇವಿ ಬಗೆಳಾಮುಖಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಕಾರಿನ ಹೆಡಲ್ಯೇನು ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತಾಗ
ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆನೂ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಕೂಡ ವಿಷಯವಾದ ಕಾಂತಿ
(ಮನೋಬುದ್ಧಿತ್ವ) ಸ್ಪರ್ಶವಾದಾಗ ಮಗ್ನಂಧನವಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಕ್ಶಕ್ತಿಗೆ ಬಗೆಳಾದೇವಿ
ಅವತಿಸಿದಾಗ ಮಾತು ಬಾರದಂತಾಗುತ್ತದೆ. 'ಕೋಹಂ' ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ
ಪ್ರತ್ಯಾಸ್ಪದಂಥದ್ದೆಂದು ಪಂಡಿತರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕಾದಾಗ
ಅದಂತು 'ಯತೋ ವಾಚಾ ನಿವರ್ತಂತೆ ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಮನಸಾ ಸಹಾ' ಎಂಬ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ
ತಹ ಬಾಗಿ ಸದಾಕಾಗಿ ಸ್ತಂಭನಿಡುತ್ತದೆ.

ಅ ಸ್ತಂಭನ ಶಕ್ತಿಯೇ ಬುಧನಮಾತು. ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿ ಅಂದರೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ. ಇದುವ ಯಂತ್ರಾಳಿತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಆ ಗುರುತಾಗಿಬಿಡುವುದೇ ಇದರಲ್ಲಿನ ಕೃತು.

ಆಗ ವಾಕ್ಯಂತ್ಯ ಒಪ್ಪುವಾಗಿದ್ದ ಅಂಶರೂಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಕ್ಕರೆ ಶುರೇಂದಂತ್ಯ ಕತ್ತಂತ್ಯ, ಮೂಗಿನಂತ್ಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಸ್ವಪೇಷಗೊಳಗಾದ ಕಾರಣ ಜಲದಲ್ಲೊಮ್ಮಳುಗೊಡುತ್ತದೆ ಇದು ಒಗಟು ರವಸ್ತ.

‘ಕೋಡಂ’ ಎಂಬ ಪ್ರತಿಗೆ ಉತ್ತರ, ಅರ್ದಪುರೋತ್ತರ ಎಂದರೂ ‘ಎಲ್ಲ ನಾನುಗಳೂ ನಾನಾದ ನಾನು; ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡವಡಿಸುವ ಏರುದ್ದ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿಮರಿವೆವೆಲ್ಲಿ ಈಕೆ ಭೈರವಿಯಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಭೈರವಿ ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಏದ್ದಂಸಗಳನ್ನೂಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಬೆಳಗುಮುಖಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಶಕ್ತರನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ನಮಗೆ ನೆಹುಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.’

ಭಿನ್ನಮುಸ್ತಾಳಂತೆ ಈಕೆಗೂ ವೆಬ್ಬ ಲಕ್ಷಣಗಳು. ಏದ್ಬುಲಕ್ಷಣಗಳು. (ಕವಿ-
ಮಾಯಾವರಣಾವಸ್ಥೆ ಭಿನ್ನಮುಸ್ತಾಧ್ವಂಶ ಮೂಡುತ್ತಾಳೆ. ಮಾಯಾವರಣ ಅವರಿಸುವ
ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಿಗುಕುಮುಖಿ ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಮಹಾದೇವಿ ಸೈನ್ಯಾಧಿ
ಕಾರಿಣಿಯಂತೆ ನದರ್ ಅನುವ ಆದಿಲಾಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬಿಗುಕುಮುಖಿ
ಮಾಡಿದರೆ, ಭಿನ್ನಮುಸ್ತಾ ವಜ್ರಾಯುಧ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶಿರಗುಂಡಿಸುವನ್ನು
ನರವೇರಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಸಹಜೋಪನ ಸಂಸ್ಕಂಭನ ಶಕ್ತಿಯ ಅವತಾರವಾದ್ದರಿಂದ ಬಾಹ್ಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿ
ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಮೂಢಿ ಎದುರಿಸುವದರ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸುವುದಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಮಾಡುವ
ಕಾರ್ಯಾರ್ಥವಾದರೂ, ಅಂತರಿಕವಾಗಿ ಆದುವು ನಮ್ಮ ಹೃದ್ರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು
ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುತ್ತಾಳೆ, ಸುಖದ ಮದದಂಥ ಮೋಯಾ ಮುಸುಗನ್ನು
ಸರಿಸಿ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಆಪ್ತಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲಸ ಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು
ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಸಿದ್ಧಸ್ಥಿತಿವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬಿಗಲಿಮುಖ
ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.

[illegible]

‘ಮಹಾಬಲಿ ಮಹಾಘೋರೇ ಮಹಾದೋಗೇ ಮಹಾರಣೇ ಪಶ್ಚಿಮೋ
ಮಾರಣಾದಿ’ ಇಂತೋಮೋದನೇ ಶ್ಲೋಕಾ ಈತ ಉಪಾಸಕರ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಟಭಾವದ
ಪ್ರಭಾವಗಳು ಸೋತುಬಿಟ್ಟಿವೆ.

ಧೂಮಕಾಂಡಿ ಎಂದರೂ, ಸಿಂಹುತಿ ಎಂದರೂ ಒಮ್ಮೆಲ್ಲೇ ಧೂಮಕಾಂಡಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವೀಗೆ
ಅಕ್ಕ, ಚೇಷ್ಟಾ ನೆರೆಹತ್ತಿದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರತಿಭೆಯೆಲ್ಲರ ಜೀವನವೆಲ್ಲವೂ ಕಿಚ್ಚುಗಳಲ್ಲೇ
ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಸೂಕ್ತದಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ —

ಕುತೈಪ್ಪಾಸಾಮಲಾರಿ ಬೆಳ್ಳಿಲೆಪ್ಪಾಮಲಿಕೆಲಿರಾಪೊರೆಯಾಪ್ಪಿವರ
ಯಲಿ

ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಮು ಸಮುದ್ರೀಯ ಪದ್ಧತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೇ ಗೃಹಾಚ್

(ಸಹಗರ್ವವೊಂದೇ ಬಲಿಷ್ಠವಾದುದರಿಂದ ಸಹಗರ್ವವೇ)

ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ನೆರಳಿನ ಮುಂಭಾಗವನ್ನಾಗಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಕವಿಗಳಲ್ಲೂ ಬೆಳಕಿದ್ದರ ವಸ್ತುವಾಗಿ ನೆರಳು ಕಾಣಪ್ಪುದಿಲ್ಲ. ಜಗದ್ವ್ಯವಹಾರ ನೆರಳಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನೆರಳೇ ಧೂಮಾವತಿ. ಜಗಜ್ಜಗಬ್ದೋತೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಳಯಕಾಲ ಯೋಗವಿದ್ದರಂತೂ ನೆರಳಿನ ಹೊರಟು ಬೆಳಗುವುದೇ ಪುಷ್ಪ ಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಸುಖ, ಶಾಂತಿ, ಆನಂದ, ಕಾಲ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಭೂಮಿಮಾತೆ ಸ್ವೋಟಗೊಳ್ಳದೇ ಇರುವ ಕೆತ್ತನೆ. ಸ್ವೋಟಗೊಂಡ ನಂತರ ಸೂರ್ಯಬಿಂಬ ನಿತ್ಯ ಆತ್ಮ ಕಡೆ ತಿರುಗಿರುವ ಚಂದ್ರನೊಳೆದಲ್ಲಿನ ಅರ್ಧಭಾಗ. ಇನ್ನೆ ಸುತ್ತಲೂ ಇನೇ ಸುತ್ತಿರುವ ಭೂಭ್ರಮಣವೇಗದಿಂದ ಸಮಾನವಾದ ಪೇಗದಿಂದ ಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಚಂದ್ರನಲ್ಲಿನ ಬೀದವೇ ಇದ್ದಾ ನೆನ್ನು ಕಡೆಯೇ ತಿರುಗಿರುತ್ತದೆ. ಸುಖದಲ್ಲಿನ ಸುಖಧುರ್ಯದ ಕಡೆ ಇದ್ದು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಎಳೆದೊಯ್ಯುವ ವಿರೂಪಾ ವೋಹಿನಿ ದೂಮಾವತಿ. ಗಣಪತಿ ಮುನಿ ಈಕೆಯನ್ನು ನಿತ್ಯ ನಂದ ಪ್ರದಾಯಿನಿಯಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆ.

ಅವರಣಾಶಕ್ತಿ, ಏಕೋಪಶಕ್ತಿ ಎಂದೂ ಪೂರ್ವಾಯುಕ್ತೆ ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ. ಇವುಬ್ರವನ್ನೂ ಅವರೂಗಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲವಂತೆ ತೋರುತ್ತದ್ದು ಅವರಣ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಇರುವಂತೆ ಕೊಡೇ, ಬ್ರವೆಂಗೆ ನೆಟ್ಟುಪ್ರದಂ ಏಕೋಪಶಕ್ತಿ ಧೂಮಾವತಿ ಎರಡೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಹುರಿಯುಪ್ರದೇಹ ಹುರಣ.

ದೇವೀ ಉಪಾಸನಾ ಸ್ತೋತ್ರಾಂಶಃ

ಯಯ್ಯುಕ್ತ ಒಡುಪಾ ಪಶ್ಯಂತಿ ಸ್ವಾ ಮಾಯಾ

ಪೌರಾಣಿಕ ದೇವೀಪೂಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳಷ್ಟು ಕಡೆ ಪ್ರಸಾದಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಈ ವಿಷಯ. ದಾತ್ತಿಗೆ ಅಭಿಷ್ಠಾನ ದೇವತೆಯಾದ ವರುಣನ ವಕ್ಷಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಈಕೆಯನ್ನು ವರುಣಾನೀ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

‘ಧೂಂ ಧೂಂ ಧೂಮಾವತೀ ಸ್ತಾಪಾ ಥಃ ಥಃ’ ಎಂಬುದು ಒಪಮಂತ್ರ. ಎಲ್ಲಿ ಆವೃತ್ತವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೇ ಧೂಮಾವತಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಾಂತಿಮಯವಾದ ಮಧ್ಯದತ್ತೆ ಒಂದೇ. ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಮುನ್ನ ಸಾವಿಗೆ ನಂತರ ಎಲ್ಲವೂ ಆವೃತ್ತವೇ. ಈ ಆವೃತ್ತದಂತೆಯನ್ನೇ ಧೂಮಾವತಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವೈದಿಕಾಳಿಯೇ ಧೂಮಾವತಿ. ಕಾಲ್ಕಿ, ಕಾಶೀಶಕ್ತಿ, ಪುಣ್ಯಾಶಕ್ತಿ, ಪುಣ್ಯಾಶೀತಾನುಭವಕ್ಕೆ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾದ, ಆವೃತ್ತಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿಲಕ್ಷಣ ಭೌತದಂತೆಯಾದ ಧೂಮಾವತೀ ಪ್ರತೀಕ. ಕೃದಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಧರಾಕಾಶ ಧೂಮಾವತಿಗೆ ನಿರಾಸನ್ನಾನ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಇರದೆ, ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ತಿರುಗಾಡುವುದು ಈಕೆಯ ಸ್ವಭಾವ.

ವಿಹಾರ ರೂಪದ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸುಂದರರೂಪ ಅಥವಾ ದೇವತೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೆನಿಸುವ ಧೂಮಾವತಿ ಮಂತ್ರೋದಿಷ್ಟೆ ನಿರೂಪಣೆ.

ಧೂಮಾವತಿ ಉಪಾಸನಾ

ಧ್ಯಾನಂ

ವಿವರ್ಣಾ ಚಂಚಲಾ ದುಷ್ಟಾ ದೀರ್ಘಾ ಚ ಮಲಿನಾಂಬಲಾ
ವಿಮುಕ್ತ ಕುಂತಲಾ ರೂಕ್ಷಾ ವಿಭವಾ ವಿದಳದ್ವಿಜಾ
ಕಾಕಭೃಗು ರಥಾ ರೂಢಾ ವಿಲಂಬಿತ ಪಯೋಧರಾ
ಪೂರ್ವಹಸ್ತಾ ತಿರುಕ್ಕಾಕ್ಷಾ ಧೂಮಹಸ್ತಾ ವರಾಸ್ಪತಾ
ಪ್ರಪ್ತದ್ವ ಘೋಷಣಾತು ಭೃಶಂ ಕುಟಲಾ ಕುಟಲೀಕಣಾ
ಕುತಿಲಾನಾರ್ಥಿತಾ ನಿತ್ಯಂ ಭಯದಾ ಕಲಹಸ್ಪಿಯಾ

ಜಪಮಂತ್ರಂ

ಧೂಂ ಧೂಂ ಧೂಮಾವತೀ ಥಃ ಥಃ

ಕವಚಂ

ಓಂ ಧೂಂ ಬೇಜಂ ಮೇ ತಿರಃ ಪಾತು ಲಲಿತಾಟಂ ಸದಾಕ್ರಮತು
ಧೂಮಾ ಸೇತ್ರ ಯುಗಂ ಪಾತು ಮೇ ಕಣೋ ಸದಾವತು
ದೀರ್ಘಾಶೂದರಮಧ್ಯೇತು, ನಾಭಿಂ ಮೇ ಮಲಿನಾಂಬಲಾ
ಪೂರ್ವಹಸ್ತಾ ಪಾತು ಗುಹ್ಯಂ ರೂಕ್ಷಾ ರಕ್ತಕು ಪಾನುನೀ

ದೇವೀ ಉಪಾಸನಾ ಸ್ತೋತ್ರಾಣಿ

ಮುಖಂ ಮೇ ಪಾತು ಭೀಮಾಹುಃ ಸ್ವಾಹಾ ರಕ್ತು ನಾಹಂ
 ಸರ್ವಾ ವಿದ್ಯಾವತಾತ್ ಕಂಠಂ ವಿವರ್ಣಾ ಚಾಹು ಯುಗ್ವಹಮ್
 ಚಂಚಲಾ ಹೃದಯಂ ಪಾತು ದುಷ್ಟಾ ಪಾಶ್ವಣಂ ಸದಾ ವಹು
 ಧೂಮು ಹಸ್ತಾ ಸದಾಪಾತು ಪಾಪಾ ಪಾತು ಭಯಾಪಹಾ
 ಪ್ರವೃದ್ಧ ರೋಮಾ ಪಾತು ಬೃಹಮ್ ಕುಟಲಾ ಕುಟಲೇಕ್ಷಣಾ
 ಕುತಿಪಾಸಾರ್ಥಿನಾ ದೇವೀ ಭಯದಾ ಕಲಹಪ್ರಿಯಾ
 ಸರ್ವಾಂಗಮ್ ಪಾತು ಮೇ ದೇವೀ ಸರ್ವಾ ಶತ್ರುವಿನಾಶಿನೀ
 ಇತ್ಯೇತತ್ ಕವಚಂ ಪುಣ್ಯಂ ಕಥಿತಮ್ ಭುವಿನುರಲಭಮ್

ಸ್ತೋತ್ರಂ

- ಕಲ್ಪಾ ದ್ವೈಯಾ ಕಾಳಿಕಾ ದ್ವಾಽಚೀ ಕಲಸ್ತದ್ಭುಕ್ತಭೌ
 ಕಲ್ಪಾಂತೇ ತ್ರಿವಿಗ್ರಹರ್ವಂ ಧೂಮಾಮತೀಂ ಭಜಾಮಿ ತಾಂ || 1 ||
- ಘೋರ್ಣಿ ಘೋರ್ಣಿ ಕಹಾ ಘೋರಾ ಘೋರ್ಣಿತಾಕ್ವಿ ಘಸ್ತನಾ
 ಘಾತಿನೀ ಘಾತಕಾನಾಂ ಯಾಂ ಧೂಮಾಮತೀಂ ಭಜಾಮಿ ತಾಂ || 2 ||
- ಚರ್ಮಂತೀ ಮುಕ್ತಿ ಪುಂಡಾನಾಂ ಚಂಡ ಮುಂಡ ವಿದಾರಿಣೀಂ
 ಚಂಡಾಟ್ಟಿಹಾಸಿನೀಂ ದೇವೀಂ ಭಜೀ ಧೂಮಾಮತೀ ಮಹಮ್ || 3 ||
- ದಮದ್ರೂ ಡಿಂಡಿಮಾರಾನಾಂ ಡಾಕಿನೀ ಗಣಮಂ ಡಿಹಾಮ್
 ಡಾಕಿನೀಂ ಭೋಗವಂತುಷ್ಟಾಂ ಭಜೀ ಧೂಮಾಮತೀ ಮಹಂ || 4 ||
- ಶಂಕರೀಂ ಶಂಕರ ಪ್ರಾಣಾಂ ಸಂಕಟ ದ್ವಂಸ ಕಾರಿಣೀಂ
 ಶತ್ರು ಸಂಹಾರಿಣೀಂ ಶುದ್ಧಾಂ ಶ್ರಯೇ ಧೂಮಾಮತೀ ಮಹಮ್ || 5 ||
- ಪ್ರಾತಸ್ತಾಸ್ತಾಪ್ತಮಾರೀ ಕುಸುಮಕಳಕಯಾ ದಾಪಮಾಲಾಂ ದಪಂತೀ
 ಮಧ್ಯಾಹ್ನೇ ಪ್ರೋಧ ರೂಪಾ ವಿಕಸಿತ ವದನಾ ಚಿದಾಸೇತ್ರಾ ನಿಶಾಯಾಮ್ || 6 ||
- ಸಂಧ್ಯಾಯಾಂ ವೃದ್ಧ ರೂಪಾ ಗಳಿತಕುಚಯುಗಾ ಮುಂಡಮಾಲಾಂ ವಹಂತೀಂ
 ಸು ದೇವೀ ದೇವದೇವೀ ತ್ರಿಭುವನ ದನಿನೀ ಕಾಳಿಕಾ ಪಾತು ಯುಷ್ಮಾಸೌ || 7 ||

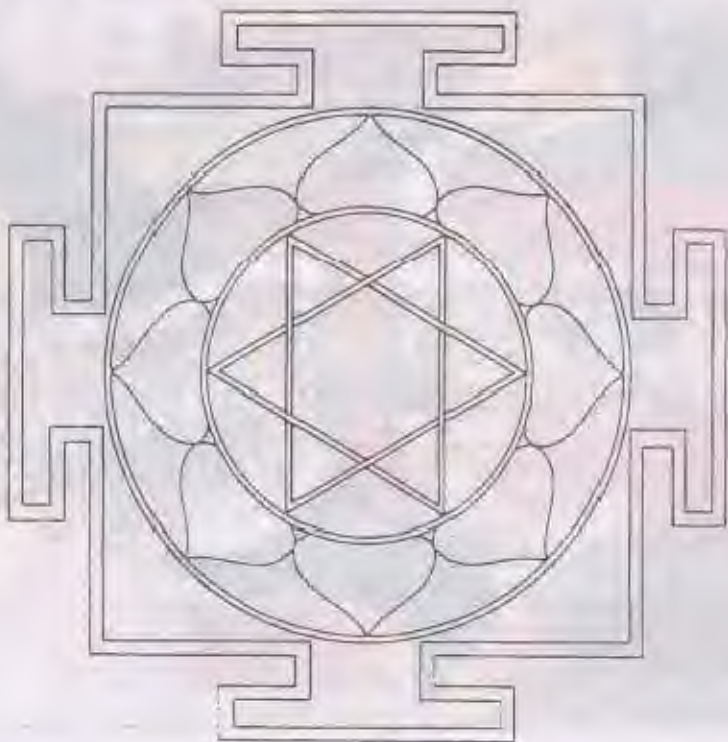

ದೇವೀ ಉಪಾಸನಾ ಸ್ತೋತ್ರಾಣಿ

ಧೂಮಾಮತೀ

ಧೂಮಾವತಿ ಯಂತ್ರ

ಆನುಕಂಠ್ಯೇ ಯಂತ್ರಸ್ತು ಲಿಖೇತ್ ಪದ್ಮದಳಾತ್ಮಕಮ್
ಫಲಾಃ ಕೋಣ ಕರ್ತೃಕಂ ತತ್ರ ವೇದ ದ್ವಾರೋ ಪಪೋಖಿತಮ್

ಶ್ರೀಮದ್ರೋಹಿಣಿ

ಧೂಮಾವತಿ

ಧೂಮ ಎಂದರೆ ಹೂಗೆ. ಹೂಗೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವಳೇ ಧೂಮಾವತಿ.

ಪ್ರಕಾಶವಳ್ಳಿ ಆಕೆಯ ಸ್ವಭಾವ ಅದ್ಭುತ. ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಅದ್ಭುತಗೊಳಿಸಿ, ಅದರ ಹಿಂದಿರುವ ನಿಜವನ್ನು ಹೊರಗೆಳೆದು ಕೋಪಗಡಿಸುವುದು, ಪ್ರಳಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೋಗಸಿದ್ಧಿ, ಮುಕ್ತಿ ಪುರುಷದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಾನಂದ ನೀಡುತ್ತಾ— ಧೂಮಾವತಿಯ ಲಕ್ಷಣ. ಸಂಹಾರದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಿರುವವರನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿ, ಪುನರ್ಜನ್ಮ, ಮರಣಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಅಜ್ಞಾನ ಮುಪುಕೆಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಹಾರಗಳನ್ನು, ಅತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಗದೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದು ಕೂಡ ಧೂಮಾವತಿಯೇ. 'ಧೂಮೇ ನಾವ್ರಯತೇವತ್ಯು' ಎಂದರು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆದಿತ್ಯ ಮುನಿಕಂಠರವರವರೊಂದಿಗೆ ನಾವು ಜ್ಞಾನೋತ್ತಮಿಯನ್ನು ಮೋಷಲಾಗದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆಕೆಯದು ಅಭವ ಭವವೆಂಬ.

ಮಾಯೆಗೆ, ಅಪರೈಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಒಂದಾಗಿರುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ಆನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೋರಿಸುವುದು ಮಾಯೆ. ಎಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಗಳಲ್ಲೂ ಆತ್ಮದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ, ಮಲೆಗೆ ತಳ್ಳಿ ಛಾಯೆಯನ್ನು ಅಂಟುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅಪರೈ.

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಶಂಖೇಖಿತವಾಗಿದುವಂತೆಯೇ ಪೌರಾಣಿಕ ದೇವೀ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧೂಮಾವತಿಗೆ ಅಜ್ಞಾನ ನಿವೃತ್ತಿ ಮುಂದೂ, ಎರಡನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ದೇವತೆ ಎಂಬ ವರ್ಣನೆ ಇದೆ. ವೇದ ಈ ದೇವತೆಯನ್ನು ರಾತ್ರಿ ಎಂದೂ, ತಪಸ್ಸೆಂದೂ ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಂದ್ರಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಧೂಮಾ ಶಕ್ತಿಯಾದ್ದರಿಂದ, ಮೊದಲ ಅಷ್ಟಾನದ ಕತ್ತರಿನಿಂದಾಗಿ ಈಕೆಯನ್ನು ಚೇಷ್ಟೆ ಎಂದು ಕರದರು.

ಧೂಮಾವತಿ ವಿಧವೆ. ಪುರುಷ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ನೇರದ ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರಕೃತಿ.

ಒಂದು ಬಾರಿ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯರು ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಆಸೀನರಾಗಿದ್ದರು. ಶಂಕರನೊಂದಿಗೆ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿ 'ತುಂಬ ಹಸಿವಾಗಿದೆ ತಿನ್ನಲೇನಾದರೂ ಬೇಕು' ಎಂದಳು. ಶಿವ ಆಕೆಯ ಮಾತನ್ನು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮೂರ್ಖನಾದ್ದರಿಂದ ಪಾರ್ವತಿ ಕೇಳದಳು. ಆದರೂ ಆತ ಮೌನವಾಗಿದ್ದುಬಿಟ್ಟ. ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯು ಹಸಿವು ವಿಪರೀತವಾಯಿತು. ಇನ್ನು ತಡೆಯಲಾಗದೆ ಸಾತ್ವಾತ್ ಶಿವನನ್ನೇ ಅನಾಮತ್ತಾಗಿ ಕೈಗಳಿಂದತಿಕ್ಕೊಂಡು ನುಂಗಿಬಿಟ್ಟಳು. ಆಕೆಯ ಶರೀರದಿಂದ ಧೂಮ ರಾಶಿ ಚಿಮ್ಮಿ ಹೊರಟಂತು. ಒಳಗಿನಿಂದ ಶಿವ 'ಪಾರ್ವತಿ, ನಿನ್ನ ಬಿಳುಪಾದ ಸುಂದರ ದೇಹ ನನ್ನನ್ನು ನುಂಗಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಕಷ್ಟ ಹೊಗೆಯಿಂದ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇಂದಿನಿಂದ ಈ ನಿನ್ನ ಆವತಾರವನ್ನು ಧೂಮ್ರ ಇಲ್ಲವೇ ಧೂಮಾವತಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ' ಎಂದನು.

ಮಾಹಾರತಿ ಧೂಮಾವತಿ ಒಂಟಿಜೀವಿ. ಸ್ವಯಂನಿಯಂತ್ರಿಕೆ. ಆಕೆಗೆ ಪತಿಯಾದರೂ ಇಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ವಿಧವೆ ಎಂದರು. ಆಕೆ ಭವ ರೂಪಿ. ಪತಿರಹಿತ. ಭಗವತಿ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ನುಂಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಶಿವ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದ ನಿಖರವಾದ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಪಂಡಿತರು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಧೂಮಾವತಿ, ಬಗಲಾ, ತಾರಾ, ಕಾಳಿ ದೇವತೆಗಳು ಘೋರ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತರಾಗಿತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಕೆ ಧ್ವಾನ ಮೂರ್ತಿ, ವಿವರ್ಣ, ಚಂಚಲ, ಮುದುಡಿ, ಕೊಳಕಾದ ವಸ್ತ್ರ ಧರಿಸಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯವಾದ ಕೂದಲುಗಳು, ಕೋಪಿಷ್ಟ ವಿಧವೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಕಾಗೆ ಈಕೆಯ ವಾಹನ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಆಸೀನಳಾಗಿ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮೂರವನ್ನು ಒಡಿದಿರುವಳು. ಹಸಿವು, ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಕುಲತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು ಈಕೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು.

ನಿರ್ಮಲ ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ ದೇವಿಯಾಗಿ ಪಿಪ್ಪಲಾದಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳನ್ನು, ಈಕೆಯನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ ಉಪಾಸಕರು. ಈಕೆ ಎಪತ್ತುನಾಲ್ಕ ರೋಗನಾಶ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ, ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಪಡೆಯಲು, ಉಚ್ಛ್ರಾಟನಾ-ಮಾರಣ ಶ್ರಿಯಿಗಳಿಗೆ, ಭೂತಪ್ರೇತ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ದೇವತೆ. ಪಶುಸ್ತಂಭನಕ್ಕೆ ಕೂದ ಈಕೆಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪಾಕಟ್ಟಾಗಿರುವೂ, ಪಿಪ್ಪಲೆಯನ್ನು ಅಪಿಪ್ಪಲೆಯನ್ನಾಗಿಯೂ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಒಂದು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲಾಗದ ಲಕ್ಷಣವೇಬೇಯೂ ಸ್ವಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಪಾರವನ್ನು ಬಗಲಾಮುಖ ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಮ್ಮೆ ಬಲಗಾಗಲೇಬೇಕಾದ ಮರಣ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಈಕೆ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯೋನಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಕರುನಾಲಿಗೆಯೇ ಬಗಲಾಮುಖಿ ದೇವಿಯು ಪಾಸಕ್ಕಾದ. ಇದು ಕಣ್ಣುಗಳು, ಕಿವಿಗಳು, ಮೂಗು ನಾಲಿಗೆ ನೇರುವ ಮಧ್ಯ ಭಾಗ. ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೆ ಮಂಡಿಸಿ, ಕರುನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸುವುದು ಹಠಯೋಗ ನಾಥನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆ. ಇದನ್ನು ಲಂಛಿಕಾಯೋಗವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕರುನಾಲಿಗೆ ಮೂರನೇ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೆಸರು. ಈ ವಿಶುದ್ಧರಿಂದ ಭಿನ್ನಮತ್ತಾ ದೇವಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಕರುನಾಲಿಗೆ ತುದಿಯ ಮೇಲೆ ಧ್ವಾನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದ ಭೂತ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೇಲೆ ಆಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಧೂರಿಯುತ್ತದೆ.

ಯೋಧಿನಿ ದೇವತೆಯರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ. ಬಗಲಾಮುಖಿ ಶಕ್ತು ನಾಲಿಗೆಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಹೊರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಗದಾ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಆಕೆಯದು ಅಚ್ಚಹರಿಸಿನ ಶರೀರ ಕಾಂತಿ. ಕೆಂಪು ತಾವರಹೂವಿನಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದ ಸ್ವರ್ಣ ಸಿಂಹಾಸನ, ಚಂದ್ರನ ಆಭರಣ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ. ಆಕೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದವರು ಕೂಡ ಅಚ್ಚಹರಿಸಿನ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. ಅಹಂಕಾರ ಆಕೆಗೆ ಬದ್ಧವಿತ್ತು. ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿಹಾಕುತ್ತಾಳೆ.

ಪೂಜಿಸುವ ಮಂತ್ರ

ಓಂ ಟ್ರ್ರಂ ಬಗಲಾಮುಖೀ ಸರ್ವಾ ಯಷ್ಟಾನಾಂ ವಾಚಂ

ಮುಖಿಂ, ಪದಂ ಸ್ತಂಭಯ, ಚಪ್ಪಾ ಕೇಲಯ

ಬುದ್ಧಿಂ ವಿನಾಶಯ ಓಂ ಸ್ತಾಹಾ

ದೇವಿ! ಬಗಲಾಮುಖೀ! ದುಷ್ಟಾಶ್ವರಾದ ವಾಕ್ಯವು ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ತಂಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡು, ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಬಿಡು.

ಮನಸ್ಸು ತಂಟೆ ಮಾಡುವ ದುಷ್ಟ. ಅದನ್ನು ಸ್ತಂಭಿಸಲು ಬಾಯ ಮುಟ್ಟಿಸುವುದೇ ಮೊದಲ ಹಂತ. ಇದು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರದಿಂದ ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ.

ವೇದೋಕ್ತಕೃತಿಯಿಂದಲೇ ನಡೆಯುವೆನು. ಹಠಯೋಗ ಸ್ತಂಭನ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು.

ದಾಸಯೋಗ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಈ ಭಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪೊಂದಬಹುದು. ಇದು ಎರಡನೇ ವಿಧಾನ.

ಆತ್ಮಾಕೀಯವು ಅಭ್ಯಾಸಿಸುವುದು ಮೂರನೇ ವಿಧಾನ.

ಆಮನಸ್ಕಯೋಗ ನಾಲ್ಕನೇ ಪದ್ಧತಿ.

ಸಂಪುಷ್ಕಾ ನಾಡಿಯ ಮೇಲೆ ಹರಿಯುವ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿ ಅನಾಹತದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ, ಸಹಸ್ರಾರವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿ ಶಣ್ಮಯ ಸೋಮರಸದಂತೆ ಕೆಳಗೆ ಜಾರುತ್ತದೆ. ಶ್ವತೇಯ ನೇತ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಪಾಹವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆತ್ಮಲೀನವಾಗಾಗ ಅದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೇ ಆತ್ಮನಾಶ್ವಾರ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕರುಣಾಲಿಗಯ ಹತ್ತಿರ ಈ ಪ್ರಪಾಹವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸ್ವಪ್ನದಶೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನಾಶಾಶ್ವಾರವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಹೃದಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಆತ್ಮನಾಶ್ವಾರ ಸಂಪುಷ್ಕಾರವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಬಿಗಳಾಮುಖ ಉಪಾಸನಾ

ಧ್ಯಾನಂ

ಮಧ್ಯೇ ಸುಧಾಬ್ಧಿ ಮಗನಮಂಡಪ ರತ್ನ ವೇದೀ
ಸಿಂಹಾಸನೋಪರಿಗತಾಂ ಪರಿಪೀತ ವರ್ಣಾಂ ।

ಪೀತಾಂಛರಾ ಭರಣಿ ಮಾಲ್ಯ ವಿಭೂಷಿತಾಂಗೀಂ
ದೇವೀಂ ಸ್ಮರಾಮಿ ದ್ವಿತ ಮುದ್ರದ ವೈರಿ ಜಿಹ್ವಾಂ

॥ 1 ॥

ಜಿಹ್ವಾಗ್ರ ಮಾದಾಯ ಕರೇಣಿ ದೇವೀಂ
ಮಾಮೇನ ಶತ್ರುನ್ ಪರಿಪೀಡಯಂತೀಂ
ಗದಾಭಿ ಘಾತೇನ ಚ ದಕ್ಷಿಣೇನ
ಪೀತಾಂಛರಾಣ್ಯಾಂ ದ್ವಿಭುಜಾಂ ನಮಾಮಿ

॥ 2 ॥

ಜಪಮಂತ್ರಂ

ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಬುಗಲಾಮುಖೀಂ ಸರ್ವಾ ದುಷ್ಟಾಣಾಂ
ವಾಚಿಂ ಮುಖಿಂ ಪದಂ ಸ್ತಂಭಯ ।

ಜಿಹ್ವಾಂ ಕೀಲಯ, ಬುದ್ಧಿಂ ವಿನಾಶಯ ।

ಹ್ರೀಂ ಓಂ ಸ್ವಾಹಾ

ಓಂ ಕ್ಲೇಂ ಹ್ರೀಂ ಬಗಲಾಮುಖೀ ಸರ್ವದುಷ್ಟಾನಾಂ
ವಾಚಂ ಮುಖಂ ಸ್ತಂಭಯ
ಸ್ತಂಭಯ ಜಿಹ್ವಾಂ ಕೀಲಯ ಕೀಲಯ ಬುದ್ಧಿಂ
ವಿನಾಶಯ ವಿನಾಶಯ ಕ್ಲೇಂ ಕ್ಲೌಂ ಹ್ರೀಂ ಸ್ವಾಹಾ

ಕವಚಂ

- ಶಿರೋಮೇ ಬಗಲಾ ಪಾತು ಹೃದಯಮೇಕಾಕರೀ ಪರಾ
ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಓಂ ಮೇ ಲಲಾಟೇ ಚ ಬಗಲಾ ಪೈರಿ ನಾಶಿನೀ || 1 ||
- ಗದಾಹಸ್ತಾ ಸದಾ ಪಾತು ಮುಖಂ ಮೇ ಪೋಕದಾಯಿನೀ
ವೈರಿಜಿಹ್ವಾಧರಾ ಪಾತು ಕಂಠಂ ಮೇ ಬಗಲಾಮುಖೀ || 2 ||
- ಉದರಂ ನಾಭಿ ದೇಶಂ ಪಾತು ನಿತ್ಯಂ ಪದಾತ್ತರೀ
ಪದಾತ್ತರೀ ಪಾತು ಮೇ ಗುಹ್ಯಂ ಪಾತು ಸುರೇಶ್ವರಿ || 3 ||
- ಹಸ್ತಾ ಚೈವ ತಥಾ ಪಾತು ಪಾರ್ವತೀ ಪರಿಪಾತು ಮೇ
ವಿವಾದೇ ವಿಷಮೇ ಘೋರೇ ಸಂಗ್ರಾಮೇ ರಿಪ್ತು ಸಂಕಟೇ || 4 ||
- ಪೀತಾಂಬರ ಧರಾ ಪಾತು ಸರ್ವಾಂಗ ಶಿವ ನರಕೇ
ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾ ಸಮಯಂ ಪಾತು ಮಾತಂಗೀ ಪೂರಿತಾ ಶಿವಾ || 5 ||
- ಪಾತು ಪುತ್ರಂ ಸುತಾಂ ಶ್ರೈವ ಕಳತ್ರಂ ಕಾಳಕಾ ಮಮ
ಪಾತು ನಿತ್ಯಂ ಭ್ರಾತರಂ ಮೇ ಪಿತರಂ ಶೂಲಿನೀ ಸದಾ || 6 ||
- ರಂಧ್ರೇ ಹೀ ಬಗಲಾ ದೇವ್ಯಾಃ ಕವಚಮುಸ್ತುಷೋದಿತಮ್
ಸಪ್ತ ದೇಯ ಮಮುಖಾಯ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರದಾಯಕಮ್ || 7 ||
- ಬಗಲಾಪೂರ್ವತೋ ರಕ್ತೇತ್ ಆಗ್ನೇಯಂ ಚ ಗದಾಧರೇ
ಪೀತಾಂಬರಾ ದಕ್ಷಿಣೇ ಚ ಸಂಭಿನೀ ಚೈವ ನೈರೃತೇ || 8 ||

- ಜಿಹ್ವಾ ಕೀಲಿಸ್ತತೋ ರಕ್ತೇತ್ ಪಶ್ಚಿಮೇ ಸರ್ವಮಾ ಹಿ ಮೂಮ್
ವಾಯವ್ಯೇ ಚ ಮಧೋನ್ಮತ್ತಾ ಕೌವೇರ್ಯಾಂ ಚ ತ್ರಿಶೂಲಿನೀ || 9 ||
- ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ ದೇವತಾ ಪಾತು ಬಲಾನ್ಯಾಂ ಸತತಂ ಮಮ
ಸಂರಕ್ಷೇನ್ಮಾಂತು ಸತತಂ ಪಾತಾಲೇ ಸ್ತುಬ್ಧ ಮಾತೃಕಾ || 10 ||
- ಉರ್ಧ್ವಾಂ ರಕ್ಷೇನ್ಮಹಾಕಾಳೇ ಜಿಹ್ವಾಸ್ತಂಭನ ಕಾರಿಣೀ
ಏವಂ ದಶದಿಶೋ ರಕ್ತೇತ್ ಬಗಲಾ ಸರ್ವ ಸಿದ್ಧಿದಾ || 11 ||

ಸ್ತೋತ್ರಂ

ಸೌವರ್ಣಾಸನ ಸಂಪಿತಾಂ ತ್ರಿನಯನಾಂ ಪೀತಾಂಶು ಕೋಲಾಸಿನೀಮ್
ಹೇಮೂಭಾಂಗದುಚಿಂ ಶತಾಂಕಮುಕುಟಾಂ ಸುಚಂಪಕ ಸ್ವಗೃತಾಂ ||
ಹಸ್ತೈರುದ್ರಪಾಶವದ್ರರಸನಾಃ ಸಂಭಿಭೃತೀಂ ಭೀಷಣೈಃ
ವ್ಯಾಪ್ತಾಂಗೀಂ ಬಗಲಾಮುಖೀಂ ತ್ರಿ ಜಗತಾಮ್ ಸಂಸ್ತಂಭಿನೀಂ ಚಿಂತಯೀ
ಪೀಯೂಷೋದಧಿ ಮಧ್ಯ ಚಾರುವಿಲಸದ್ರತ್ನೋಜ್ವಲೇ ಮಂಡಪೇ
ತತ್ಪಿಂಹಾಸನ ಮೂಲಾಪಾತಿತರಿಪುಂ ಪ್ರೇತಾಸನಾಧ್ಯಾಸಿನೀಮ್
ಸ್ವರ್ಣಾಭಾಂ ಕರಪೀಡಿತಾರಿದಸನಾಂ ಭ್ರಾಮ್ಯದ್ಗದಾಂ ವಿಭ್ರಮಾಮ್
ಯಸ್ತಾಂ ಧ್ಯಾಯತಿ ಯಾಂತಿ ತಸ್ಯ ವಿಲಲಂ ಸದ್ಗೋಹಿ ಸರ್ವಾಪದಃ
ದೇವಿ ತ್ವಚ್ಚಿದ್ರಣಾಂಬುಜಾರ್ಚನ ಕೃತೇ ಯಃಪೀತಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಮ್
ಮುದ್ರಾಂ ವಾಮಾಕರೇ ನಿಧಾಯ ಚ ಪುನರ್ಮುಕ್ತೀ ಮನೋಜಾಕರೀಂ
ಪೀತಾಧ್ಯಾನ ಪರೋಽಪ್ಯಕುಂಭಕವತಾದ್ ಬೀಜಂ ಸ್ಮರೇತ್ ಪಾರ್ಥಿವಮ್
ತಸ್ಯಾಮಿತ್ರ ಮುಖಸ್ಯ ವಾಚಿಪ್ಪದಂಯೇ ಚಾಡ್ಯಂ ಭವೇತ್ ತಕ್ಕಣಾತ್

ದೇವೀ ಉಪಾಸನಾ ಸಂಗ್ರಹಾಽ

ಮಾತರ್ಭಾಂಜಯ ಮುದ್ರಿ ಪಕ್ವದನಂ, ಬಿಹ್ವಾಂಚ ಸಂಕೀರ್ತಯ
ಚ್ಚಾಪ್ತೋ ಯಸ್ತಯ ಮುದ್ರಯಾ ಸುಭಿಷಣಾ ಮುಗ್ರಾಂಗತಿಂ ಸ್ತಂಭಯ
ಶತ್ರುಶೂರ್ಣಿಯ ಚೂರ್ಣಾ ಯಾಶು ಗದಯಾ ಗೌದಾಂಗಿ ಪೀತಾಂಬದೇ
ವಿಘ್ನಾಘಂ ಬಿಗ್ಧೇ ಹರಪ್ರಣಮತಾಂ ಕಾರುಣ್ಯ ಪೂರ್ಣೇಕೇಕೇ
ಮೂತರ್ದ್ವೈರವಿ ಭದ್ರಕಾಳೇ ವಿಸಯೇ ವಾರಾಹಿ ವಿಶ್ವಾಶ್ರಯೇ
ಶ್ರೀವಿದ್ಯೇ ಸಮಯೇ ಮಹೇಶಿ ಬಿಗ್ಧೇ ಕಾಮೇಶ ವಾಮೇ ರಮೇ
ಮಾತಂಗಿ ತ್ರಿಪುರೇ ಪದಾತ್ಪದತರೇ ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗಾ ಪದೇ
ದಾಸೋಽಹಂ ಶರಣಾಂಗತೋಽಸ್ಮಿ ಕೃಪಯಾ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಿ ತ್ರಾಹಿಮಾಂ
ಪೀತಾಂಬದಾಂಚ ದ್ವಿಭುಜಾಂ ಶ್ರೀಣೇತ್ರಾಂ ಗಾತ್ರಕೋಪ್ತಾಂ
ಫಲಾ ಮುದ್ರದ ಹಸ್ತಾಂಚ ಸ್ವರೇ ತ್ವಾಂ ಬಿಗಲಾಮುಖೀಂ

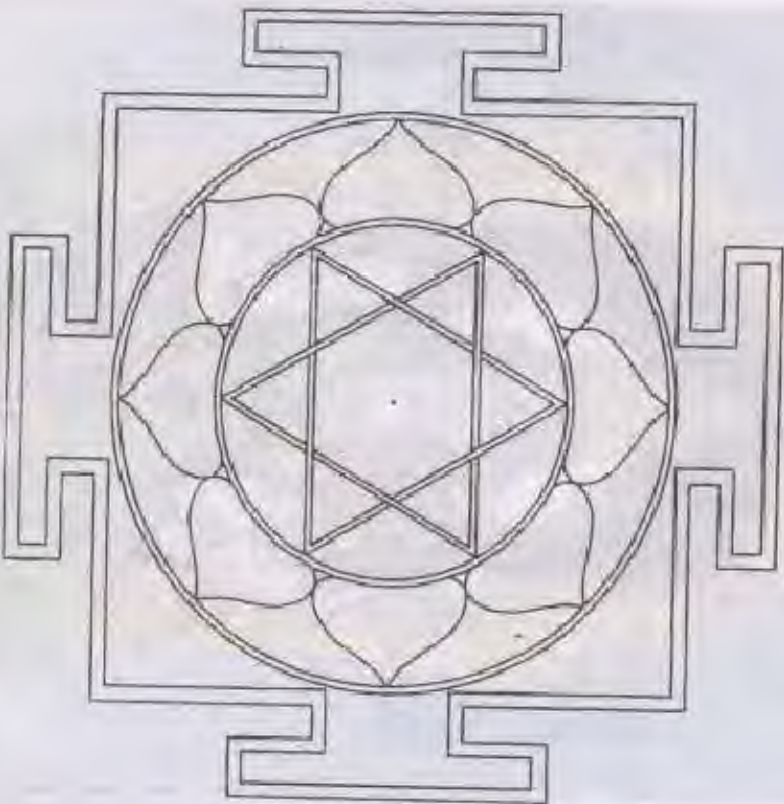

ದೇವೀ ಉಪಾಸನಾ ಸಂಗ್ರಹಾಽ

ಮಾತಂಗಿ

ಮೂತಂಗಿ

ಪುತ್ರಾ, ಪುತ್ರೈಃ, ಮಧ್ಯಮಾ, ವೈಖರೀ ವಾಕ್ಯೈಗಳಿಗೆ ಅಧಿದೇವತೆಗಳಾದ ವಾಣಿಹಾವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮೂತಂಗಿ ವೈಖರೀ ವಾಕ್ಯಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಣಿ. ಮಿಕ್ಕರಡೂ ಹಾರಾ ಭೈರವಿ ಮಹಾವಿದ್ಯೆಗಳು. ತಾಳಾ ಪತ್ಯಾಂತಿ ವಾಕ್ಯೆಗೆ, ಭೈರವಿ ಪರಾವಾಕ್ಯೆಗೆ ಅಧಿ ಕಾರಿಣಿಯರು. ವೈಖರೀ ವಾಕ್ಯೆಂದರೆ ಪೋಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯಲ್ಲದೆ ಆರೋಚನೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೂತಂಗಿ ಬಹುಪತ್ಯಂತಿ ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವಳೇ ಆಗುತ್ತಾಳೆ.

ಸರಸ್ವತಿ-ದೇವಿ ಆದಿತಾರವೇ ಮೂತಂಗಿ. ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ಪತ್ನಿ. ಈಕೆ ಮೇಣ ನುಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಗೀತಾರ್ಥವನ್ನು ಸಂಗೀತಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿಯೆಂದರೇ ಮಳೆ, ಮೇಘ, ಘಾಸಗನೆ, ಸಮುದ್ರಗಾಮಿಗಳಾದ ನದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಈಕೆಯನ್ನು ಪರ್ವತಸ್ವಾಹು. ಈಕೆ ಎಷ್ಟು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನರಗಳಲ್ಲ, ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಮಾಹವಾಗಿ, ಪಾದನಾಗಿ, ದ್ವನಿಯಾಗಿ, ಮನಃಚೈತನ್ಯವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಆದರೆ ಸರಸ್ವತಿಗೂ ಮೂತಂಗಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬರಬಹುದು. ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ.

ಅಂತಃಕರಣ ಪ್ರಪಂಚ ಮೂತಂಗಿಯದು. ಉಪರಂಗ ಪ್ರಪಂಚ ಸರಸ್ವತಿಯದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಭಾಷಣೆ, ಸಂಸ್ಕಾರ ಸರಸ್ವತಿಯದು. ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಪೂತಂಗಿಯದು. ಕುಲವಿಲ್ಲದೆ ಮೂತಂಗಿ, ಅಪಾರ-ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ದೂರವಾದವಳು. ಸರಸ್ವತಿ ಕವಿಗಳ ಪರ್ಯಾಯದ ದೇವತೆ, ಸಕಲಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ

ಮೂತಂಗಿ

ಸರಸ್ವತೀಣಾಸ್ತದಳಂ ಪದ್ಮಲಿಖಿತೇ ಯಂತ್ರ ಮುನೋದಮಮ್
ಭೂಪುರೇಣಾಪಿ ಸಂಯುಕ್ತಂ ಮೂತಂಗೀ ಪ್ರೀತಿ ವರ್ಧನಮ್

ವಿರುದ್ಧ. ಆದರೆ ಕಾಳೀದೇವತೆ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಭಾಗವೇ ಮಾತಂಗಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯ ಬೋಧನೆಗೆ ಮಾತಂಗಿ ಗುರು.

ಮಾತಂಗಿ ರತಿ ಪ್ರಿಯೆ. ಮಾತಂಗಿ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಎಂಬ ಅರ್ಥವೂ ಇದೆ. ಈ ನೆ ಗಣಪತಿಗೆ ಸಂಕೇತ. ಗಣಪತಿ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಗುರು. ವಿಷ್ಣುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಭುವು. ಸಿದ್ಧಿ-ಬುದ್ಧಿ ಆತನ ಪತ್ನಿಯರು. ಆ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಾತಂಗಿಗೆ ಇದೆ. ಆದಂಭದಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲವೂ ವಿಷ್ಣುಗಳ ಜಾಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಹಜಪ್ರಾಣ ಸ್ವಂದನೆಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವ ಗಾಢಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಭರಿತವಾದ ಮದವೇಂದ ಹೆಣ್ಣು ಆನೆ ಮಾತಂಗಿ. ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತೆಯ ಚಿಲುಬೆಗೆ ಮಿತಿ ಹೇಗಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ ಆಕೆಯ ಮರಕತವರ್ಣ ಕೋಮಲ ಶರೀರ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಿತಿಗಳಿಲ್ಲ. ಶಿವುರಸುಂದರಿಯೆಂದು ಅಂತಃಸೌಂದರ್ಯ. ಮಾತಂಗಿಯೆಂದು ಬಾಹ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯ.

ಮಾತಂಗಿಯ ಉಪಾಸನೆ ಮಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಸಾಧಕನು ರಾಜೇಶ್ವರಿಯನ್ನು ಸೇರಬಹುದು. ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿಗೆ ಮಂತ್ರಪುಣ ಮಾತಂಗಿ.

ಶರೀರದಲ್ಲಿ ವಿಶುದ್ಧ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾಳೆ ಮಾತಂಗಿ. ಕೃತಿಯು ನೇತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ಹೊರಟು, ಒಂದು ನಾಡಿ ಜಹ್ನುಗ್ರೀವನ್ನು ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಸ್ವತೀ ನಾಡಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿನ ಆವೇಶ ಮಾತಾಗಿ ಬದಲಾಗಿ ನಾಲಿಗೆಯ ತುದಿಯಿಂದ ಹೊರಬೀಳುತ್ತದೆ. ಕ್ರಾಂತಿಪರ್ವಕರಾದ ಕೆಲಿಗಳಿಗೆ, ಕಾಲಾಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಮಾತಂಗೀ ಸರಸ್ವತೀನಾಡಿ ತುತ್ತತುದಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಪಡುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿನ ಆವೇಶವೇ ಮಾತಂಗಿಯ ಆದಿವಾಸ.

ಮಾಣಿಕ್ಯವೀಣೆಯನ್ನು ಉಪಲಾಸಿಸುತ್ತ ಮಂದಾಲಸಳಾಗಿ, ಮಂಜುಳೆ ಮಾಗಿ ಲಾಸಳಾಗಿ, ಮರಕತವರ್ಣ ದೇಹದಿಂದ, ಚತುರ್ಭುಜಳಾಗಿ, ಚಂದ್ರಕಳಾ-ವಸಂತಳಾಗಿ, ಕುಂಚೋನ್ನತಳಾಗಿ, ಕುಂಕುಮರಾಗ ಶೋಣೆಯಾಗಿ, ಪುಂಡ್ರೇಕು-ಪಾಶಾಂಕುಶ, ಪುಷ್ಪಬಾಣ ಹಸ್ತಳಾಗಿ ಶೋಭಿಸುವ ಮಾತಂಗಿ ಮುನಿ ಕೆನ್ನೆಯಾದ ಮಾತಂಗಿದೇವಿಯನ್ನು ನಾವು ಆರಾಧಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮಾತಂಗಿ ಉಪಾಸನಾ

ಧ್ಯಾನಂ

ಮಾಣಿಕ್ಯವೀಣಾ ಮುಪಲಾಲಯಂತೀಂ
ಮಂದಾಲಕಾಂ ಮಂಜುಲ ವಾಗ್ವಿಲಾಸಾಂ
ಮಾಹೇಂದ್ರ ನೀಲದ್ಭುತಿ ಕೋಮಲಾಂಗೀಂ
ಮಾತಂಗ ಕನ್ಯಾಂ ಮನಸಾ ಸ್ಮರಾಮಿ

ಶ್ರುಮಾಂಗೀಂ ಶತಿಶೇಖರಾಂ ತ್ರಿನಯನಾಂ
ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನ ಸ್ಥಿತಾಂ
ವೇದೈರ್ರಾಪುದಂಧೈ ರಸಿಖೇಚಿಕೆ
ಪಾಶಾಂಕುಶಧರಾಂ

ಚತುರ್ಭುಜೀ ಚಂದ್ರ ಕಳಾವತಂಸೇ
ಕುಂಚೋನ್ನತೇ ಕುಂಕುಮ ದಾಗಶೋಣೇ
ಪುಂಡ್ರೇಕು ಪಾಶಾಂಕುಶ ಪುಷ್ಪಬಾಣ
ಹಸ್ತೇ ನಮಸ್ತೇ ಜಗದೇಕ ಮಾತ:

ಮಾತು ಮರಕತ ತ್ಯಾಮಾ
ಮಾತಂಗೀ ಮಧು ತಾಲಿನೀ
ಕುಡ್ಯಾತ್ ಕಟಾಕಂ ಕಲ್ಯಾಣೇ
ಕದಂಬ ವನವಾಸಿನೀ

ಜಯ ಮಾತಾಂಗ ತನಯೇ
ಜಯ ನೀತೋತ್ತಮತೇ
ಜಯ ಸಂಗೀತ ದಸಿಕೇ
ಜಯ ಲೀಲಾ ಶುಕ ಪ್ರಿಯೇ

ಬವಮಂತ್ರಂ

ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಕ್ಲೇಂ, ಹೂಂ ಮಾತಂಗೈ ಘೃತ್ ಸ್ವಾಹಾ

ಕವಚಂ

ಓಂ ಶಿರೋ ಮಾತಂಗಿ ನೀಪಾತು ಭುವನೇ ಶೀತು ಚಕುಷೀ
ಕುಂಡಲಾ ಕರ್ಣಯುಗಳಂ ಶ್ರೀಪುರಾ ವದನಂ ಮಮ || 1 ||

ಪಾತು ಕಂಠೇ ಮಹಾ ಮಾಯಾ ಹೃದಿ ಮಾಹೇಶ್ವರೀ ತಥಾ
ಶ್ರೀಪುಷ್ಪಾ ಪಾಶ್ವರ್ಯೋಃ ಪಾತು ಗುದೇ ಕಾಮೇಶ್ವರೀ ಮಮ || 2 ||

ಊರುದ್ವಯೇ ತಥಾ ಚಂಡೀ ಜಂಘಯೋಶ್ಚ ಹರಪ್ರಿಯಾ
ಮಹಾ ಮಾಯಾಪಾದ ಯುಗೈ ಸರ್ವಾಂಗೇಪಿ ಕುಲೇಶ್ವರೀ || 3 ||

ಅಂಗಪ್ರತ್ಯಂಗಕಮ್ ಚೈವ ಸದಾ ರಕ್ಷತು ವೈಷ್ಣವೇ
ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರೇ ಸದಾ ರಕ್ಷೇತ್ ಮಾತಂಗೀನಾಮಸಂಸ್ತುತಾ || 4 ||

ಲಲಾಟೇ ರಕ್ತಯೇ ನಿತ್ಯಂ ಮಹಾ ಹೃತಾಚಿನೀತಿ ಚ
ಸೇತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಸುಮುಖೇ ರಕ್ಷೇತ್ ದೇವೀ ರಕ್ಷತು ನಾಸಿಕಾಮ್ || 5 ||

ಮಹಾಸಿಂಹಾಚಿನೀ ಪಾಯುಸ್ಕುಬೇ ರಕ್ಷತು ಸರ್ವದಾ
ಲಜ್ಜಾರಕ್ಷತು ಮಾ ದಂಠೇ ಚೋ ಪ್ಪಾ ಸಮಾಪ್ತಗನೀರಪಟೇ || 6 ||

ಚಿಬುಕೇ ಕಂಠ ದೇಶೇ ತು ಚಿಹ್ನಾರಕ್ರಿತಯಂ ಪುನಃ
ಸುಸರ್ಗಂ ಮಹಾದೇವಿ ಹೃದಯಂ ಪಾತು ಸರ್ವದಾ || 7 ||

ನಾಭೀಂ ರಕ್ಷತು ಮಾಂ ಲೋಲಾ ಕಾಳಿಕಾಮತು ಲೋಚನೇ
ಉದರೇ ಪಾತು ಚಾಮುಂಡಾ ಲಿಂಗೇ ಕಾತ್ಯಾಯಿನೀ ತಥಾ || 8 ||

ಉಗ್ರತಾದಾ ಗುದೇ ಪಾತು ಪಾದೌ ರಕ್ಷತು ಚಾಂಬುಕಾ
ಭುಜೌ ರಕ್ಷತು ಶ್ವರಾಣೇ ಹೃದಯಂ ಚಂದ್ರಭೂಷಣಾ || 9 ||

ಜಿಹ್ವಾಯಾಂ ಮೂರ್ಧನಾ ರಕ್ಷೇತ್ ಪೂರ್ವೇ ರಕ್ಷತು ಪುಷ್ಪಿಕಾ
ವಿಸಯಾ ದಕ್ಷಿಣೇ ಪಾತು ಘೇಞಾ ರಕ್ಷತು ವಾರುಣೇ || 10 ||

ನೈಋತ್ಯಾಂ ಸುದಯಾ ರಕ್ಷೇತ್ ವಾಯುಬ್ಧಾಂ ಪಾತು ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ
ಕುಶಾನ್ಯಾಂ ರಕ್ಷತೇ ದೇವೀ ಮಾತಂಗೀ ಶುಭಕಾರಿಣೀ || 11 ||

ರಕ್ಷೇತ್ ಸುರೇಶಾ ಚಾಗ್ರೇಯೇ ಬಗಕಾ ಪಾತುಚೋರೈಃ
ಉದ್ವರ್ಗಂ ಪಾತು ಮಹಾದೇವೀ ದೇವಾನಾಂ ಪಿತಕಾರಿಣೀ || 12 ||

ಪಾತಾಳೇ ಪಾತು ಮಾಂ ನಿತ್ಯಂ ಮಶಿನೀ ವಿಶ್ವರೂಪಿಣೀ
ಪ್ರಣವಂ ಚತುರ್ದಶೀ ಮಾಯಾ ಕಾಮಬೀಜಂ ಚ ಕೂರ್ಚಿಕಮ್ || 13 ||

ಮಾತಂಗಿನೀ ಚೇಯುತಾಸ್ತಂ ಪಟುಜಾಯಾ ವಧಿರ್ಮುಃ
ಸಾಕ್ಷೇಕ ದಶವಣೋಗಾ ಸೌ ಸರ್ವತ್ರ ಪಾತು ಮಾಂ ಸದಾ || 14 ||

ಸ್ತೋತ್ರಂ

ನಮಾಮಿ ದೇವೀಂ ಸದಾ ಚಂದ್ರಮೌಳೀ-
ಮೂರ್ತಂಗಿನೀಂ ಚಂದ್ರ ಕಳಾವತಂಸಾಂ

ದೇವೀ ಉವಾಸನಾ ಸ್ತೋತ್ರಾಣ್

ಅಮಾಯ ಪ್ರಾಪ್ತ ಪ್ರತಿಪಾದಿತಾರ್ಥಂ
ಪ್ರಚೋದಯಂತೀಂ ಪ್ರಿಯಮಾದರೇಣ || 1 ||

ಕೃತಾರ್ಥಯಂತೀಂ ಪದವೀಂ ಪದಾಭ್ಯಾಂ
ಆಸಾಲಯಂತೀಂ ಕಲವಲ್ವಕೀಂ ತಾಮ್
ಮಾತಂಗಿನೀಂ ಸ ದ್ ಹೃದಯಾ ನೃನೋಮಿ
ನೀಲಾಂಶುಕಾಂ ಶುದ್ಧ ಸಿತಂಬ ಚೇಲಾಂ || 2 ||

ತಾಲೇದಳೇನಾರ್ಜಿತ ಕರ್ಣಭೂಷಾಂ
ಮಾರ್ಥೀಮದೋದ್ವೂರ್ಣಿತ ನೇತ್ರಪದ್ಮಾಮ್
ಘನಸ್ಪನೀಂ ಶಂಭುವದ್ಗುಣಮಾಮಿ
ತಡಿಲ್ವತಾಕಾಂತಿ ಮನಘ್ನ ಭೂಷಾಮ್ || 3 ||

ಸಮಸೇ ಮಾತಂಗೆ ಮೃದುಮುದಿತ ತನ್ಮೈ ತನುಮತಾಮ್
ಪರಶ್ವೇಯೋದಾಯೈ ಕಮಲಚರಣಭಾಸ ಮನಾಮ್
ಸದಾಸಂ ಸೇವ್ಯಾಯೈ ಸದಸಿ ವಿಬುಧೈರಿದೃಢೃಷಣೈಃ
ದಯಾದಾಕ್ರಯೈ ದೇವೈ ದುರಿತದಳಯೋದ್ವಂದಮಸಸೇ || 5 ||

ವರಂಮಾತ ಸ್ತೇ ಯೋ ಜಪತಿಮನು ಮೇವೋಗ್ರ ಹೃದಯಃ
ಕವಿತ್ವಂ ಕಲ್ಪಾಸ್ರಾಂ ಕಲಯತಿ ಸುಕಲ್ಪಃ ಪ್ರತಿಪದಮ್
ಆಪಿ ಪ್ರಾಯೋದಮ್ಯಾಂ ಮೃತಮಯಪದಾಯಿಸ್ಕಲತಿತಾ
ಮಟೀಚಾದ್ಯಾವಾಣೇನಟಿತಿ ರಸನಾಯಾಂ ಚ ಫಲಿತಾ || 6 ||

ಸರ್ವಲಕ್ಷಣ ಸಂಯುಕ್ತಾಂ ಪುಷ್ಪಿಣೀ ಮಾರ್ಚಯೇಚ್ಛೇವೇ
ಮತಂಗಮನಿನೋಕ್ತಂ ಚ ಸದ್ವಸ್ತಿದಿಕರಂ ಭುವಿ || 7 ||

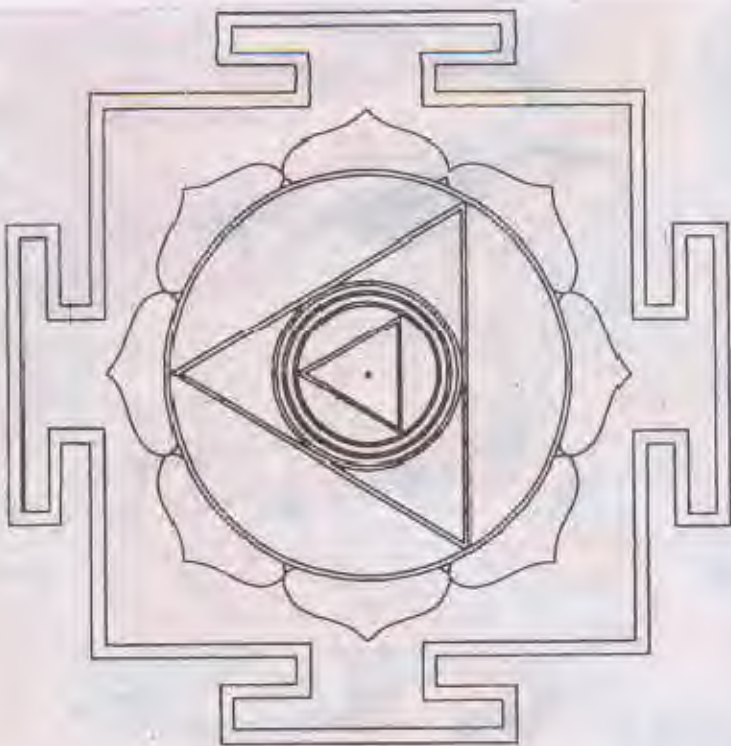

ದೇವೀ ಉವಾಸನಾ ಸ್ತೋತ್ರಾಣ್

ಛಿನ್ನಮುಕ್ತಾ

ಭಿನ್ನಮುಕ್ತಾಯಂತ್ರ

ತ್ರಿಕೋಣಾ ವಿನ್ಯಸೇನಾದೌ ತನ್ನದ್ದೇ ಮಂಚಲ ತ್ರಯಂ
ತನ್ನದ್ದೇ ವಿನ್ಯ ಸೇದ್ಯೋನಿಂ, ದ್ವಾರತ್ರಯಸಮನ್ವಿತಾಮ್
ಒಪ್ಪಿದಪ್ಪದಳಂ ಪದ್ಮಮ್ ಭೂನಿಂಒತ್ತಿತಯಂ ಪುನಃ
ಕೂರ್ದ ಬೇಜಂ ಲಿಖೇನ್ನದ್ದೇ ತ್ರಿಕೋಣೇ ಫಣಿ ಸಮನ್ವಿತಮ್

ಭಿನ್ನಮುಕ್ತಾಯಂತ್ರ

ಕೆವಲ, ಶಿರಗಳರದೂ ಬೇರಬೇರಯಾಗಿದ್ದರೂ ಜೇವಿಕೆಯಾದ್ದೇ ಭಿನ್ನಮುಕ್ತಾಯಂತ್ರ. ಗಣಪತಿ ಮುನಿ ತಮ್ಮ ಜೀವವನದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕವಾಲಭೇದವಾದ ನಂತರ ಅದರಿಂದ ಮಹಾಜ್ಯೋತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿದ ನೀರಿನ ಹಬೆಯಂಥದ್ದು (ಅವಿ) ಗಣಪತಿ ಮುನಿಯ ಶಿರಸ್ಸಿನಿಂದ ಉಗಮಿಸಿದ್ದನ್ನು ಆತನ ಶಿಷ್ಯರು ನೋಡಿದರು. ಅದು ಮರಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟ

ಕಾಳೇಶತಪೋ ಭಿನ್ನಮುಕ್ತಾಯಂತ್ರ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷಗಳಿವೆ. ಶರೀರವಲ್ಲ ಮೃತಿಸಿರುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕಾಳಿಯದು. ಕೇವಲ ಬೆನ್ನುಹುರಿಯನ್ನು ಕುಂಡಲಿನಿಯನ್ನು ಸುಷುಮ್ನವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವಳು ಭಿನ್ನಮುಕ್ತಾಯಂತ್ರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕಾಳಿಯದು. ಆಯುಧಭೂತವಾದ ವಜ್ರಾಯುಧವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಪಡುವುದು ಭಿನ್ನಮುಕ್ತಾಯಂತ್ರ. ಆಕೆಗೆ ವಜ್ರವೈರೋಚನ ಎಂದು ಕೂಡ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ವಜ್ರಶಕ್ತಿ ವೈರೋಚನ. ಕೆರಳಲಗಳನ್ನು ಆನುಗ್ರಹಿಸುವುದು ಕೂಡ ವೈರೋಚನಿಯೇ. ಕಾಳಿ, ಸುಂದರಿ, ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಎದ್ದಾ ಅಧಿದೇವತೆ ಆದರೂ ಮಧ್ಯಮಾ ದೇವಿಯೇ (ಗೌರಿದೇವಿಯೇ) ಈಕೆ. ಕಾಳಿಯನ್ನು ಇಂದ್ರಾಣಿ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಚಂಡ ಚಂಡಿಕೆ ಎಂದೂ, ಮಧ್ಯವಾಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಮನೈವಾಗಿ ಕುಂಡಲಿನಿಯನ್ನು ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಳಿ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಕುಂಡಲಿನಿ ಉದ್ಗಾರವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಷುಮ್ನಾ ನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿದುಬಂದು ಪಶ್ಚಿಮಾಕ್ಷರೇ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಚಂಡ ಚಂಡಿಕಾ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದು ಶಿರಸ್ಸಿನವರೆಗೂ ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಆಮೃತನಾಡಿ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಎದೆಯ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೃದಯವನ್ನು ಹಿಡಿದು ತೂಗಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಪುರೋನಾಡಿ.

ಸುಷುಮ್ನದಲ್ಲಿದ್ದ ಕುಂಡಲಿನಿಯನ್ನು ಭಿಸ್ವಮಸ್ತಾ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಶೀರ್ಷ-ಕಪಾಲಗಳನ್ನು ಭಿಸ್ವಮಾದುವುದು ಭಿಸ್ವಮಸ್ತಾ ಕಾರ್ಯ. ಚಿತ್ರೆಯ ಮೇಲೆ ಶವವನ್ನು ಇರಿಸಿ, ಅಗ್ನಿಪರ್ವತ ಮೂಡಿ ಕಪಾಲಮೋಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ, ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ಸತ್ತವ್ವಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲು ಸ್ವಹಸ್ತಕ್ಕೆ ಹೋದವರು ಕಾಯುತ್ತ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಕಪಾಲ ವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗುವುದೆಂದರೆ - ಸತ್ತ ನಂತರ ನಡೆಯುವುದಲ್ಲ. ಜೀವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದನ್ನೇ ಭಿಸ್ವಮಸ್ತಾತ್ವ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಕಪಾಲ ವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ನಂತರವೂ ಯೋಗಿ ಜೀವಿಸಬಲ್ಲ. 'ವೈಷ್ಣೋಹ್ಯ ಶೀರ್ಷ ಕಪಾಲ' ಎಂಬುದು ಶ್ರುತಿ ವಾಕ್ಯ.

ಗಣಪತಿ ಮುನಿ ತಮ್ಮ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಭಿಸ್ವಮಸ್ತಾ ದೇವಿಯನ್ನು ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯತಃ ಪುಣ್ಯ ಮಾವಿಷ್ಣು ಕುಂಡಲಿನೀ ಕಾಳೀ ಯೋಗೀಷು ಸುಷುಮ್ನಯಾ ಪ್ರವಹಂತೀ ಪಶ್ಚಾತ್ತ ಚಂದ ಚಂಡಿಕಾ |

ಸುಷುಮ್ನಾಂ ಚ ಪ್ರಚಂದ ಚಂಡಿಕಾ ವ್ಯವಹಾರಃ |

ಸಾಯೋಗೀಷು ಭಿಸ್ವಮಸ್ತಾ ಭವತಿ |

ಭಿಸ್ವಮಸ್ತಾತ್ವಂ ಚ ಕಪಾಲ ದ್ವಯ ಭೇದಾತ್ |

ನ ಕೇವಲಂ ಮಂದಣೇ | ಜೀವಿತ ಕಾಲೇಪಿ |

ಭಿಸ್ವ ಕಪಾಲೋಪಿ ಯೋಗೀ ಜೀವಿತಂ ಶಕ್ಯಯಾತ್

'ವೈಷ್ಣೋಹ್ಯ ಶೀರ್ಷಕಪಾಲೇ' ಇತಿ ಶ್ರುತಿ ರತ್ನ ಭವೇತ್.

ದೇವಿಗೆ ಇಕ್ಕೆಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಡಾಕಿನಿ, ವರ್ಣಿನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆಕೆಯ ಯೋಗಿನೀ ಸಖಿಯರು. ಇಹಾನಾಡಿ ಡಾಕಿನಿ, ಪಿಂಗಣನಾಡಿ ವರ್ಣಿನಿ. ಭಿಸ್ವಮಸ್ಥಳ ಸುಷುಮ್ನಾ ಸುಷುಮ್ನ ತನ್ನ ಸ್ವಾಭಾವದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಮಸಕ ಹಸುಗತವಾದಂಶಾಗುತ್ತದೆ. ವೈಯ ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಶಿರಸ್ಸು ಆಕೆಯ ಹಸುಬಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ವೈಯ ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಕಬಂಧವಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಓಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರುವ ಮೂರು ರಕ್ತಧಾರಗಳು,

ಯೋಗೋದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದವನ ನಾಡ್ಗ್ರವೆಂಬ ಭೂಮವ್ವದಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಮೂರು ಅಮೃತಧಾರಗಳೆಂದು ಅರ್ಥ.

ಒಂದು ಧಾರೆ ಶಿರಸ್ಸಹಸ್ತಾರತ್ವ. ಉದರದ ಚಂಡಾ, ಪಿಂಗಣ ನಾಡಿಗೆಳ ತರ್ಪಣಕ್ಕೆ.

ತನ್ಮೂಲಕ ದೇಹ ಸರ್ವಸ್ವಸ್ಮಿ ಯೋಗಿ ತರ್ಪಣ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ, ತೋಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದರ್ಥ.

ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಆಶಿಸುವ ಸಾಧಕನು ಭಿಸ್ವಮಸ್ತಾಳನ್ನು ಆರಾಧಿಸಬೇಕು. ಕಬಂಧಾ ದುದ್ಧಕಂ ರಕ್ತ ಧಾರಾ ಶ್ರಿಕಂಠಾ

ಶ್ಚ ಗ್ರಾದುದ್ಧಕ ಮಮೃತ ಧಾರಾ ಶ್ರಿಕಮ್ |
ಏಕಯಾ ಶಿರಸ್ಸರ್ಧಮ್ | ಇತರಾಭ್ಯಾ
ಮಾ ಪಿಂಗಣ ಯೋಃ | ತದ್ಧಾರಾ ಸರ್ವಸ್ವ ದೇಹಸ್ವ

(ಗಣಪತಿ ಮುನಿ)

ಇದು ದೇವಿಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶತ್ವ.

ಭಿನ್ನಮಸ್ತು ಉಪಾಸನಾ

ಧ್ಯಾನಂ

ಭಿನ್ನಮಸ್ತಾಂ ಕರೇ ವಾಮೇ ಧಾರಯಂತೀಂ ಸ್ವಮಸ್ತಕಮ್
ಪ್ರಸಾರಿತ ಮುಖೇಂ ಭೀಮಾಂ ಲೇಲಿಹಾನಾಗ್ರಜಟ್ಟಕಾಮ್ || 1 ||

ಜಿಟಂತೀಂ ರೌದ್ರಿರೀಂ ಧಾರಾಂ ನಿಜಕಂಠ ವಿನಿರ್ಗ ತಾಮ್
ವಿಕೀರ್ಣ ಕೇಶಪಾಶಾಂಚೆ ನಾನಾ ಪುಷ್ಪ ಸಮನ್ವಿತಾಮ್ || 2 ||

ದಕ್ಷಿಣೇ ಚ ಕರೇ ಕರ್ತ್ರೀಂ ಮುಂದೆ ಮಾಲಾ ವಿಘ್ನೋಷಿತಾಮ್
ದಿಗಂಟುರೀಂ ಮಹಾ ಘೋರಾಂ ಪ್ರತ್ಯಾಲೀಚ್ಛ ಪದೇಶಿತಾಂ || 3 ||

ಅಸ್ತಿಮಾಲಾ ಧರಾಂ ದೇವೀಂ ನಾಗ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಿನೀಂ
ಶಾಕಿನೀ ವರ್ಣಿನಿ ಯುಕ್ತಾಂ ಪಾಮುದಕ್ಷಿಣಾಯೋಗತಃ || 4 ||

ದಕ್ಷೀಣಾತಿಶಿತಾ ವಿಮುಕ್ತ ಚಕುರಾ ಕರ್ತ್ರೀಂ ತಥಾ ಕರ್ಪರಮ್
ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ದಧತೀಂ ರಜೋಗುಣ ಭವಾ ನಾಮಾಪಿ ಸಾ ವರ್ಣಿನೀ
ದೇವ್ಯಾಶ್ಚಿನ್ನ ಕಟಂದತಃ ಪತದಸ್ಯಗ್ಧಾರಾಂ ಜಿಟಂತೀಂ ಮುದಾಂ
ನಾಗಾಬದ್ಧ ಶಿರೋಮಣಿಂ ಮನು ವಿದಾಪ್ನೇಯಾ ಸ್ವದಾ ಸಾಕುರೈಃ

ದೇವೀ ಉಪಾಸನಾ ಸ್ತೋತ್ರಾಣಿ
ಜಪಮಂತ್ರಂ
ಶ್ರೀಂ ಕ್ಲಂ ಟ್ರಂ ಐಂ ವಪ್ರ ವೈರೋಚನೀಯೇ
ಹೂಂ ಹೂಂ ಘಟ್ ಸ್ವಾಹಾ

ಕವಚಂ

ಹೂಂ ಬೇಜಾತಿಹಾ ದೇವೀ ಮುಂದೆ ಕರ್ತ್ರೀ ಧರಾ ಪದಾ
ಹೃದಯಂ ಪಾತು ಸಾ ದೇವೀ ವರ್ಣಿನೀ ಶಾಕಿನೀ ಯುತಾ || 1 ||

ಶ್ರೀಂ ಪ್ರೀಂ ಹೂಂ ಐಂ ಚೈವ ದೇವೀ ಪೂರ್ವ ಸ್ವಾಂ ಪಾತು ಸರ್ವದಾ
ಸರ್ವಾಂಗಾಂ ಮೇ ಸದಾಪಾತು ಭಿನ್ನಮಸ್ತಾ ಮಹಾಬಲಾ || 2 ||

ವಪ್ರವೈರೋಚನೀಯೇ ಹೂಂ ಘಟ್ ಬೇಜ ಸಮನ್ವಿತಾ
ಉತ್ತರ ಸ್ವಾಂ ತಥಾಗ್ರಾಂಚ ವಾರುಣೇ ನೈಋತೀಽವತು || 3 ||

ಇಂದ್ರಾಕೇ ಭೈರವೀ ಚೈವ ಸಿತಾಂಗೀ ಚ ಸಂಹಾರಿಣೀ
ಸರ್ವದಾ ಪಾತು ಮಾಂ ದೇವೀ ಚುನ್ಯಾ ನ್ಯಾಸು ಹಿ ದಿಕ್ಪತ್ಯೆ || 4 ||

ಸ್ಮರೀತ್ರಿಂ

ನಾಭೌ ಶುಭ್ರಾರವಿಂದಂ ತದುಪರಿ ವಿಮಲಂ ಮಂಡಲಂ ಚಂಡರಶ್ಮೀಃ
ಸಂಸಾರ ಸ್ಥೈಕರೂಪಾಂ ತ್ರಿಭುವನ ಐಸನೀಂ ಭರ್ಮಕಾಮಾರ್ಘದಾಶ್ರೀಂ
ಶ್ಯೆನ್ ಮಧ್ಯೇ ತ್ರಿಮಾರ್ಗೇ ತ್ರಿತಯ ತನು ಧರಾಂ ಭಿನ್ನಮಸ್ತಾಂ ಪ್ರಶಾಂತಾಂ
ತಾಂ ವಂದೇ ಚಾಸ್ಯ ರೂಪಾಂ ಮರಣ ಭಯಹರಮ್ ಯೋಗಿನೀಂ

ಯೋಗಮುದ್ರಾಂ || 1 ||

ತವಚ್ಚಿನ್ಮಾಂ ಶೀರ್ಷ್ಯಂ ವಿದುರಖಿಲ ಧಾತ್ರೈಗಮವಿದೋ
ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಮಸ್ತೇ ಪಿಹುಕಪಸಾಂ ಯದ್ ವಿರಳತೇ
ಸುಪುಷ್ಕಾಯಾಂ ನಾಡ್ಯಾಂ ತನುಕರಣಿ ಸಂಪರ್ಕ ರಹಿತಾ
ಪಿಹಃ ಶಕ್ತ್ಯಾಯುಕ್ತಾ ವಿಗತ ಚಿದನಿದ್ರಾವಿಲಸಸಿ || 2 ||

ದಿಗ್ವಿಕ್ರಾಂ ಮುಕ್ತ ಕೇಶೀಂ ಪ್ರಳಯ ಘನ ಘಟಾ ಘೋರ ರೂಪಾಂ ಪ್ರಚಂಡಾಂ
ದಂಷ್ಟಾ ದುಃಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ವಹ್ನಿ ದರವಿವರ ಲಸಲೋಲ ಜಹ್ನಾಗ್ರ ಭಾಸಾಂ
ವಿದ್ಯುಲ್ಲೋಲಾಕ ಯುಗಾಂ ಹೃದಯ ತಟಲವದ್ಭೋಗಿನೀಂ ಭೇಮಮೂರ್ತೀಂ
ಸದ್ಭಕ್ತಿಸ್ವಾತ್ಮಕಂ ಪ್ರಗಳಿತ ದುರಿಧೈಃ ಡಾಕನೀಂ ವರ್ಧಯಂತೀಂ || 3 ||

ಬ್ರಹ್ಮೇಶಾಚ್ಯುತಾದ್ಭುಃ ಶಿರಃ ವಿನಿಹಿತಾ ಮಂದ ಪಾದಾರವಿಂದೈಃ
ಆಸ್ತಾಯೋಗೇಂದ್ರ ಮುಚ್ಛ್ಯಃ ಪ್ರತಿಪದಮನಿಶಂ ಚಿಂತಿತಾ ಚಿಂತ್ಯ ರೂಪಾಂ
ಸಂಸಾರೇ ಸಾರ ಭೂತಾನ್ವಿಭುವನ ಜನನೀಂ ಭಿನ್ನಮಸ್ತಾಂ ಚೈಶಾಂತಾಂ
ಇಷ್ಟಾಂತಾ ಮಿಶ್ರ ದಾಶ್ರೀಂ ಕಲಿಕಲುಷ ಹರಾಂ ಚೇತನಾ ಚಿಂತಯಾಮಿ

|| 4 ||

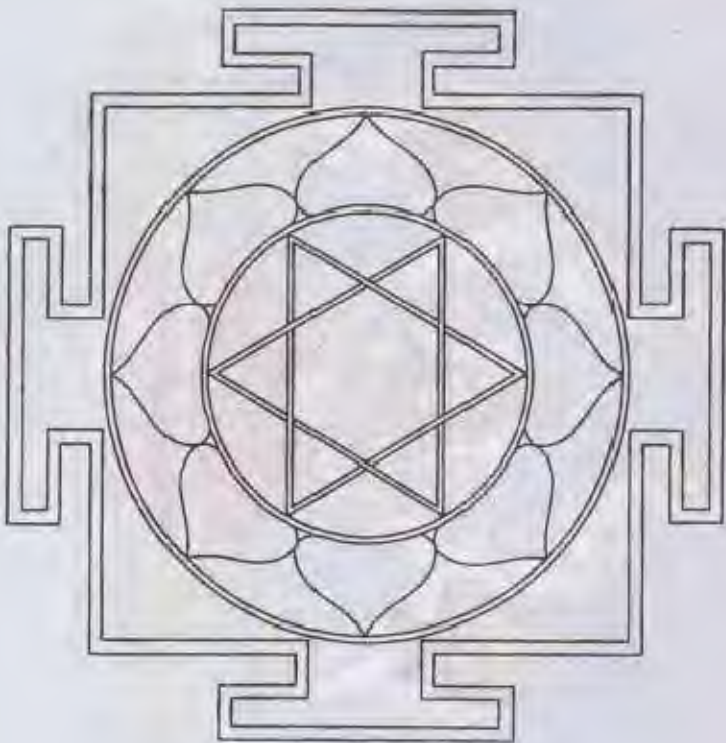
ವೈಯಾಘ್ರಾಜನ ರಂಜಿತಸ್ವ ಜಘನೇಂದ್ರಕೇ ಪ್ರಲಂಬೋದರೇ
ಖರ್ದೇನಿರ್ವಚನೀಯ ಪರ್ವ ಸುಭಗೇ ಮುಂಡಾವಳೇ ಮಂಡಿತೇ
ಕರ್ತ್ರೇಂ ಕುಂದರುಚಿಂ ವಿಚಿತ್ರ ವಸಿತಾಂ ಜ್ಞಾನೇ ದಧಾನೇ ಪದೇ
ಮಾತರ್ಧಕ್ತ ಜನಾನುಕಂಪಿನಿ ಮಹಾ ಮಾಯೇಂದ್ರಸು ತುಭ್ಯಂ ನಮಃ

|| 6 ||

ಕಮಲಾತ್ಮಿಕಾ

ಕಮಲಾ ಯಂತ್ರ

ಪಟೋಕ್ತೇ ವಸು ಪತ್ರಂಚ ಕಮಲಂ ಭೂಪುರಾನ್ವಿತಮ್
ಸಂಪ್ರೋಕ್ತಂ ಕಮಲಾ ಯಂತ್ರಂ ಶ್ರೀಂ ಬೀಜಸಮನ್ವಿತಮ್

ಕಮಲಾಕ್ಷಿಕೆ

ಶ್ರೀಪುರ ಸುಂದರಿಯೇ ಕಮಲಾಕ್ಷಿಕಾ ಸುಂದರಿ. ಕಮಲಾ ಶುದ್ಧೋಪಾಸನಾ ದೇವತೆ. ಕೆತ್ತದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಆದರೂ, ಅದು ದೇವತಾ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ ಮುಖವಿದ್ದೆಗಳು ಎರಡಾದವು. ಸುಂದರೀ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ದೇವತಾ ಮುಖ್ಯಮುನಿಪತ್ನಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಮಲಾ ದೇವತಾ ಉತ್ತಮನ ಪತ್ನಿ ಸುಂದರೀ ಸಹಸ್ರಾರಾಧ್ಯಾ ಸ್ತುತ. ಈಕೆ ಹೃತ್ಕಮಲಾಕ್ಷಿಕೆ. ಈಕೆಯ ಮಂತ್ರ ಕೂಡ ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರವೇ.

ಶ್ರೀಂ ಏಂಬಿ ಏಕಾಕ್ಷರವೇ ಮಂತ್ರ. ಮೋಕ್ಷಗ್ರಾಮಗಳೂ, ವೈಭವವನ್ನೂ ಅವೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಕಮಲಾಕ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಉಪಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಜಗತ್ತೆಲ್ಲದ್ದರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಮಲದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದಳು ಕಮಲ. ಏಷ್ವರೇಷನ ಹೃತ್ಕಮಲವೇ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲದ್ದರಕಮಲ. ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾಕಮಲ. ಧನ-ಧಾನ್ಯ-ಲಾಭಕ್ಕೆ ಕೌಶಾಗ್ಗ, ಸಂತಾನ, ಸತ್ಕೃಷ್ಣಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅನುಗ್ರಹಿಸುವ ತಾಯಿ ಕಮಲಾಕ್ಷಿಕೆ. ರಂಭಿದಿಂದ ಜನಿಸಿದಾಕೆ, ಸಮುದ್ರದ ನೊರೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದಳುಕೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಚೆಲುವಿಗೆ, ಪ್ರೀತಿಗೆ, ಲಾಲಿಕೆಕ್ಕೆ ಈಕೆ ಏಕಿಷ್ಟಾದಿ ದೇವತೆ. ಶರೀರ ಸಂಹಿತವಾಗಲಿ, ಸೌಂದರ್ಯವಾಗಲಿ, ಸದ್ಭಕ್ತನಾಯಗಲಿ ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸಿದಂತೆಯೇ ಶರೀರ ಸಂಪರ್ಕವೇ ಇಲ್ಲದ ಅತ್ಮಸೌಂದರ್ಯ ಕೂಡ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನತ್ವ ರಹದ ದೇಹದಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಅತ್ಮಸೌಂದರ್ಯದಂಥದ್ದೇ ಕನರಿವಲ್ಲಿ ಮೂಳೆತ ಕಮಲವನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ತಲುಪಿದ ಕಮಲಾಕ್ಷಿಕೆ ಕೂಡ.

ಏಹಿಕ ಪ್ರಾಭವ ಕಮಲಾಕ್ಷಿಯಿಂದಲೇ ನಾವು ಅಶಿಸಬೇಕು. ಏಹಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಹತ್ವವಾದುದು ದೈವಭಾವನೆ. ಅದನ್ನು ಕಮಲಾಕ್ಷಿಕೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾಳೆ. ದೇಹ ಸೌಂದರ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಜೀವನದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೂ ಅಮುಚ್ಚಿಕೆ, ಅನಂದವನ್ನು ನೀಡುವ ದೇವತೆ ಕೂಡ ಕಮಲಾಕ್ಷಿಕೆಳೇ.

ಕಮಲಾ ಎಂದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇವಿ ಎಂದರ್ಥ. ಪ್ರತಿ ಪಾರ್ಥಿವ ಚಿಹ್ನೆಯಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರುವ ಶಕ್ತಿ ಕೂಡ ಕಮಲಾಳೇ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಕಳೆ ಕಮಲಾಕ್ಷಿಕೆಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಮವಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಕಂಡರೂ ಕಾಳೇ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿನ ಉದ್ಬಂಧತನವನ್ನೇ ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಕರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ.

ಸೌಭಾಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯಗಳೆಂಬುದು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರೂ, ಕಮಲಾಕ್ಷಿಕೆ ನಾವು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಾಗ ಕಾಳಿಯಂತೆ ನಮ್ಮ ಶರೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಆಚೆ ಬಿಡಾಡುವ ದೇವಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಮಹಾವಿದ್ಯೆಯ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕಮಲಾಕ್ಷಿಕೆ ಅಂತಿಮ ದೇವತೆ. ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವುದೇ ಆಲ್ಲದೆ, ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೂಡ ಅನುಗ್ರಹಿಸುವ ದೇವತೆ ಆಕೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೌಭಾಗ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದವನ್ನು ಕೂಡ ಪೂಜೆಯುಪುದಕ್ಕೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸಬೇಕು.

ಕಮಲಾಕ್ಷಿಕೆ ಅನಾಹತ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಕಮಲಾಕ್ಷಿಕೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದವರು ಭೃಗುಮಹರ್ಷಿ. ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಭೃಗುಮಹರ್ಷಿಯ ಪುತ್ರಿ. ಆದಿತ್ಯಾಗಿಯೇ ಆಕೆಯನ್ನು ಭಾಗ್ಯವಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಭೃಗುಮಹರ್ಷಿ ವರೂಣದೇವನ ಪುತ್ರಿ. ವರೂಣ ಸವುದ್ರಗಳಿಗೆ ರಾಜ. ಭೃಗು, ಆಂಗೀರಸ ಬಹಳಷ್ಟು ಶ್ರೋತ್ರಿಯ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಪುರುಷರು. ಶ್ರಾವಣ ಮನ ಈ ದೇವಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರವಾದುದು. ಆ ಮೂಸದಲ್ಲೆಲ್ಲರೂ ವರಲಕ್ಷ್ಮೀ ಭಕ್ತವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಂಸ್ಕಾರ, ಸಂಕಲ್ಪ, ಶಕ್ತಿಗಳ ದಿವ್ಯಭವ್ಯ ಸಂಯೋಗ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತೀಕ ಈ ಕಮಲಾಕ್ಷಿಕೆ.

ಮೂತಂಗೀ ದೇವಿಯೇ ವೈಭವ ರೂಪ ಹಾಳೆ ಸಂವತ್ಸರಾಯಿನಿಯಾದಾಗ ಕಮಲಾದೇವಿಯಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಮೇಕೆ ಇಬ್ಬರಗೂ ಇದೆ.

ಸ್ವಂಧಪುರಾಣ, ವಿಷ್ಣುಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ —

ಮಾಮ ಪಾರ್ಶ್ವಗತಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಂಸ್ಥೀಷ್ಟಾ ಪದ್ಮಪಾಣಿನಾ
ವಲಕ್ಷೀ ವಾಡನಾ ಪದಾ ಭಗವತುಖಲೋಚನಾ

ಅಂದರೆ, ವಿಷ್ಣು ವಾಮ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ (ಕೆಳಗಡೆ) ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಬೀಣೆ ನುಡಿಸುತ್ತಿರುವಳೆಂದು. ಆತನ ಮುಖವನ್ನೇ ಆಕೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವಳೆಂದು ಅರ್ಥ. ಬಂಗಾರ ಪೂರ್ವದ ಪರೀರ ಆಕೆಯದು. ಕ್ಷುಪೂರ್ವದ ಪರೀರ ಸೀರೆಯನ್ನು ಆಕೆ ಉಟ್ಟಿರುತ್ತಾಳೆ. ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಮಹು: ನನ್ನು ಧರಿಸಿರುತ್ತಾಳೆ. ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಭಯಮುದ್ರೆ, ನಾಮಹಸ್ತ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಕಮಲಗಳಿರುತ್ತವೆ. ನಾಲ್ಕು ಶುಭ ಗಜ ಸೊಂಡಿಲುಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಸುಮಾರು ಕಲಶಗಳಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ಅಭಿಷೇಕಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಆರಿಣ ಕಮಲ ಆಕೆಯ ಆಸನ.

ಪುರುಷಸೂಕ್ತದಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀಶ್ಲೋ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಾ' ಎಂದು ಪರಮಪುರುಷನ ವಕ್ತಿಯಾಗಿ ಆಕೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರ ವೈಭವ, ಅಶ್ವರಥ ಸಮೇತವಾಗಿ ಇರುತ್ತಿರುವೆಂದು ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಹೇಗೆ ರಾಜ ಮೂತಂಗೀ ಶಬ್ದ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೋ ಹಾಗೆಯೇ ರಾಜಲಕ್ಷ್ಮೀ ಶಬ್ದ ಕೂಡ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಕೆ ಪದ್ವೆತ್ತಿ, ಪದ್ಮವರ್ಣ ಎಂದು ಶ್ರುತಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಸಶಕ್ತಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ರಹಸ್ಯದಲ್ಲಿ — ಸಮಸ್ತ ವಿಕೃತಿಗಳಿಗೆ (ಅಪಾರಗಳಿಗೆ) ಈಕೆಯನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನ ಪ್ರಕೃತಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸರ್ವ ಸ್ಯಾದ್ಯಾ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸ್ವಿಗುಣಾ ಪರಮೇಶ್ವರಿಃ
ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸ್ವರೂಪಾ ನಾ ದ್ಯಾಪು ಕೃತ್ಯಂ ವ್ಯಮೃತಾ ||

ಈ ದೇವಿಯ ನಾಲ್ಕೂ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರಳೇ ಭೃಗು, ಗದಾ, ಪೀಟ, ಹೊನ್ನ ಕಲಶಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಮಸತ್ಪದ ಮೇಲೆ ನಾಗಲಿಂಗ ಯೋನಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರುತ್ತಾಳೆ. ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಸಂಹಿತಾನುಸಾರವಾಗಿ ಜೀವಿಗಳ ಮಹಾರಾಜಿಯೇ ಮೂರಳಿಗಳೆಂದು, ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯೇ ಗದೆಯೆಂದೂ, ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಯೇ ಪೀಟವೆಂದೂ, ಕುಲೀಯಾ ವೃತ್ತಿಯೇ ಹೊನ್ನ ಕಲಶವೆಂದೂ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಟ್ಟಾಗಿರುವುದೇ ಆಕೆ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ರೂಪವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ನಾಗವೇ ಕಾಲ, ಯೋನಿ ಪ್ರಕೃತಿ, ಲಿಂಗ ಪುಲ್ಲಿಂಗ, ಪ್ರತೀಕಗಳಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಪ್ರಾಚೀನ ಮೂರ್ತಿವಿಜ್ಞಾನ ಗ್ರಂಥವಾದ ರೂಪ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಯ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ, ಪೀಟ, ಹೊನ್ನಪಾತ್ರೆ, ಲಿಂಗಗಳು (ನೀಲಕಂಠ), ನಾಗವನ್ನು ದೇವಿ ಧರಿಸಿದ್ದೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಲಕ್ಶ್ಮೀ ಲೇತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಯೇ ಸಾಕಾತ್ ವೈಷ್ಣವೀ ಪರಾಸತ್ತಾ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಗವತ್ಪ್ರತಿ ರೂಪವಾದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇವಿ ಕುರುಗಳು ಐದು. ತಿರೋಭಾವ, ಸ್ವಪ್ನ, ಸ್ಥಿತಿ, ಸಂಹಾರ, ಅನುಗ್ರಹ.

ತಿರೋಭಾವಸ್ತವಾ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಸಂಹಾರಿ ರೇವತಿ ಚ

ಅನುಗ್ರಹಂ ಇತಿಪ್ರೋಕ್ತಂ ಮದೀಯಂ ಕರ್ಮ ಪಂಚಕರ್ಮ

ಕರ್ಮ ರೂಪವಾದ ಅವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಜೀವಾತ್ಮ ಅಚ್ಚಾದಿತವಾಗುವುದೇ ತಿರೋಭಾವವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯತ್ಯವಾಗಮಗಳು ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಭಸ್ಮಧಾತೃ ಶಕ್ತಿಯೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮೋಕ್ಷ ಧಾತೃತ್ವ ಶಕ್ತಿ ಕೂಡ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ನಾಗಮ್ಮಣಿ ಸೂಕ್ತದಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಜ್ಞಾನಧಾತೃತ್ವ (ಚಿಹಿತುಷಿ), ರಕ್ತಕೆಕ್ಕಾತ್ವ (ಪುರತ್ತ), ಭಸ್ಮಧಾತೃತ್ವ (ದಧಾಮಿ ದ್ರವೀಣಂ) ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಪುರತ್ತ ಎಂಬ ಮಾತೆಯೇ ರಕ್ತಾ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಈ ವಿಷಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ರಕ್ತಾ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಮೋಕ್ಷದಾನ ಅಭಿಪ್ರೇಶವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಕಮಲಾತಿಕ್ತಾ ಉಪಾಸನಾ

ಧ್ಯಾನಂ

ಕಾಂತಾ ಕಾಂಚನ ಸನ್ನಿವಾಂ ಹಿಮಗಿರಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತೃ ತುರ್ಭಿರ್ಗರ್ಭೈಃ
ರ್ದ್ರಸ್ತೋತ್ ಕಿಷ್ಕಿಪ್ತ ಹಿರಣ್ಮಯಾ ಮೃತಘಟ್ಟೈ ರಾಸಿಂಚ್ಚಮಾನಾಂ ಶ್ರಿಯಾಂ
ವಿಘ್ನಾಕಾಂ ಪರಮಬ್ಧಿಯುಗ್ಮಭಯಂ ಹಸ್ತೈಃ ಕಿರೀಟೋದ್ಭವಾಂ
ಕೌಮೂಬದ್ಧ ನಿತಂಬ ಬಿಂಬಲಲಿತಾಂ ವಂದೇರವಿಂದ ಸಿತಾಂಭಾ

ಪದ್ಮಾಸನೇ ಪದ್ಮಿನಿ ಪದ್ಮಪಸ್ವೀ ಪದ್ಮಾಲಯೇ ಪದ್ಮ ದಳಾಯತಾಕ್ತಿ
ವಿಶ್ವಪ್ರಿಯೇ ವಿಷ್ಣು ಮನೋನುಕೂಲೇ ತ್ವತ್ಪಾದಪದ್ಮಂ ಮಯಿ ಸನ್ನಿಭಾಸ್ವ

ಬಸವಮಂತ್ರಂ

ಓಂ ಐಂ ಹ್ರೀಂ ಶ್ರೀಂ ಕ್ಲೀಂ ಹೌಃ ಜಗತ್ಪ್ರಸೂತ್ಯೈ ನಮಃ

ಕಮಚಂ

ಓಂ ಶ್ರೀಂ ಐಂ ಕಾರೋ ಮಸಕೇಪಾತು ಪಾಗ್ರವೀ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿದಾ
ಹ್ರೀಂ ಪಾತು ಚಕುಷೋ ಮೃಗಧ್ಯೇ ಚಕ್ಷು ಯುಗ್ಮೇ ಚ ಶಾಂಕರೀ

ಜಿಹ್ವಾಯಾಂ ಮುಖವೃತ್ತೇ ಚ ಕರ್ಣಯೋರವಂತ ಯೋನಃ ಸಿ ಒಷ್ಠಾದ್ಧರೇ ದಂತಪಂಕ್ತೌ ತಾಲುಮೂಲೇ ಹನೌ ಪುನಃ 2	ಪಾತು ಮಾಂ ವಿಷ್ಣುವನಿತಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣು ರೂಪಿಣೀ ಕರ್ಣಯುಗ್ಮೇ ಭುವದ್ವಂದ್ವೇ ಸ್ವನದ್ವಂದ್ವೇ ಚ ಪಾರ್ವತೀ 3
ಹೃದಯೇ ಮನಃಪಿಂಧೇ ಚ ಗ್ರೀವಾಯಾಂ ಪಾಶ್ವಣಯೋಃ ಪುನಃ ಶ್ವಶ್ವ ದೇಶೇ ತಥಾ ಗುಹ್ಯೇ ವಾಮೇ ಚ ದಕ್ಷಿಣೇ ತಥಾ 4	ಉಪಸ್ತೇ ಚ ನಿಶಂಭೇ ಚ ನಾಭೌ ಬಂಞಾ ದ್ವಯೇ ಪುನಃ ಚಾನು ಚಕ್ರೇ ಪದ ದ್ವಂದ್ವೇ ಘಟಿಕೋಂಗುಲೌ ಮೂಲಕೇ 5
ಸ್ವಧಾತು ಪ್ರಾಣ ಶಮ್ಯಾ ತ್ವಸೀಮಂತೇ ಮುಸಕೇ ಪುನಃ ವಿಜಯಾ ಪಾತು ಭವನೇ, ಜಯಾ ಪಾತು ಸದಾಮಮ 6	ಸರ್ವಗೇ ಪಾತು ಕಾಮೇಶೇ ಮಹಾದೇವೀ ಸರಸ್ವತೀ ಮುಕ್ತೈಃ ಪಾತು ಮಹಾಮಾಯಾ ಉತ್ಕೃಷ್ಟೈಃ ಸರ್ವದಾವತು 7
ಬುದ್ಧಿಃ ಪಾತು ಮಹಾದೇವೀ ಸರ್ವತ್ರ ಶಂಭು ವಲ್ಲಭಾ ವಾಗ್ವಿವೇ ಸರ್ವದಾ ಪಾತು ಪಾತು ಮಾಂ ಹರಗೇಹಿನೀ 8	ರಮ್ಯಾ ಪಾತು ಸದಾ ದೇವೀ ಪಾತು ಮಾಯಾ ಸ್ವರಾಟ್ ಸ್ವಯಂ ಸರ್ವಾಂಗೇ ಪಾತು ಮಾಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ವಿಷ್ಣು ಮಾಯಾ ಸುರೇಶ್ವರೀ 9
ಶಿವದೂತೀ ಸದಾ ಪಾತು ಸುಂದರೀ ಪಾತು ಸರ್ವದಾ ಭೈರವೀ ಪಾತು ಸರ್ವತ್ರ ಭೇರುಂಡಾ ಸರ್ವದಾಽವತು 10	ತ್ವರಿತಾ ಪಾತು ಮಾಂ ನಿತ್ಯ ಮುಗ್ರ ತಾರಾ ಸದಾಽವತು ಪಾತು ಮಾಂ ಕಾಳಿಕಾ ನಿತ್ಯಂ ಕಾಲ ರಾಶಿಃ ಸದಾಽವತು 11
ಮೂತ್ರಾಃ ಸಾಂತು ಸದಾ ದೇವೃಶ್ವಕ್ರಸ್ತಾ ಯೋಗಿನೀ ಗಣಾಃ ಸರ್ವತ್ರ ಸರ್ವಕಾಮೇಷು ಸರ್ವಕಾಮೇಷು ಸರ್ವದಾ 12	

ನವದುರ್ಗಾ ಸದಾಪಾತು ಕಾಮಾಕ್ಷೀ ಸರ್ವದಾಽವತು
ಯೋಗಿನೈಃ ಸರ್ವದಾ ಪಾತು ಮುದ್ರಾಃ ಪಾತು ಸದಾಮಮ
ಪಾತು ಮಾಂ ದೇವದೇವೇತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸರ್ವ ಸಮೃದ್ಧಿ ದಃ

ಸೋತ್ರಂ

ವಂದೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಪರಶಿವಮಯಾಂ ಕುದ್ಧ ಚಾಂಬೂ ನದಾಭಾಂ
ತೇಜೋ ರೂಪಾಂ ಕನಕವಸನಾಂ ಸರ್ವಭೂಷೋದ್ವಲಾಂಗೀಮ್
ಬೀಜಾಪೂರಂ ಕನಕ ಕಲಶಂ ಹೇಮ ಪದ್ಮಂ ದಧಾನಾಂ
ಆದ್ಯಾಂಶಕಂ ಸಕಲ ಜನನೀಂ ವಿಷ್ಣು ವಾಮಾಂಕ ಸಂಹಾರಂ ||

ಸಮಸ್ತ ಭೂತಾಂತರ ಸಂಸ್ಥಿತಾ ತ್ವಂ
ಸಮಸ್ತ ಭೋಕ್ತೃಶ್ಚರಿ ವಿಶ್ವರೂಪೇ
ತನ್ಮಾಸ್ತಿಯತ್ಸದ್ವೈ ರಿಕ್ತವಸ್ತು
ತ್ವ ತ್ವಾದಪದ್ಮಂ ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯಹಂ ಶ್ರೀಃ

ಜಯತು ಜಯತು ಲಕ್ಷ್ಮೀಲಕ್ಷಣಾಲಂಕೃತಾಂಗೀ
ಜಯತು ಜಯತು ಪದ್ಮಾಪದ್ಮಸದ್ಭಾವಂದ್ಯಾ
ಜಯತು ಜಯತು ವಿದ್ಯಾ ವಿಷ್ಣು ವಾಮಾಂಕ ಸಂಸ್ಥಾ
ಜಯತು ಜಯತು ಸಮ್ಯಕ್ ಸರ್ವ ಸಂಪಶ್ವರೀ ಶ್ರೀಃ
ಯಾಶ್ರೀ ಸ್ವಯಂ ಸುಕೃತಿಮಾಂಸ ಭವೇತ್ಸು ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ
ಪಾಪಾತ್ಮನಾಂ ಕೃತಧಿಯಾಂ ಹೃದಯೇಷು ಬುದ್ಧಿಃ
ಶ್ರದ್ಧಾ ಸತಾಂಕುಲ ಜನ ಪ್ರಭವಸ್ತು ಲಜ್ಜಾ
ತಾಂ ತ್ವಾಂ ನತಾಃ ಸ್ಮ ಪರಿಣಾಲಯ ದೇವಿ ವಿಶ್ವಮ್

ಮೇಘಾಃ ದೇವಿ ವಿದಿತಾಖಿಲ ಶಾಸ್ತ್ರಪಾಠಾ
ದುರ್ಗಾಸಿ ದುರ್ಗ ಭವನಾಗರ ನೌರಸಂಗಾ
ಶ್ರೀಃ ಕೃಟಿಭಾರಿ ಹೃದಯೈಕ ಕೃತಾಧಿವಾಸಾ
ಗೌಲೀ ತ್ವಮೇದ ಶಶಿ ಮೌಳಿ ಕೃತಪ್ರತಿಷ್ಠಾ

ಮರ್ಗೇ ಸ್ತುತಾ ಹದಃ ಭೂತಮತೇಷ ಜಂತೂಃ
ಸ್ತಸ್ಮೈ ಸ್ತುತಾ ಮತಮತೀವತುಭಂ ದದಾಸಿ
ದಾರಿದ್ರ್ಯ ದುಃಖ ಭಯ ಹಾರಿಣಿ ಕಾ ತ್ವದನ್ಯಾ
ಸಪೋಷಹಾರ ಕರಣಾಯ ಸದಾದ್ರ್ಶ ಚಿತ್ತಾ

ಮುಗ್ಧಾ ಮುಹಾರ್ಜಿದಧತೇ ವದನೇ ಮುರಾರೇಃ
ಪ್ರೇಮತ್ಪ್ರಪಾ ಪ್ರಣಮಿತಾಸಿ ಗತಾಗತಾನಿ
ಮಾಲಾ ದೃಶೋರ್ಮಧುಕರಿಃ ಮಹೋತ್ಸಲೀಯಾ
ಸಾಮೇ ಶ್ರಿಯಂ ದಿಶತು ಸಾಗರ ಸಂಭವಾಯಾಃ

ಅಂಗಾಂ ಹರೇಃ ಪುಲಕ ಭೂಷಣ ಮಾಶ್ರಯಂತೀ
ಭೃಂಗಾಂಗನೇನ ವಸುಳಾಭದಣಂ ತಮಾಲಂ
ಅಂಗೀಕೃತಾಖಲ ವಿಭೂತಿ ರಪಾಂಗ ಲೀಲಾ
ಮಾಂಗಲ್ಯ ದಾಸು ಮಮ ಮಂಗಲ ದೇವತಾಯಾಃ

ಸಿದಾಭವ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಿಶಲಾಭವ ನಿರ್ಮಲೇ
ಪ್ರಸನ್ನೇ ಕಮಲೇದೇವಿ ಪ್ರವನ್ನ ಹೃದಯಾ ಭವ

ಹಿರಣ್ಯ ವರ್ಣಾಂ ಹರಿಣೀಂ ಸುವರ್ಣ ರಜತ ಸ್ವಚಾಂ
ಚಂದ್ರಾಂ ಹಿರಣ್ಮಯೀಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಜಾತ ವೇದೋ ಮಮಾ ವಹಾ

ಕಾಂಪೋಸ್ತಿತಾಂ ಹಿರಣ್ಯ ಪ್ರಾಕಾರ ಮೂರ್ತ್ಯಾಂ ರ್ವಲಂತೀಂ
ತೃಪ್ತಾರ್ ಶರ್ವಯಂತೀಂ, ಪದ್ಮೇ ಸ್ತಿತಾಂ ಪದ್ಮ ವರ್ಣಾಂ

ತಾಮಿಹೋಪಹೃಯೇಶ್ರಿಯಮಾ

ಮನಸಃ ಕಾಮ ಮೂಕೂತಿಂ ವಾಚಿಸ್ವತ್ವ ಮತೀ ಮಹಿ
ಷತೂನಾಂ ದೂಷ ಮನ್ನಸ್ತ ಮಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರಯತಾಂಯಶಃ

ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಚ ವಿದ್ವಹೇ
ವಿಷ್ಣು ಪತ್ನೀಂ ಚ ಧೀಮಹಿ
ತಸ್ಮೋ ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್

ॐ

